

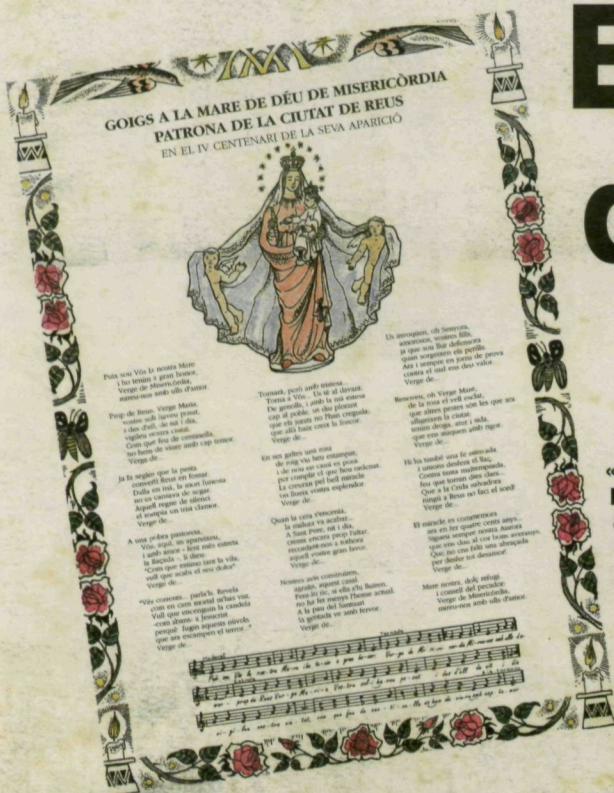
CATALUNYA+ CRISTIANA

SETMANARI D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSA

«No es tracta d'arrossegar la creu,
sinó de dur-la amb amor»
Tecla Merlo

Any XXI • Núm. 1.083 • 225 ptes. / 1,35 euros

22 • juny • 2000

Els goigs, testimonis de la fe d'un poble

Una manifestació viva de la pietat popular catalana

«Goigs a la Mare de Déu de la Misericòrdia», patrona de la ciutat de Reus, en el IV centenari de la seva aparició.

Els goigs són unes composicions poètiques cantades a llaor de Déu, de la Mare de Déu o d'un sant. És una tradició pròpia de l'àrea geogràfica de parla catalana. Tot i que el seu origen es remunta a l'edat mitjana, avui dia continuen ben arrelats en el cor dels creients. Van néixer del poble per al poble i sempre han estat

una de les expressions de pregària i de fe més significatives a casa nostra. Els goigs constitueixen una obra d'art multidisciplinària, atès que s'hi troben molts elements culturals, com ara la poesia, la música, la història i les arts plàstiques i d'impressió. Jordi Tobella i Ribalta, president d'Amics dels Goigs, afirma que els goigs són un «tresor vivent de la pietat popular catalana». Per la seva banda, el rector d'Ulldemolins, Mn. Joan Roig i Montserrat, assegura que el seu interès pels goigs, a banda del col·leccionisme, «ve donat per la necessitat d'estudiar-los com a vehicle de teologia popular».

Pàg. 2,3,5 i 6

Gran Jubileu a Sarraí

L'arquebisbe Martínez Sistach va presidir l'eucaristia en honor dels sants Cosme i Damià, així com la processó que va recórrer els carrers del poble.

La joia del Jubileu s'ha viscut d'una forma d'allò més reeixida a la parròquia de Sarraí, a la comarca de la Conca de Barberà. La religiositat i la participació és el fet més remarcable d'aquest poble que s'ha abocat, refermant-se en la fe, a una setmana inoblidable, del 26 de maig al 4 de juny, curulla d'actes pietosos i de reflexió. D'entre els actes religiosos i eucarístics viscuts a Sarraí destaquen les misses estacionals oficiades a les sis ca-

nelles del poble, com també la baixada de les imatges dels sants Cosme i Damià, en processó des de l'ermita fins a la parròquia, circumstància que no es produïa des de l'any 1967. L'engalanament de carrers, amb catifes i domassos, va manifestar l'entusiasme del poble davant d'aquest esdeveniment del dissabte 27 de maig.

Pàg. 20

Ajudem Montserrat!

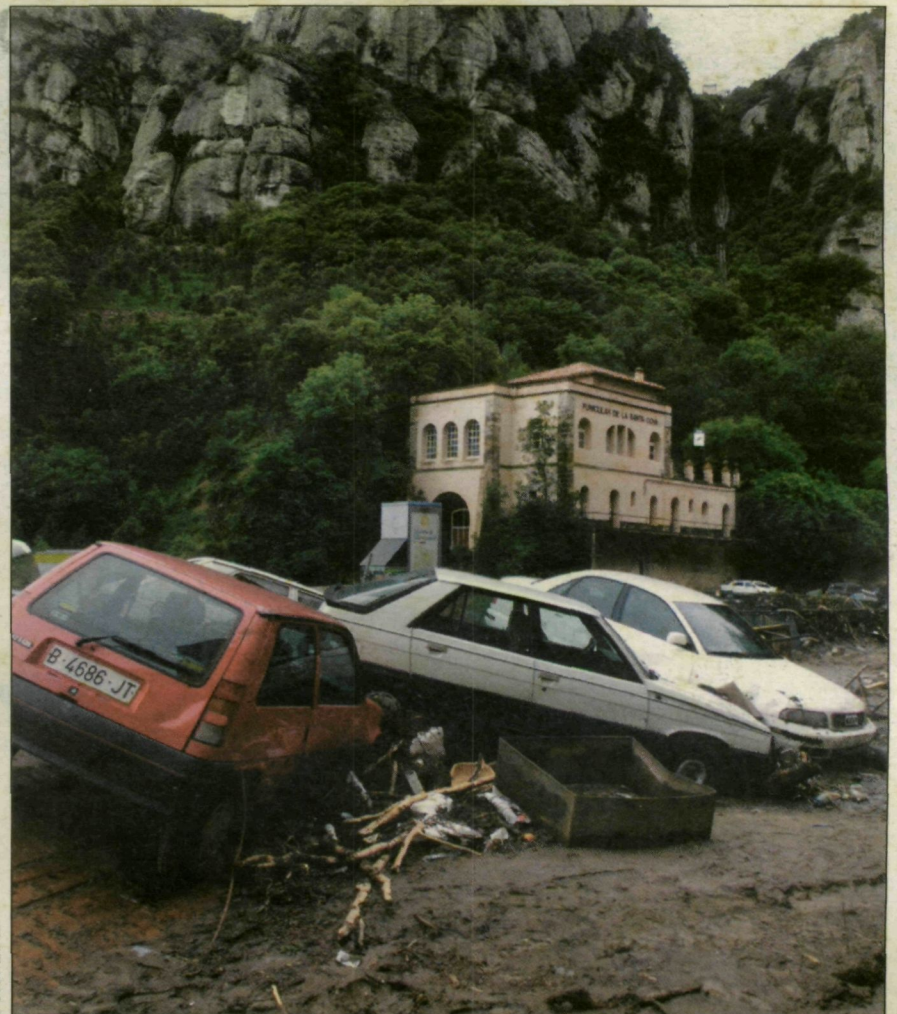

Foto: EFE

Montserrat ja ha despertat d'un dels seus pitjors malsons. La tempesta que la va sorprendre la matinada de l'11 de juny ha provocat, però, greus seqüeles que encara s'han d'avaluar. Durant gairebé dues setmanes el santuari ha restat tancat al públic, tot i que s'espera que per la vigília de Sant Joan pugui obrir les seves portes.

Monjos i empleats de l'abadia no han deixat dia i nit de treballar en tasques de

neteja i rehabilitació. Nombroses iniciatives i mostres de solidaritat han sorgit arran de la catàstrofe amb l'esperança que Montserrat pugui tornar a acollir pelegrins i turistes tan aviat com sigui possible. Es poden realitzar aportacions econòmiques en el número de compte de l'abadia: 2100-0215-34-0200032689 («la Caixa»).

Pàg. 31

Sumari

Pàg. 7 El president italià indulta Alí Agca

Pàg. 9 Assassinat un missioner basc a Ruanda

Pàg. 17 Solemne Jornada de la Verge de Loreto a Llardecans

Pàg. 18 Jubileu Sacerdotal en el marc de la mostra «Fidei Speculum»

Pàg. 24 Missa jubilar dels Migrants a la catedral de Barcelona

Editorial

Lloances amb «goig»

Un dels moments més intensos de les celebracions eucarístiques amb motiu de la festa major o patronal és, en el cas que se'n tingui, el cant dels goigs en memòria del sant titular o de la Mare de Déu sota l'advocació que allí es venera.

La resta dels cants també són entonats amb emoció, però el moment dels goigs és sublim. És més que un cant, és la plasmació de molt de sentiment i història d'aquella comunitat en uns quants versos amb la seva respectiva pauta musical.

Perquè els cants de l'Eucaristia es poden emprar en totes les altres esglésies i parròquies, però els goigs són propis, es van escriure i es van musicar per a aquella comunitat, i només per a ella i, lògicament, només els fidels d'allí els saben i el que és més important, els canten amb el cor, perquè els senten com una cosa profundament seva.

És cert que hi ha altres cants litúrgics i eucarístics que tenen una llarga tradició, alguns que fins i tot mantenen el llatí original tenen centenars d'anys, però són universals, serveixen per a tota l'Església, en canvi els goigs a més de tenir normalment aquella antiguitat —encara que també n'hi ha de molt actuals— reflecteixen les característiques pròpies d'una terra i de la seva gent.

Els goigs solen fer referències a la història d'una devoció fortament arrelada al poble. Expliquen el perquè una gent venera de forma especial un sant concret o una imatge determinada de la Mare de Déu. Normalment es recorda un moment determinat de la història en què Déu va protegir aquella població davant d'alguna adversitat, o que algun representant del Creador es va fer present en aquell lloc concret. Els fidels no volen oblidar aquell moment, però no sols com una forma de record inesborrable, sinó al mateix temps com una súplica renovada perquè el Pare del Cel directa-

ment o a través de la Mare de Déu o dels sants que el rodegen continuen protegint aquells creients davant de les noves dificultats.

Per tot això diem que els goigs són una forma de lloar el Senyor, amb alegria, amb esperança i encara que sigui redundant amb goig. Se li dona lloança per tenir present en la seva misericòrdia a un determinat poble, i al mateix temps se li agraeix que hagi enviat algú del cel perquè mai no els falti protecció.

A més, els goigs creen unió en la fe i un sentiment de col·lectiu, perquè a diferència d'altres formes d'oració o de cant més personals, com poden ser determinats resos o fins i tot les estampes i oracions pròpies dels sants i patrons, aquests se solen cantar en grup i normalment en grans solemnitats amb presència massiva de fidels. És bona aquesta experiència de fe col·lectiva, perquè les creences s'han de viure en comunitat, no sols individualment. L'Església és comunitat de creients que expressa la seva fe en l'assemblea on es resa i es canta juntament amb els altres germans.

Som en un bon moment per als goigs, no sols es manté la tradició, sinó que creix la seva popularitat. Hi ha molts «amics dels goigs» que no escatimen esforços per augmentar la seva col·lecció, ja que consideren que estan aïntresorant un patrimoni històric i religiós impressionant en les seves mans. Moltes parròquies i ermites rescaten vells goigs pràcticament en desús per a la seva nova reedició, o simplement s'encarreguen a poetes i músics actuals la confecció de noves partitures i poesies per convertir-les en goigs actuals i moderns.

Els goigs són una forma de religiositat del poble cristià que no està passant precisament per moments de crisi. En una societat com la nostra on algunes formes de devoció estan passant per moments difícils, els goigs no sols aguanten sinó que està creixent la seva implantació i consolidació en la nostra terra.

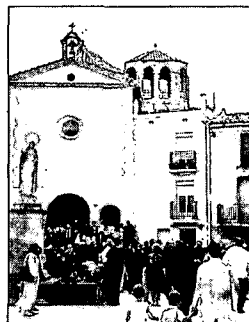
Sumari

7
El president italià
indulta Alí Agca

9
Assassinat un
missioner basc
a Ruanda

17
Solemne Jornada de
la Verge de Loreto
a Llardecans
(Lleida)

18
Tortosa: Jubileu
Sacerdotal en el
marc de la mostra
«Fidei Speculum»

24
Missa jubilar dels
Migrants a la
catedral de
Barcelona

CATALUNYA+ CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire, Marta Puyol

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Montse Sans, ANDALUSIA; Guillem Farré, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Lluís Serra i Miriam Díez ROMA; Guillem Ferrer, SES ILLES; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Benet Roigé, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA; Fàtima Alemany, VIC

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Josep M. Aragonès, Pilarín Bayés, Oriol Camps, Joan Carrera, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Francesc Nicolau, Antoni Reig, Cristóbal Sàrrias, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Puiggarí, 5-7 - 08014 BARCELONA - Tel. 934 905 988, Fax 934 902 035 - E-mail: catcris@idgrup.ibernt.com

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Jordi Baig, Alfons Miralles

Subscripcions: Antònia Canals, Elena Garcia, Isabel Giralt

Administració i comptabilitat: Mònica Torras

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Cra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la **UCIP**
International Catholic Union of Press

Membre de l'**APPEC**
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal: 11.180 ptes.
Resta d'Europa: 21.684 ptes.
Amèrica i Àfrica: 26.884 ptes.
Àsia i Oceania: 37.804 ptes.

en primer pla

Els goigs, fruits de la vinya del Senyor

■ Una forma de pregària que brota de la religiositat del poble cristià

Els goigs són unes composicions poètiques cantades a llaor de Déu, de la Mare de Déu o d'un sant. Es tracta d'una manifestació viva de la religiositat popular catalana. Tot i que el seu origen es remunta a l'edat mitjana, avui dia no són només un valuós llegat religiós i sociocultural dels nostres avant-

passats, sinó que continuen ben arrelats en el cor dels creients. Els goigs es mantenen com a complement del cant litúrgic, a més de ser un element distintiu i entranyable en les celebracions de les festes patronals a esglésies, parròquies, ermites i santuaris.

Els goigs van néixer del poble per al poble. Són, com deia l'escriptor Josep M. de Segarra, «planers i senzills com unes ales d'oreneta». Hi contenen la llavor més pura de l'ànima popular, senzilla i pietosa, ingènua i alegre. Els goigs tenen els seus orígens en els *gaudia* llatins medievals en honor de la Mare de Déu. «Una de les grans aportacions dels goigs, —afirma l'escriptor i folklorista Joan Bellmunt i Figueras— és que tren-

ca amb el tòpic de la pregària individual que potenciaven les estampes i obre el camí a la pregària col·lectiva. Els goigs són un cant de pregària que es fa col·lectivament.»

L'aparició de la impremta va marcar un abans i un després en la història dels goigs. A partir de la segona meitat del segle XV, van conèixer una difusió extraordinària en imprimir-se en fulls volanders. Aquesta estructura ha arribat fins

als nostres dies. El segle XVI va ser fonamental en la divulgació dels goigs. Hi va contribuir notablement la devoció al Roser i la proliferació de les seves confraries a tot Catalunya. Durant els segles XVI i XVII van esdevenir un instrument de conreu i conservació de la llengua catalana, sobretot en uns moments històricament difícils. Cap a finals del segle XIX es comencen a col·leccionar goigs, un fet que contri-

bueix que siguin tinguts en més estima i es converteixin en objecte d'estudi, classificació i intercanvi. Entre els col·leccionistes, cal esmentar Joan B. Batlle, Marià Aguiló, Valeri Serra Boldú o Joan Amades. En el segle XX molts goigs han comptat amb l'aportació de poetes il·lustres (Jacint Verdaguer, Joan Maragall, Guerau de Liost, Pere Ribot o Eugeni d'Ors), artistes plàstics de renom (Enric C. Ricart, Josep Obiols, Antoni Gelabert o Ricard Marlet) i músics cèlebres (Lluís Millet, Francesc Baldelló, Ireneu Segarra o Francesc Massana).

Els goigs són una creació «del nostre poble que, esbalaït davant de tanta formosor i encís divinals, estima i canta, lloa i prega, creu i s'encomana al bon Déu, a la Mare de Déu, als àngels, als sants i a les santes», va subratllar Mn. Josep M. Martí i Bonet, soci d'honor dels Amics dels Goigs, en l'homilia de l'eucaristia celebrada el 1999 amb motiu de la festa patronal, Sant Gabriel, d'aquesta entitat. També va dir que aquests cants són «part dels fruits de la vinya del Senyor» i «testimonis de la glòria de Déu i de la fe del poble cristià». (M.A.C.)

L'empremta creativa de Mn. Lluís Alemany

VIC.— L'afició a col·leccionar goigs ha tingut, històricament, un notable seguiment a Vic durant el segle XX. Un dels esdeveniments més significatius ocorreguts al voltant del tema dels goigs és l'exposició que va tenir lloc del 4 al 15 d'abril del 1952 al Temple Romà, organitzada per la Unió Excursionista de Vic.

En aquesta exposició, que va comptar amb la coordinació del doctor i mossèn Eduard Junyent, s'hi van mostrar exemplars de goigs recopilats per una dotzena de col·leccionistes, i també una selecció dels que formen part del fons del Museu Episcopal de Vic.

Entre els col·leccionistes presents en aquesta exposició hi havia Mn. Lluís Alemany (1904-1990), que va exercir durant quaranta anys de sagristà de la catedral de Vic. A més de ser col·leccionista, Ale-

many havia compost ell mateix una vintena de goigs, lletra i música, alhora que havia reformat i musicat algunes cobles ja escrites.

Alguns dels goigs on va quedar l'empremta creativa de Mn. Lluís són: els goigs de la Miraculosa, els de Sant Genís d'Orís, els de Sant Andreu d'Oristà, els de Santa Maria de l'Estany, els de Sant Vicenç d'Espinelves, els de Sant Hilari de Vidrà, els de Sant Pere Apostòl, els de Santa Maria de Besora, els de Sant Marc de Calldetenes, els de Sant Francesc d'Assís, els de Santa Bàrbara de Surroca, els de Sant Cristòfol de Borrassers, a Lluçà, i molts d'altres.

Com a home que estimava la seva ciutat, Mn. Alemany va compondre també alguns goigs estretament relacionats amb Vic, com els de santa Joaquina de Vedruna, fundadora de la Congregació de les Germanes Carmelites de la Caritat, i els de la Mare de Déu dels Dolors de Maria.

Confegir la història

A més dels goigs, la col·lecció de Mn. Lluís Alemany guarda també altres documents relacionats amb l'afició que recorden dates i fets especialment significatius, com un cartell de la Romeria de Gogistes que es va fer a Montserrat el 20 d'abril del 1962 —en la qual Mn. Lluís va rebre el títol de protector— o el llibre *Cançoner*

Mn. Lluís Alemany.

popular religiós de Catalunya, que és un recull de melodies de goigs editat el 1932 pel prevere Francesc Baldelló, el qual va compondre innumerable melodies.

Tots aquests documents, juntament amb la correspondència intercanviada amb altres aficionats, permet confegir una part de la història del col·leccionisme de goigs

no només de Vic, sinó també d'altres llocs de Catalunya. En aquests documents es recull informació sobre reimpressions, nous goigs, actes públics, col·leccionistes, editors, etc.

A través dels segles, el col·leccionisme de goigs ha tingut moments àlgids i davallades, com demostra la recuperació que es va viure a començaments dels anys trenta i que testifica Francesc Baldelló en un dels seus llibres. El que sempre ha estat constant és el seu valor com a manifestació artística i religiosa catalana, que inclou les arts de compondre versos i de musicar, entre d'altres habilitats.

Altres osonencs de renom que es van interessar vivament pels goigs fins a compondre'n van ser el vigatà Mn. Lluís Romeu, qualificat de «restaurador» de la música religiosa catalana, i el mateix Mn. Cinto que va compondre, entre altres goigs, els de la Mare de Déu del Roure i els de la Divina Pastora de les Ànimes. Verdaguer i Romeu són els autors —el primer de la lletra i el segon de la part musical— dels significatius *Goigs en llaor del gloriós sant Miquel dels Sants*, patró de Vic.

Fàtima Alemany

Fervor, encert i bellesa

De l'agraïment que després de ser compostos els goigs a la Mare de Déu va mostrar la Venerable Congregació dels Dolors de Maria n'és una mostra la carta que amb data del 13 de març del 1964 va ser escrita a Mn. Lluís Alemany: «Plau-nos comunicar-li que la Junta d'aquesta venerable congregació en reunió celebrada el dia 11 del corrent, ha acordat palesar-li el més profund agraïment per la composició de la lletra i música dels Goigs de la Verge, al ensem que felicitar-lo per son fervor, encert i bellesa. La Verge Dolorosa li pagui amb escreix el seu esforç.»

LLAR D'ANCIANS PRUDENCI MIRALLES
per a grans persones grans

Hi ha límit d'edat per estimar?

Associació Prudenci Miralles per a Ancians
Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona
NIF: G-08862781 - Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

Pelegrinatges a

TERRA SANTA

«Pelegrins de la Paraula» al país de Jesús

Del 6 al 13 d'agost

Del 29 d'octubre al 5 de novembre

Del 3 al 10 de desembre

**Del 27 de desembre al
3 de gener del 2001**

Una manera ben eficaç de celebrar l'Any Jubilar

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

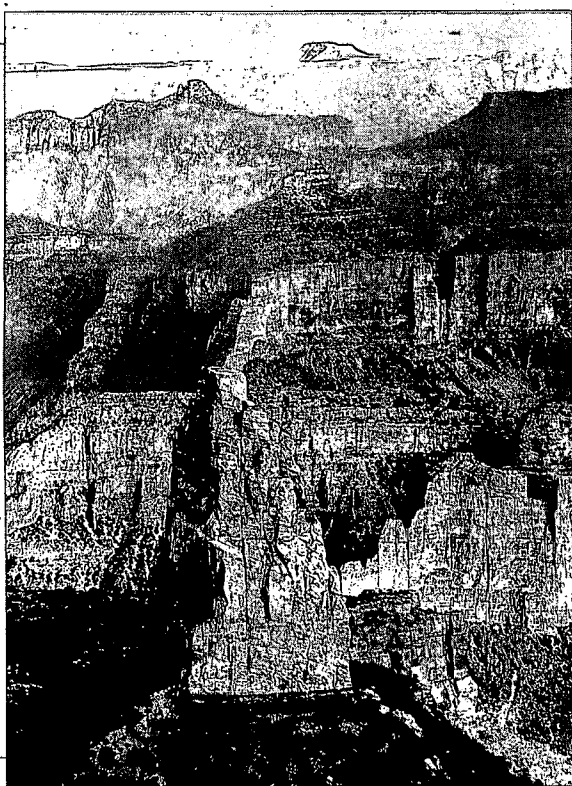
Del 30 de juliol al 14 d'agost

ESTATS UNITS: costa oest i Grand Canyon

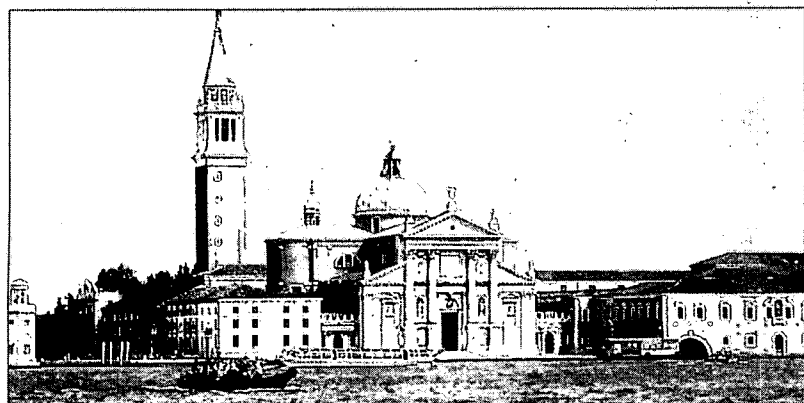
VISITANT

- Los Angeles
- Laughlin
- Page
- Kanab
- Las Vegas
- San Jorge
- Mammoth Lakes
- San Francisco
- Sausalito
- Península de Monterrey
- Pismo Beach
- Carmel
- Los Angeles
- Santa Barbara
- platges de Santa Monica i San Pedro
- la missió de «San Carlos Borromeo»
fundada per fra Ginebró
- i els parcs nacionals de:
 - Grand Canyon
 - Bryce Canyon
 - Zion Parc
 - Glen Canyon
 - Yosemite Parc
 - Monumental Valley

*Vol en avioneta i ferri
Pensió completa*

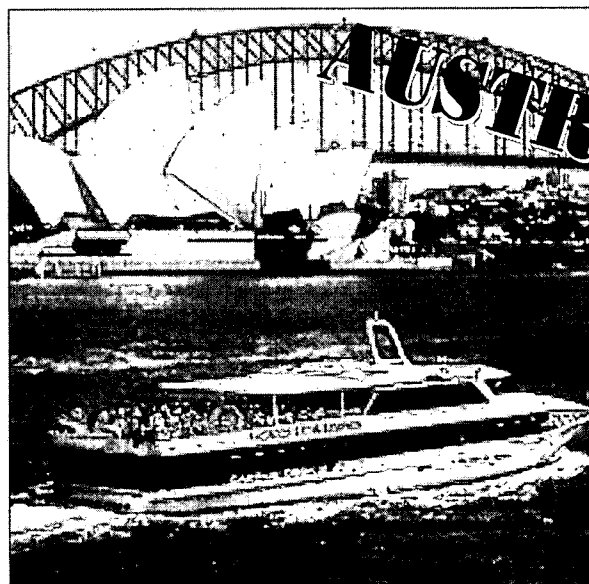
DEMANEU INFORMACIÓ JA DES D'ARA

Del 30 d'octubre al 10 de novembre
DE LORETO A MEDDJUGORJE
passant per Trieste i Venècia

Ruta mariana pels santuaris de la costa adriàtica

Del 19 de novembre al 4 de desembre

AUSTRÀLIA

Les comunitats
humanes de
l'altre extrem
del planeta:
els nostres
antípodes i el
seu entorn

«Els goigs són un tresor vivent de la pietat catalana»

■ Jordi Tobella i Ribalta, president dels Amics dels Goigs

Jordi Tobella i Ribalta és el president d'Amics dels Goigs des del febrer del 1999. És impressor i durant vint-i-cinc anys ha estat secretari general del gremi d'Indústries Gràfiques. Amics dels Goigs va estrenar a l'octubre de l'any passat nova seu (C/ d'Ortí-gosa, 14, 1r 4a - 08003 Barcelona). Les actuals i espaioses dependències permeten, a més d'organitzar conferències i altres actes culturals, arxivar els més de 60.000 goigs de què disposa avui dia l'entitat.

—Enguany Amics dels Goigs celebra el seu 78è aniversari. Els objectius amb què es va fundar continuen sent els mateixos avui dia?

—Sí. Essencialment són els següents: fomentar la difusió, el cant i la dignificació dels goigs tenint sempre present el seu caràcter religiós i tradicional; promoure'n l'edició, així com la de catàlegs i d'altres treballs que s'hi relacionin; estimular l'estudi dels goigs en tots els seus aspectes; aplegar i ajudar els col·leccionistes de goigs i, amb ells, els autors i els col·laboradors de les edicions, i organitzar i participar en actes culturals i religiosos.

—Mn. Francesc de P. Baldelló va ser una figura cabdal per a l'associació.

—Amics dels Goigs és una entitat que va ser fundada l'any 1922 a Barcelona per un grup de musicòlegs i lletraferits encapçalats per Mn. Francesc de Paula Baldelló i Benosa (Barcelona, 1887-1977), promotor de múltiples iniciatives culturals del seu temps. Gran divulgador del cant gregorià, Mn. Baldelló era mestre de capella de la basílica dels Sants Just i Pastor i organista a l'església de Betlem, a Barcelona. També va exercir de professor al Conservatori Superior Municipal de Música de Barcelona. És autor de nombrosos treballs sobre la música a Catalunya.

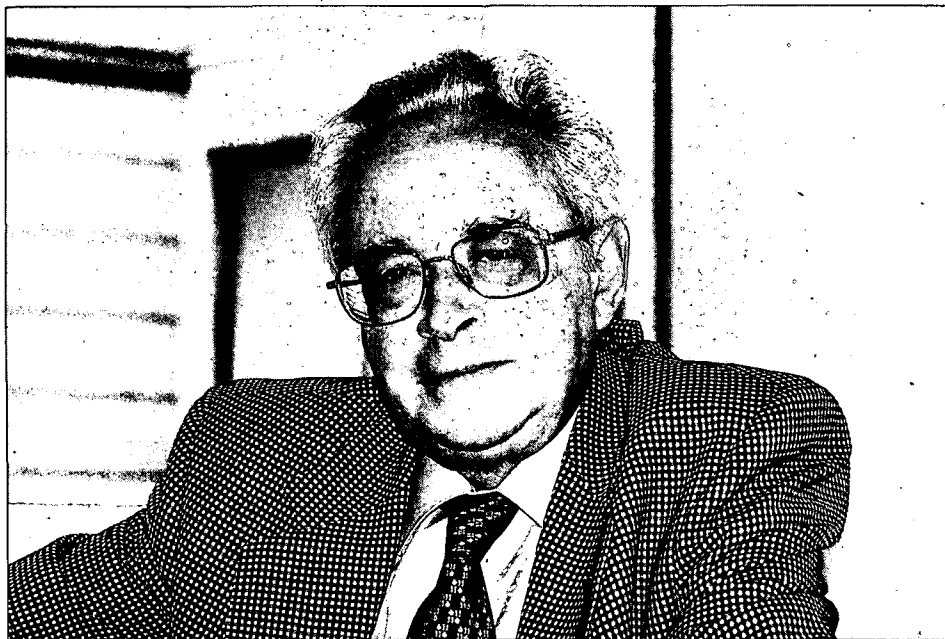
—Com definiria els goigs?

—Els goigs són uns cants populars de lloança a Déu, a la Mare de Déu, als sants i als àngels. No són simplement unes composicions poètiques o unes peces musicals. Són fonamentalment cants religiosos. És una tradició pròpia de l'àrea geogràfica de parla catalana: Catalunya, País Valencià, Balears, el Rosselló i l'Alguer.

—Quins són els trets principals que els caracteritzen?

—En els goigs s'hi troben molts elements culturals: el text poètic, l'aspecte musical, l'ornamentació i l'art d'impressió. Els gogistes no som gent que ens conformem amb la contemplació estètica d'aquests fulls que ens atreuen. Hi busquem i hi trobem quelcom més. Es tracta d'una manifestació de la religiositat popular catalana.

—Tot i que es remunten a l'edat

Jordi Tobella i Ribalta.

«Septem gaudia», els orígens dels goigs

—La devoció popular a Déu, a la Mare de Déu i als sants esdevé la columna vertebral dels goigs?

—Sí, però sobretot la devoció a la Mare de Déu, atès que el 70% dels goigs hi estan dedicats sota infinitat d'advocacions. Tot i que l'origen primerenc dels goigs —nom que deriva del mot llatí *gaudium* («alegria») — es perd en el temps, hi ha estudiosos que el situen en el cant dels himnes en llatí dedicats a la Mare de Déu, concretament els *septem gaudia* o «set goigs» de Maria, uns cànctics dels quals ja es posseeixen notícies al segle XIII. Una mostra excel·lent n'és el *Llibre vermell de Montserrat*, on hi ha la *Ballada dels goigs de nostra Dona en vulgar català a ball rodó*.

mitjana, creu vostè que actualment són encara d'actualitat? Quin és el secret de la seva vigència?

—Tot i que algunes persones han certificat la defunció dels goigs, aquests gaudeixen actualment de bona salut. De fet, es canten més que abans i no tan sols en la festa del titular, sinó també en altres ocasions (casaments, batejos, primeres comunions, aniversaris assenyalats, etc.). Un altre senyal de vida plena és la restauració de molts goigs, gairebé perduts, que han estat recuperats a partir de la memòria de la gent gran. És un bagatge cultural i religiós que no s'ha de perdre. Els literats i els músics recopilen totes les dades i reconstrueixen el que s'havia perdut. Cal assenyalar, a més, el valor que tenen els goigs com a col·leccionisme, que és immens.

—Els goigs són una forma de pregària.

—Evidentment. A casa nostra els goigs han estat sempre una de les expressions de pregària i de fe més significatives del poble fidel. A més, ajuden a mantenir vives les arrels cristianes de Catalunya. Esdevenen l'essència de la nostra història i de la nostra tradició. Molts joves han agafat la torxa del relleu generacional i canten els goigs amb motiu de la festa patronal del seu poble o en aplecs, santuaris, ermites, esglésies i basíliques.

—Per què l'arcàngel sant Gabriel és

el patró dels Amics dels Goigs?

—Gabriel va ser l'arcàngel que, segons les Sagrades Escripcures, va anunciar a Daniel l'arribada dels temps messiànics, a Zacaries el naixement de Joan Baptista i a Maria la nativitat de Jesús. Amics dels Goigs el va adoptar com a patró fa més de cinquanta anys per la seva lloança mariana. Els *Goigs a llaor de l'arcàngel sant Gabriel* ho expliquen d'allò més bé: «Els qui glòries entonen / a la Verge, a Déu i als Sants, / ser devots de Vós blasonen, / i recorden amb llurs cants / els primers

Goigs que a Maria / vostre amor va dedicar.»

—Quants goigs té l'entitat?

—Els fills del més gran col·leccionista particular de goigs de Catalunya, el Dr. Francesc de P. Ribas i Pontí, van cedir recentment a Amics dels Goigs el valuós llegat gogístic del seu pare, constituït per uns 35.000 goigs. Nosaltres ja en teníem 25.000. Per tant, avui dia disposem d'una xifra total de més de 60.000 goigs.

—Faci'ns un balanç del cicle de vuit conferències que heu organitzat cada dimarts entre el 2 maig i el 20 de juny passats.

—Molt positiu. És el tercer any que duem a terme un cicle de ponències amb el propòsit de donar a conèixer el fet gogístic en major profunditat i estimular-ne així els estudis. El primer any les conferències van estar centrades bàsicament en la part literària, musical, artística i d'impressió. En les dues altres edicions s'ha donat preferència a temes monogràfics, impartits per socis de la nostra entitat. Les vuit conferències d'enguany han tractat aspectes ben diversos dels goigs: els orígens i les transformacions, el folklore, l'èpica local, el gravat, la relació entre el monaquisme cristià i els goigs, etc. També ha estat objecte d'especial atenció la figura del folklorista Valeri Serra i Boldú (Castellserà, 1875 - Barcelona, 1938), el primer president dels Amics dels Goigs, de qui s'ha complert el 125è aniversari del seu naixement. Els goigs profans també van ser analitzats en un estudi exhaustiu.

—Com a president d'Amics dels Goigs, quin repte vol que es faci realitat de cara al futur?

—Un dels nostres projectes més ambiciosos és informatitzar tota la col·lecció de goigs que tenim i que es pugui consultar a Internet. Ara com ara, el catàleg s'està elaborant. És una feina lenta i feixuga. Ho fa una sola persona que hi dedica moltíssimes hores. Caldria disposar de més mitjans tècnics i d'un equip humà especialitzat perquè aquesta iniciativa tiri endavant. Un altre repte es organitzar una exposició itinerant de goigs que visitaria parròquies, centres cívics, casals, escoles... de tot Catalunya. L'objectiu seria donar a conèixer aquest tresor vivent de la pietat popular catalana. D'altra banda, ens agradaria incrementar el nombre de socis de la nostra entitat, siguin persones físiques o jurídiques.

Miquel Àngel Codina

TROBADES D'ANIMADORS DE CANT PER A LA LITÚRGIA. Estiu 2000

Enguany es compliran 31 anys de les Trobades d'Animadors de Cant per a la Litúrgia que se celebren a Montserrat cada estiu.

Les Trobades d'aquest any seran:

Trobada	Dates	Director principal
I	17 al 22 de juliol	Antoni Jorquera
II	31 de juliol al 5 d'agost	Montserrat Lluveras
III	7 al 12 d'agost	Raül Martínez
IV	21 al 26 d'agost	Joaquim Miranda

Per a més informació i inscripcions podeu dirigir-vos a:
Secretaria d'Animadors de Cant per a la Litúrgia
08199 Montserrat (Barcelona) —El Bages—
Tel. 938 777 766 (de 17.00 a 18.00) Fax 938 777 762

Vehicle de teologia popular

■ La col·lecció de goigs de Mn. Joan Roig supera els 20.000 exemplars

ULLDEMOLINS.— Es diu dels goigs que són una composició poètica cantada, de caire popular, habitualment a llaor de la Mare de Déu o d'unsant. Constitueixen l'expressió de les devocions populars intrínsecament lligades a l'advocació divina o al patronatge triat d'entre el santoral. Els goigs són celebracions votives fortament arrelades entre el poble fidel; gràcies rebudes atribuïdes al poder celestial o a l'estol d'àngels i sants que, des de temps ancestrals, han donat peu a la composició i al cant dels versos musicats.

Al voltant dels goigs existeix una autèntica cultura que els enalteix i els confereix un caràcter propi. Poetes, músics, col·leccionistes i historiadors hi esmercen les seves aptituds creatives, analítiques i de recerca. El rector del poble prioratí d'Ulldemolins, Mn. Joan Roig i Montserrat, és de ben segur una de les persones més autoritzades per parlar dels goigs. Amb el seu assentiment, jo l'he qualificat de «boig pels goigs». I és que en aquella «vall del silenci», com se l'anomena, cobejada per les serres del Montsant i la Llena, el lletraferit Joan Roig ha trobat el paisatge idoni per conrear amb subtilitat la poesia gogística.

Mn. Joan Roig, nascut a Mallorca fa cosa de seixanta anys, es va incardinar a l'arxidiòcesi de Tarragona en temps del pontificat de l'arquebisbe Mons. Pont i Gol. Ell reconeix que la dèria pels goigs es remunta a la seva època de seminarista a Mallorca «en tenir a les mans els *Goigs de la Mare de Déu de la Victòria*, d'Alcúdia, malgrat desconèixer que se'n fessin col·leccions. Segurament també va influir el fet que a casa meva fossin impressors i que la sensualitat del paper ens agrada». El resultat d'aquesta afició desvetllada és prou eloqüent i la col·lecció de Mn. Joan Roig és un conjunt de 20.000 goigs que daten, els més antics, del segle XVII fins arribar als de recent encuny.

Entre la poesia i la religiositat

El rector d'Ulldemolins assegura que el seu interès pels goigs, a banda del col·leccionisme, «ve donat per la necessitat d'estudiar-los com a vehicle de teologia popular. Diria més: els goigs van a cavall entre la poesia i la religiositat popular». El sacerdot mallorquí practica el culte dels goigs per al culte. «Per què hem de cantar a les parròquies cants que sovint provenen de fora quan tenim autèntiques

joies que ens són pròpies?», es pregunta Mn. Joan Roig. La feligresia d'Ulldemolins és testimoni del tarannà del seu pastor, atès que els goigs a llaor dels seus patrons sovintegen a les cerimònies i als oficis religiosos, tant a la parròquia com al santuari del Lledó i a les ermites del terme, sense que s'escaigui l'advocació amb el santoral.

Això és el que fa des d'unes quantes dècades Mn. Joan Roig si considerem que haurà escrit una vuitantena de textos per a goigs, a més d'una dotzena de carpetes amb facsimils d'advocacions particulars. La seva condició d'analista d'aquest gènere de la religiositat popular l'ha dut a escriure una munió d'articles d'opinió i crítiques a les pàgines de publicacions especialitzades. La seva aportació també ha estat recollida, en l'àmbit gogístic, dins del *Diccionari d'Història Eclesiàstica de Catalunya*.

Vigència i dignificació

Si més no, l'obra cabdal de Mn. Joan Roig rau en la publicació de llibres com, per ordre cronològic, *Els goigs dels poetes insulars de la Renaixença ençà*, dedicat a grans poetes; *Antoni Gelabert, il·lustrador de goigs*, un volum sobre l'il·lustre xilògraf d'Altafulla i *El xilògraf Enric Cristòfor Ricart i els goigs*. Però la vasta producció literària de Mn. Roig a redós dels goigs no s'ha estroncat i ara mateix ja té a impremta el seu quart llibre, titulat *Els goigs il·lustrats per Antoni Ollé Pinell*. Tots aquests volums s'han editat dins de la col·lecció Gogistes Tarragonins.

Mn. Joan Roig i Montserrat.

La vigència dels goigs és ben palesa. Amb el pas dels segles, han anat evolucionant. En paraules de Mn. Joan Roig, «a Catalunya s'imprimeixen i es canten, mentre que a les Illes es canten i no s'imprimeixen i a València es canten i no s'imprimeixen». Segons aquest sacerdot poeta, «els trets fonamentals que han de contemplar els goigs és que siguin seriosos, dignes pel que fa a la lletra, la música i la impressió, però tanmateix a l'abast del poble, sense que es confonguin amb un himne, o bé caiguin en la matusseria». El rector d'Ulldemolins recorda que hi ha composicions anònimes «de gran qualitat i bellesa, com ara els goigs de l'Escola del Renaixement de València, amb música de marcades connotacions gregorianes».

Hom coincidirà que la música dels goigs «enganxa» i que gairebé tothom en sap alguna tornada. Crec que els goigs fan un petit prodigi: manifestar sentiments devots i, algun cop, ablanir algun cor endurit.

Joan Boronat

Una obra d'art multidisciplinari

Els goigs tenen unes característiques comunes. Les mides dels fulls són aproximadament de 40 x 30 cm i el seu format és vertical. La capçalera conté una breu informació de l'advocació mariana o santoral i de l'església i la localitat on es venera la sagrada figura a la qual es dediquen aquests cants. Després hi trobem la il·lustració de l'advocació —que pot ser un gravat, un dibuix o una fotografia— i la lletra dels goigs, distribuïda en columnes. La lletra està constituïda per una quarteta inicial, de la qual els dos primers versos serveixen d'introducció i els altres dos, de tornada, i per les estrofes o cobles, formades per tres grups de dos versos (sis en total). Cada estrofa s'acaba amb l'afegit dels dos versos de la tornada. Això fa que la melodia sigui fàcil i senzilla d'aprendre. A sota hi ha la solfa, l'oració col·lecta i el peu d'impremta. Tot plegat sol anar emmarcat en una sanefa o orla.

La seva estructura no ha evolucionat gaire al llarg del temps. Cal assenyalar, però, que en el segle XX hi ha hagut diverses modificacions: la incorporació de la música, la substitució del gravat pel dibuix o la fotografia i l'ús del dors del paper per introduir notes històriques. La forma d'impressió dels goigs és més flexible ara que en èpoques anteriors. Cal subratllar que avui dia es reediten goigs antics, se n'actualitzen d'altres i se'n creen de nous, bé per atendre noves advocacions, bé per modernitzar velles devocions.

Els goigs són el fruit d'un ampli ventall d'àmbits artístics: la poesia, la música, les arts plàstiques, etc. Els *Goigs a la Mare de Déu de l'Acadèmia* (la Verge Blanca) que acompanyen aquest escrit són obra d'Antoni Fortuny i Feliu (lletra) i de Mn. Jordi Miquel i Benavent (música). Cal dir que la lletra d'aquests goigs va ser premiada el 1997 per l'Acadèmia Mariana de Lleida, amb el patrocini de l'Institut d'Estudis Ilerdencs. (M.A.C.)

GOIGS A LA MARE DE DÉU DE L'ACADÈMIA

—LA VERGE BLANCA—

amb motiu del cinquantari de la seva proclamació com a Patrona de la ciutat de Lleida

De Jesús florida branca,
ran del Segre, en bell esclat:
Ajuda-nos, Verge Blanca,
guia i llum de la ciutat.

Sov a Lleida lluita encara
a trenç d'alba al cim més alt,
de tota art i saviesa
respaldem la vostra causa
a la plana oberta i franca
hi tenim el cor i el braç.

Sov l'entel més pur que bellitja
de Déu Pare en el cel blau,
Mare, Immaculada i Filla,
perquè Ell per i veu, i encara
casal d'or, entre admirables,
tota Lleida us ha aclamat.

Vostre falda és el sagrat
de Déu Fill, el Verbe i el Sol;
van al vostre santuari
mili ponters en casol;
de bell i nou cada any vos Reineu
d'un bell i clar i heret.

L'Esperit Sagrat, Maria,
és amb vos dolçor de mel;
són un dolç de poesia

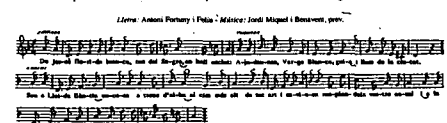
For primera de magnoli,
hi neix la Universitat:
Ajuda-nos...

Pois sou Blanca, neta i pura,
un invocat prop de Déu
vostres fills en la malura,
guerra, pestes, fams arreu;
vostre poble mai no es tancarà
al foc ni al temps passat.

Maria i suberana,
beneix el fermament
de les terres catalanes
d'orient fins a ponent;
des-ja arreu a nostra terra
d'esperit i veritat.

Ja que Lleida us aclamava
la Patrona del seu cor
i amorosa es consagra
l'al al vostre honor,
des-ja fins al camp i fons
fills de Déu us il·luminat.

Pois que sou fructuosa branca
que del cel us ha bescat:
Ajuda-nos, Verge Blanca,
guia i llum de la ciutat.

PREQUEM
Senyor, per la Immaculada Concepció de la Verge Maria vas preparar una mansió digna del vostre Fill. Vós
que, prevenint la mort que ell havia de sofrir, la preservàreu de tota maldat concediu als qui la vengueren sota
el títol de l'Acadèmia de poder escriure, purificar, fins a vós. Per sempre Senyor Jesucrist.

«Goigs a la Mare de Déu de l'Acadèmia».

• LOCATIONS • RENTS • ADMINISTRACIÓ DE FINQUES

GESTIO
immobiliària
93 451 50 00

LLOGUERS • ALQUILERES

189 - 08011 BARCELONA

FINQUES GANDIA - DIPUTACIÓ, 182 -

Vaticà

església en el món

L'indult d'Alí Agca, signe del Jubileu

■ La Santa Seu acull amb satisfacció aquest gest

ROMA.— El president d'Itàlia, Carlo Azeglio Ciampi, va concedir el 13 de juny l'indult al turc Alí Agca, condemnat a cadena perpètua després de l'atemptat que va cometre contra Joan Pau II, el 13 de maig del 1981. Al cap de 19 anys i un mes de reclusió ha tornat a Turquia. No hauria pogut rebre l'indult si no l'hagués sol·licitat el Papa.

«La concessió de la gràcia, que té lloc durant el Jubileu, fa més intensa la satisfacció personal del Sant Pare», va declarar el portaveu de la Santa Seu, Joaquín Navarro-Valls, en saber-se la concessió de l'indult. Des de fa temps el Papa havia comunicat a les autoritats italianes que era favorable a un acte de clemència, sempre que estigués d'acord amb l'ordenament jurídic italià. Ara bé, fa uns mesos, el Pontífex va intervenir amb un èmfasi més gran. Per a Navarro-Valls hi ha una relació directa entre l'indult concedit, gràcies sobretot al perdó del Pontífex, i l'any jubilar que el Sant Pare ha dedicat al perdó i a la reconciliació de manera especial.

Les imatges de l'atemptat d'aquell 13 de maig han quedat enregistrades en la memòria. De la mateixa manera es recorda la veu feble del Papa convalescent que, des del llit de l'Hospital Gemelli, resava davant dels micròfons de ràdio i de televisió d'arreu del món pel «germà que m'ha disparat», a qui, afegia, «he perdonat». Un perdó que Joan Pau II li va voler portar personalment el 27 de desembre del 1983 a la presó romana de Rebibbia. D'aquella trobada mai no va transcendir què es van dir els dos homes. El 20 de febrer del 1987 el Pontífex va rebre la mare i el germà d'Alí Agca. La senyora Muzeyyen va ser rebuda dues vegades més, el 3 de desembre del 1994 i el 15 de maig del 1996, mentre que el seu germà Adnan va veure el Sant Pare el 12 de novembre del 1997.

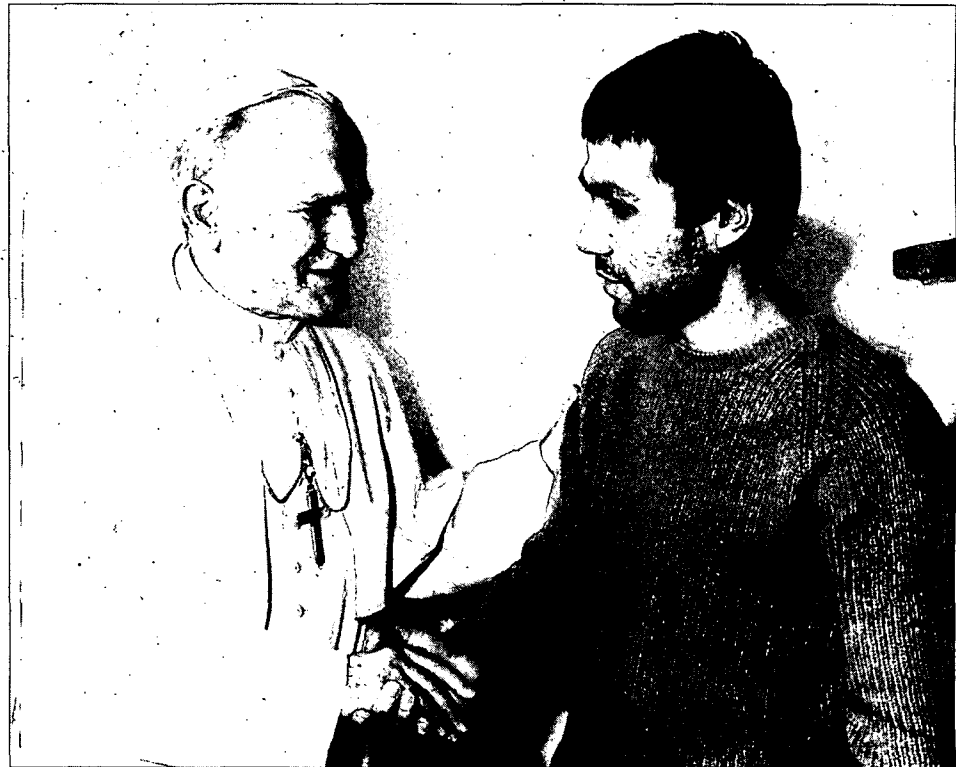
El 26 de febrer de l'any passat el mateix Agca va escriure al Papa per demanar «humilment que intervingui amb un acte de misericòrdia davant de les autoritats italianes» perquè acollissin la petició de gràcia i li concedissin

l'extradició amb motiu del Jubileu del 2000. En les últimes setmanes, havia renovat les seves crides: «Santedat, necessito una paraula seva per ser alliberat.» El Papa va tornar a demanar clemència. «És un somni», va declarar Agca en rebre la notícia de l'indult, «dono gràcies al Papa, al Vaticà, al president Ciampi».

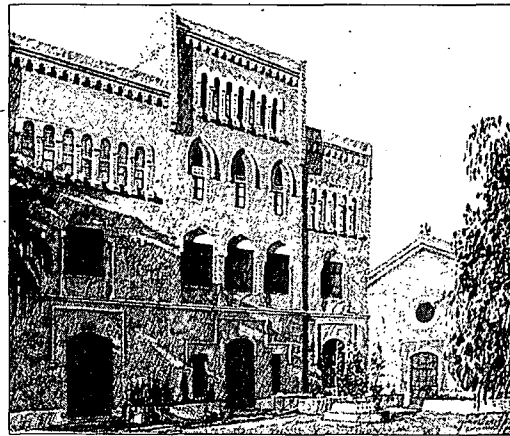
El 9 de juliol se celebrarà el Jubileu dels Empresonats i s'exposava la possibilitat que fos llavors quan el Papa demanés l'indult per al seu agressor. El president de la Conferència Episcopal Italiana, el cardenal Ruini, ha demanat un gest de clemència amb els presos amb motiu de l'Any Sant, «que serveixi per abreujar el temps de la pena, segons criteris d'equitat, i que sigui compatible amb l'atenció deguda a la ja precària seguretat ciutadana».

Fàtima i el tercer secret

Agca va ser extradit a Turquia, on ha de complir una pena de deu anys de presó per l'assassinat d'un periodista. El 13 de maig passat, en declaracions a la RAI, va assegurar que quan fos lliure peregrinaria a Fàtima i hi passaria quaranta dies. El dia que es va produir l'atemptat era l'aniversari de la primera aparició de la Mare de Déu als tres pastorets de Fàtima i segons s'ha descobert recentment estava relacionat amb el tercer secret que sembla prefigurar, amb un estil simbòlic, la profecia de l'atemptat. Agca sempre ha sostingut que realment havia volgut matar el Papa obeint designis divins i que el seu fracàs el portava a pensar que la Mare de Déu havia intercedit en el camí de les tres bales per salvar Joan Pau II. Aquesta revelació l'hauria portat a convertir-se al catolicisme i a demanar perdó. (Zenit)

El Papa va oferir a Alí Agca el seu perdó.

FUNDACIÓ
COL·LEGI SAGRAT COR
SARRIÀ

c/ Sagrat Cor, 25
08034 Barcelona
Tel. 932 030 200
Fax 932 802 049

Els cicles formatius
disposen d'una borsa
de treball

A més d'Educació infantil
Primària
ESO

OFERIM TRES NIVELLS TAMBÉ CONCERTATS
amb el Departament d'Ensenyament

- CICLES FORMATIUS DE GRAU SUPERIOR
 - Integració Social (2 cursos)
 - Secretariat (1 curs)
 - Educació infantil (2 cursos)
 - Comerç Internacional (2 cursos)
- CICLES FORMATIUS DE GRAU MITJA
 - Gestió administrativa (1 curs)
- BATXILLERAT amb les modalitats:
 - Ciències de la Naturalesa i la Salut (2 cursos)
 - Humanitats i Ciències Socials (2 cursos)
 - Tecnològic (2 cursos)

<http://www.pangea.org/sagrat.cor.sarria>
a/e: sagrat.cor.sarria@pangea.org

BÈLGICA

Beatificació de Dom Columbia Marmion

DENÉE.— El 3 de setembre el Papa beatificarà Dom Columbia Marmion, abat de Maredsous (Bèlgica). Va néixer a Dublín (Irlanda) el 1858. Va descobrir la vida benedictina a Maredsous. Monjo d'allà des del 1888, va ser enviat a Lovaina per ajudar en la fundació de l'abadia de Mont Cesar. Va ser abat de Maredsous de 1909 a 1923. Des del 1917 es publica una versió de les seves conferències espirituals, *Christo, vida del alma*, seguida

d'altres obres com *Christo en sus Misterios*, *Christo, ideal del monje*, que tindran una influència considerable sobre la formació espiritual de seminaristes, el clergat, religiosos, religioses i laics. Allò central del seu missatge és que podem fer-nos de forma immediata i real fills i filles de Déu en Jesucrist.

Fr. R. Ferdinand Poswick
Vicepostulador

«Hi ha una certa “fredor” ecumènica entre catòlics i ortodoxos»

■ Hèctor Vall, rector del Pontifici Institut Oriental de Roma

El jesuïta català Hèctor Vall i Vilardell és rector de la institució pontificia dedicada a les ciències eclesiàstiques i al dret oriental, el Pontifici Institut Oriental. Afirmar que a les nostres litúrgies manca una «visió més poètica de la vida» i reclama una presència més gran de l'Esperit Sant.

—Què s'aprèn d'específic a l'Institut Oriental?

—El Pontifici Institut Oriental està format per dues facultats molt diferenciades. La Facultat de Ciències Eclesiàstiques Orientals i la Facultat de Dret Canònic Oriental. En la primera s'estudia fonamentalment Teologia i Patrística Oriental, les diverses litúrgies de les Esglésies orientals —que són catòliques i no s'han de confondre amb les ortodoxes— i la història de les grans tradicions orientals: la bizantina, la rusa, la de l'Orient Mitjà (caldea, siríaca, armènia, georgiana, aràbiga) i la tradició de l'Església siromalabar del sud de l'Índia (Església fundada per l'apòstol sant Tomàs, com diu la tradició). A la Facultat de Dret Canònic Oriental s'estudia sistemàticament el nou codi de Dret Canònic oriental, que fou promulgat ara fa deu anys. Per estudiar i doctorar-se en totes aquestes matèries cal fer un esforç molt notable en el coneixement de les diverses llengües antigues i modernes. Així, l'Institut ofereix classes de llatí, grec, rus, paleorús, siríac, copte, llengua armènia, llengua etiòpica i georgiana. Per als nostres estudis també són de molt interès l'àrab i el turc.

—En què es concreta la seva funció de rector?

—Les funcions del rector estan molt ben definides en els estatuts de l'Institut. Fonamentalment són les funcions de tot rector d'universitat: controlar l'administració econòmica, dirigir (per mitjà dels degans) la vida acadèmica tant dels professors com dels alumnes, promoure la investigació i les diverses publicacions, conservar i millorar la biblioteca, presidir els diversos concilis acadèmics, fomentar tota mena de relacions públiques amb les diverses congregacions de l'Església, amb les institucions acadèmiques romanes, amb les Esglésies orientals i, per últim, fomentar de manera decidida les relacions ecumèniques amb les diverses Esglésies ortodoxes. En el meu cas concret, també sóc responsable de la comunitat dels jesuïtes que viuen en l'edifici de l'Institut.

—Els seus alumnes entenen que un català-occidental sigui el seu rector? Ho troben estrany?

—Objectivament parlant, pot semblar una cosa estranya. Però no podem oblidar

mai que cada persona, cada jesuïta, és fill del seu poble, fill de casa seva. En aquest sentit, tothom pertany a un racó de món, ningú no és universal de naixença. Jo sempre faig broma dient que els catalans tenim arrels fenícies, cartagineses, gregues, romanes, judaïques i aràbigues. Tenim també un «esperit de pacte» un cert seny i, certament, molta tolerància. Jo, personalment, sento un immens respecte per totes les ètnies, per totes les cultures i per totes les llengües. I també sento una curiositat infinita envers totes aquestes Esglésies, tots aquets ritus i totes aquestes diferents maneres d'expressar-se. Tenim tants i tants mons per descobrir! La nostra fe i cultura cristiana ens ofereix un gran principi que fonamenta el respecte envers tot home. És l'última frase del missatge de l'Assemblea Europea Ecumènica de Graz que diu així: «Cada ésser humà és el germà o la germana per qui Crist ha mort i ha ressuscitat. Tot ésser humà ha estat creat a imatge del Deu U i Tri.»

—Actualment a l'Institut hi ha menys alumnes que en altres èpoques. Per què?

—El nombre d'alumnes ha variat molt en la història de l'Institut. Durant els anys trenta, el nombre d'estudiants era d'uns 50-60. Una institució molt i molt selecta! Després, el nombre va anar creixent fins a uns 180-200. Però ha estat l'obertura dels països comunistes —a partir de la caiguda del mur de Berlín (1989)— que ha fet augmentar els alumnes més enllà dels 400. Ara estem tornant a un equilibri al voltant dels 250. Les raons d'aquest decreixement són molt difícils de concretar. Però sí que podem observar diverses circumstàncies objectives. En primer lloc, s'ha acabat l'allau de gent que necessitava sortir dels països comunistes. Tenim noves institucions arreu del món que també fan feina semblant a la nostra a Bangalore (l'Índia), a Eichstätt (Alemanya), a Leopoli (Ucraïna)... D'altra banda, les diverses universitats eclesiàstiques romanes ofereixen cada vegada més cursos de teologia oriental. Veiem, també, com les vocacions religioses i sacerdotals estan decreixent en moltes parts del món. Aquesta «crisi» ha de repercutir necessàriament en el nombre dels nostres estudiants. Per últim, no podem oblidar una certa «fredor» ecumènica en les relacions entre l'Església catòlica i les diverses Esglésies ortodoxes.

—És un escàndol o una riquesa, tenir tantes esglésies/ritus diferents dins el mateix catolicisme?

—És una gran riquesa i no és cap escàndol! Aquí, però, els «esperits» —o les teologies— es divideixen. Per a

una concepció eclesiològica més tradicional, menys ecumènica, que no ha assimilat l'esperit del Concili Vaticà II, la tradicional unitat catòlica que s'imposa almenys des del Concili de Trento, seria un gran bé irrenunciable. En canvi, des d'una perspectiva més ecumènica —i més realista enfront de les divinitats culturals del món!—, la varietat i la diversitat teològica, jurídica i litúrgica és un gran bé, que correspon a la mateixa varietat que trobem en el Nou Testament i que està més d'acord amb la vitalitat de cada Església particular i amb el gran principi de la inculturació de les expressions de la fe i de la mateixa vida litúrgica. En aquest punt, tot depèn de quin ideal «d'unitat de l'Església» hom té.

—En quina mesura les Esglésies orientals són més espirituals que les occidentals?

—Una visió superficial ens faria dir que les Esglésies orientals són molt més espirituals. Indubtablement, una certa vida eclesial «occidental», que pot estar molt ben estructurada, és seca, jurídica, molt pragmàtica i poc mística. Però en nosaltres mateixos tenim tots els tresors de la totalitat de la història de l'Església. Només ens cal llegir, estudiar, interessar-nos... viure en profunditat el gran missatge dels «nostres místics»... Ramon Llull, Ignasi de Loiola (la contemplació per assolir amor!), sant Joan de la Creu, Taizé, l'ideal monàstic, l'ideal missioner. Tota la tradició és nostra! Només hem de veure què ens fa falta... i triar! Però sí, a les nostres litúrgies els manca una visió més poètica de la vida i una més gran vivència de la presència de l'Esperit Sant. Hem de ser més contemplatius, més místics!

Miriam Díez i Bosch

ITÀLIA

Mor violentament una religiosa dedicada als marginats

ROMA.— Sor Maria Laura Manetti, de 61 anys, va trobar la mort en respondre a la petició d'ajuda que li va presentar una jove amb problemes. Sor Maria Laura era superiora de les germanes de la Creu de Sant Andreu a Chiavenna (Itàlia) i es dedicava als més pobres. Havia rebut una trucada telefònica d'una dona a la qual ajudava des de feia setmanes. La noia li va demanar desesperadament que l'anés a veure perquè acabava de ser violada i va insistir que hi anés sola. Es trobava en un parc solitari i eren les deu de la nit. La religiosa va ser assassinada a ganivetades acarnissadament. La policia sospita que li van parlar una trampa. Sor Maria Laura es dedicava a ajudar els marginats, sobretot toxicòmans i persones amb problemes

psíquics. «Sabia escoltar els pobres, donar consells apropiats, tenia una dedicació única vers els altres —ha declarat el pare Ambrogio Baratti, rector de Sant Llorenç de Chiavenna—, aquí la coneixien tots, era molt estimada. Estava disposada a ajudar qualsevol persona. És una pèrdua molt greu per a tota la comunitat.»

De la seva banda, el bisbe de la diòcesi de Como, Mons. Alessandro Maggiolini, ha manifestat que la religiosa «tenia un carisma especial. S'ocupava generosament de les persones necessitades, les escoltava, les aconsellava, les animava. Sempre alegre i optimista, tenia una gran sensibilitat i mirava d'alleugerir les fatigues dels altres, tot sovint deixant de banda el seu propi cansament». (Zenit)

Hèctor Vall.

Ruanda

Assassinat un missioner basc

■ El van matar a sang freda per cometre un robatori

KIGALI.— Isidro Uzkudun, prevere espanyol de 69 anys, va ser assassinat el 10 de juny a la parròquia de Mugina. El prevere, que pertanyia a la diòcesi de Sant Sebastià, havia estat ordenat el 1957 i estava al servei de la diòcesi de Kabgayi des de feia molts anys.

El P. Isidro estava parlant el dissabte 10 de juny a la casa parroquial amb un jove quan, cap a les cinc de la tarda, van entrar tres persones, una d'elles amb uniforme militar. Van obligar el jove a estirar-se al terra mentre apuntaven el prevere al cap per demanar-li que els donés tots els diners que tenia. El P. Isidro els va donar tot el que conservava en un calaix. Un dels lladres, insatisfet amb el botí, li va disparar i li va provocar la mort a l'instant. Abans d'allunyar-se, els tres assassins van tancar el jove testimoni a l'oficina parroquial i van mirar de robar un cotxe, però no van aconseguir el seu objectiu.

Els crits de les dones de la parròquia van cridar l'atenció de les religioses de la comunitat de Santa Anna, que viuen a uns centenars de metres de la casa parroquial. Les germanes van donar el senyal d'alarma. Els funerals del prevere espanyol es van celebrar el 13 de juny a Mugina, on va ser enterrat. En la cerimònia van participar alguns dels familiars del P. Isidro. Les

exèquies van ser celebrades pel nunci apostòlic, l'arquebisbe Salvatore Pennachio, el bisbe de Kabyagi, Anastase Mutabazzi, i l'arquebisbe de Kigali, Thaddée Ntiniyurwa.

D'altra banda, en tancar aquesta edició, el bisbe de Gikongoro, Mons. Augustin Misago, continua al corredor de la mort de la presó de Kigali, acusat de complicitat en el genocidi del 1994. Mons. Misago ha respost a una carta que li va enviar el Papa en saber que el fiscal havia demanat per al prelat la pena capital. El bisbe deia que la pena de mort és «una mesura totalment injusta i sense fonament» i agraïa a Joan Pau II

El P. Isidro Uzkudun durant una Confirmació.

«els seus gestos de solidaritat i de compassió». Mons. Misago, la salut del qual s'està deteriorant de manera alarmant, està confinat en una presó pensada per a 1.500 persones i que n'alberga unes 7.000. (Fides)

R. D. CONGO

Atacs contra l'Església i les seves obres socials

BUKAVU.— «Destruir l'Església catòlica i les seves obres socials al servei de la població» al Congo és, segons els Col·legi de Consultors de la diòcesi de Bukavu, l'únic objectiu comú dels ruandesos i ugandesos que ocupen l'est de la República Democràtica del Congo. El Col·legi és l'organisme que governa l'Església local des del febrer passat, quan es va prohibir a l'arquebisbe Emmanuel Kataliko tornar a la seva diòcesi. Els consultors també han donat a conèixer violències que han patit les poblacions de la rodalia de Bukavu. (Fides)

VATICÀ

Proximitat del Papa amb el poble iraquí

ROMA.— El Sant Pare va adreçar un missatge d'esperança a l'Església caldea i una pregària particular pel poble iraquí en rebre els divuit participants al Sínode de l'episcopat caldeu. El Papa va demanar «amb més força encara» que tots es comprometin per posar fi a les proves difícils que experimenten els civils iraquians. I va subratllar: «Les circumstàncies doloroses en què viuen molts dels preveres i fidels de l'Església caldea són una crida particularment eloqüent en aquest any del gran Jubileu a cultivar les virtuts sacerdotals i cristianes per mantenir l'esperança.» Aquestes paraules de Joan Pau II van tenir lloc després de la trobada entre el president del parlament iraquí, Saddam Hammadi, i el cardenal Angelo Sodano, secretari d'Estat vaticà. En aquesta reunió, la Santa Seu va deixar clara la seva ja repetida postura de denunciar els «efectes negatius de les sancions» internacionals contra la població de l'Iraq. (Zenit)

MÈXIC

Mons. Ruiz abandona San Cristóbal de las Casas

MÈXIC.— Mons. Samuel Ruiz, bisbe emèrit de San Cristóbal de las Casas, ha abandonat la conflictiva diòcesi de Chiapas per instal·lar-se de forma permanent a Querétaro. Mons. Ruiz ha afirmat que «la meua presència a Querétaro és per tenir una vida més tranquil·la i privada, no tan pública i forta com la que vaig tenir durant molts anys» i permetre així llibertat d'acció al nou bisbe de San Cristóbal, Mons. Felipe Arizmendi Esquivel. (ACI)

TESTIMONI:

Jubilats solidaris

Quan escric aquest article l'hospital està al 100% i la collita de melca ha estat bona a la nostra zona, no així a la resta del país. Us vull explicar una bonica història, edificant, que n'hi ha, i moltes; caldrà citar l'evangelí: «Qui tingui ulls per veure, que hi vegi, i orelles per escoltar, que escolti.»

Periòdicament visita l'hospital un metge nord-americà que ve amb els seus ajudants, ells nadius, i el seu maletí de treball; és cirurgià oftalmòleg, un artista, que diuen a la nostra terra, jubilat ja al seu país, i especialista en operacions de cataractes, col·labora amb un organisme alemany d'ajuda humanitària, CBM. El nostre metge ve molt de matí i a primera hora ja és a la sala d'operacions; comença a operar i quan cau la tarda, recull els estris i se'n va, amb prou feines ha pres un cafè al migdia.

Quan ell arriba ja l'esperen els pacients, persones grans, ancians, amb qui prèviament ha contactat i als quals ha examinat; els seus ajudants recorren els turons a peu i busquen persones amb problemes de vista i les visiten per elaborar el corresponent historial mèdic; *conditio sine qua non*, han de ser persones grans i sense cap mitjà econòmic o en extrema pobresa, accepta casos d'infants amb problemes greus de visió. El dia de la visita del doctor, els ancians, en gran nombre, arriben a l'hospital a primera hora, acompanyats per algun familiar i esperen pacientment per ser operats asseguts a l'aire lliure. És un artista operant i al cap d'una estona prudent surten els pacients amb els ulls embenats, però joiosos i amb un somriure que trasllueix el seu estat d'ànim, de nou reconeixen la verdor dels turons i els rostres

dels seus.

L'endemà el metge visitarà un altre hospital i així un dia rere l'altre. Ell mateix aporta tot el material necessari i quan se li parla de pagar el que ha consumit ho rebutja rotund. Paga de la seva butxaca el trasllat dels malalts, quan cal, i fins i tot el gasoil que consumeix el grup electrogen de l'hospital durant les seves operacions; si el pacient s'ha de quedar hospitalitzat, el tractament corre, també, a càrrec seu.

Gràcies a la seva feina, molts ancians, pobres de solemnitat i al llarg de tot el país, han millorat la vista i les cataractes els han desaparegut, una cosa que ni tan sols podien somiar. Parlant amb el metge em va explicar què fa aquesta feina com un deure familiar. La seva família va crear fa temps una «fundació» amb aquesta finalitat i ara és ell a qui toca de dur-la a terme. Ha treballat a Guatemala, el Brasil, Burundi i, ara, Ruanda. Va treballar primer a la banca, després va estudiar medicina i es va especialitzar en oftalmologia. Quan es va jubilar es va fer responsable d'aquesta feina. Fa el bé i se'n va.

Durant els anys que he viscut per aquí són diverses les persones que he conegut així, el seu perfil normal: jubilats; professionals, tècnics, amb ganes de viure, de fer el bé i d'ajudar la gent desfavorida en allò que poden i saben, inquiets, i que no s'accontenten amb la vida tranquil·la i còmoda que els podria permetre la jubilació als seus indrets d'origen. Una bonica història!

Luis Felipe Soto Carmona, SS.CC.

Director de l'Hospital N'emba de Kigali

Espanya

Petjades de la Trinitat

■ Missatge de la Jornada Pro Orantibus

MADRID.— El 18 de juny, festivitat de la Santíssima Trinitat, l'Església va celebrar el Dia de la Vida Consagrada Contemplativa-Jornada Pro Orantibus. Per a aquest dia dedicat als homes i les dones consagrats a Déu en la soledat i el silenci, la Comissió de Bisbes i Superiors Majors de la Conferència Episcopal Espanyola va redactar un missatge.

Tots els fidels, des de la seva missió i la seva situació, s'han preparat durant tres anys per celebrar l'any jubilar. De la mateixa manera, «la vida consagrada contemplativa ha fet aquesta peregrinació que desemboca en el testimoni amorós de la Trinitat Santa», assenyalen els bisbes en el seu missatge. El text subratlla que els consagrats i les consagrades contemplatius tenen una missió molt especial en l'Església i en la societat: ser testimonis de la «Bellesa, la Veritat i la Bondat de Déu Trinitat»

i anunciar la misericòrdia de Déu Pare envers la humanitat.

«Tal com deia ja la *Lumen gentium*, també en l'Església hi ha els que han estat cridats per una vocació peculiar a re-presentar Jesús en contemplació sobre la muntanya, tot transcorrent les nits i els matins en oració», destaca el missatge. D'aquesta manera, la vida consagrada vol ser una prolongació de la pregària de Jesús a Déu Pare, «omplint de filiació tants moments orfes que pateixen els germans. Això és ser petjades de la Trinitat, les que marquen aquells que en el seu silenci

i la soledat han buscat i trobat Déu, fins al punt de viure un silenci omplert de la Paraula i una soledat habitada per la Presència».

Per als bisbes, ser petjades de la Trinitat implica testimoniar la recerca de Déu, alhora que esdevé una cosa urgent. D'aquesta manera s'omple de «folgança evangèlica» i es fecunden les tasques apostòliques d'aquells que anuncien el Regne de Déu. «Ser petjades de la Trinitat, les que Ell mateix ha deixat marcades en la nostra vida quan ens ha mostrat la seva misericòrdia i tendresa.» (C.C.)

Catequistes i gitanos celebren el Jubileu

JAÉN.— El 4 de juny es va celebrar a la catedral de Jaén l'acte jubilar conjunt de catequistes i gitanos, sota la presidència del bisbe Mons. Santiago García Aracil, que va concelebrar amb diversos preveres, entre ells, els delegats episcopals per a la Catequesi, Antonio Baeza Fernández, i per a la Pastoral amb els gitanos, Ángel Sánchez Hernández. Prèviament, aquests delegats episcopals havien preparat la celebració amb un equip del qual formaven part representants de tots dos col·lectius. (Odisur)

Clausurat el Sínode diocesà de Cadis i Ceuta

CADIS.— L'11 de juny el bisbe de Cadis i Ceuta, Mons. Antonio Ceballos, va clausurar el Sínode diocesà en una eucaristia celebrada a la plaça de la catedral de Cadis, amb l'assistència de més de 2.000 persones. El bisbe va assenyalar que cal «recordar que l'Església neix i existeix per a la missió. L'Església existeix per evangelitzar (...) i el nostre Sínode ha de ser, per a aquesta Església de Cadis i Ceuta, el Sínode de la nova evangelització. (...) La disminució de la pràctica religiosa, la insuficient integració en la comunitat eclesial d'un bon nombre de batejats, la creixent secularització ambiental... són indicatius del que podríem anomenar "bosses de pobresa espiritual", que impliquen un repte important per a l'acció evangelitzadora de l'Església».

Per al prelat, un aspecte que no s'ha de descuidar és que l'Església diocesana ha de començar per evangelitzar-se ella mateixa. També va encoratjar els laics a comprometre's en el camp que els és propi i va assegurar que aquest Sínode «ha estat molt sensible a les urgències d'aquesta tasca del laicat i ha dibuixat un ampli panorama de possibilitats i d'accions per al futur». Un detall significatiu de la celebració va ser que la col·lecta es va destinar al fons diocesà de solidaritat.

El bisbe de Cadis i Ceuta promulgarà les constitucions sinodals en una gran trobada diocesana que se celebrarà el 12 d'octubre. El Sínode va ser inaugurat el 26 d'octubre del 1997 a la catedral gaditana. Els temes que s'han tractat al llarg de diferents reflexions han estat sis: l'Església i els pobres, l'evangelització dels allunyats, la promoció del laicat, l'evangelització dels joves, la celebració de la fe i la pastoral dels sagraments, i l'evangelització de la religiositat popular. (C.C.)

Compartim una mateixa sintonia...

106.6 FM

93.7 FM

Barcelonès, Maresme, Vallès Oriental,
Vallès Occidental i Baix Llobregat

Alt Penedès, Baix Penedès, Anoia, Bages,
Berguedà i Garraf

BISBAT DE
BARCELONA

104.4 FM

Solsonès

BISBAT DE SOLSONA

105.0 FM

Alt Urgell (Ràdio Principat)

BISBAT
D'URGELL

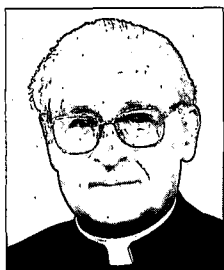
107.5 FM

Andorra (Ràdio Principat)

★ **ràdio
estel**
FM 106.6

Carta Dominical

Corpus Christi: la meva vida a les vostres mans

Ricard M. Carles
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

«**P**oso la meva vida a les vostres mans» és una frase que es pronuncia poques vegades. Demana una gran confiança en l'amor i la fidelitat de l'altre. Es diu en moments molt diversos: a la parella, quan es decideix d'unir-se en matrimoni per sempre; a un metge, davant una operació quirúrgica delicada; en confiar una gestió que pot tenir diversos desenllaços... Sovint, a la muntanya, he tingut la impressió que, en cas de caiguda, una vida era a les meves mans o que la meva vida era a les mans d'un altre, segons qui fos el que assegurava en aquell llarg.

Jesús ho expressa en la primera eucaristia la vigília de la seva Passió: aquesta és la meva vida posada a les

vostres mans per la vostra salvació. No expressen altra cosa les paraules «el meu cos entregat per vosàltres i la meva sang vessada per vosaltres en remissió dels pecats». El seu amor el porta a la mort, que és la nostra salvació. Per això, posa la seva vida a les nostres mans, per tal que, com abans havia desitjat, «tingueu vida i la tingueu en abundància».

Eucaristia, avui dia del Corpus Christi, és això: la seva vida a les nostres mans. Però per tal que salvem la nostra. Tanmateix, la seva omnipotència i el seu amor no volen humiliar la nostra llibertat. En el fons de la nostra consciència es produeix el trobament entre la moció de Déu —la seva gràcia— orientada al nostre bé i la decisió personal d'acceptar o rebutjar per sentir-nos falsament lliures. No vull avui entrar en aquest tema, però Déu no és mai l'Altre, sinó que és el Tu de la meva vida. I només així no hi ha por de perdre la llibertat, com ens succeeix, en un grau menor, quan una persona passa de ser un *altre* a esdevenir el *tu* de la nostra vida. En aquest món, l'exemple màxim és el matrimoni. En allò que ens eleva vers el Regne de Déu consisteix el tracte i enamorament del nostre Tu que és Déu.

Rebutjar formalment la nostra vida condueix al suïcidi. Rebutjar la vida que ens ofereix Ell, que va dir literalment d'ell mateix que era la Vida, per canviar-la per un succedani sempre és una actitud suïcida, perquè

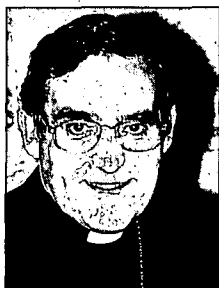
no podem inventar-nos una vida, una manera de ser persona autèntica aquí (antropologia), ni amb vista al més enllà (escatologia), diferent de la que el bon Déu va pensar i per a la qual hem estat creats.

Vist des d'un altre angle: sempre m'ha agradat contemplar a l'alta muntanya el naixement dels rius. La llum del sol, tan neta, brilla sobre la límpida neu dels cims, i aquesta es fon, convertida en aigües transparents, que unes vegades cauen fragorosament i altres vegades queden aturades per poc temps —com en la bellíssima llacuna maragda de Gredos— per continuar ràpidament el seu curs cap a les valls planes. L'aigua ignora com serà tractada més avall —el verb, en encarnar-se sí que sabia com el tractaríem—, però sí que sap que la necessitem i no es resisteix a arribar al nostre nivell. També el Senyor es va voler quedar en l'eucaristia a mercè del nostre amor o de les nostres profanacions.

Potser aprofitem la força de l'aigua perquè ens doni energia o llum; potser serà l'aigua que bevem o que ens neteja; però potser també ens atrevim a abocar brutícia a la seva corrent nítida. La font que —encara que ve de la gran altura de l'amor de Déu— brolla des del nostre interior fins a la vida eterna, com diu Jesús, i d'una manera molt especial per l'eucaristia, l'embrutem o menyspreem de vegades, preferint una altra aigua que alimenti els nostres desigs d'amor, de felicitat i de pau?

Paraula i vida

La fracció del pa

Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe de Tarragona i Prímat

La festa del Corpus Christi és la festa de dos amors: al Cos i a la Sang de Crist i als germans, que són com un altre Crist. Aquestes dues dimensions d'aquesta festa eucarística no es poden pas separar. A l'Església hi ha la tradició, viscuda intensament en els primers segles, de vincular visiblement la celebració de l'eucaristia amb la caritat fraterna, insistint de manera particular en la relació entre la fracció del pa i la comunió cristiana de béns.

La festa del Corpus contribueix a vivificar la nostra fe en la presència veritable, real i substancial de Jesucrist en l'hòstia consagrada, sota les espècies de pa i de vi.

No es tracta d'un signe o d'una figura, sinó de la presència real del mateix Jesucrist, no solament durant la celebració de la missa, sinó també mentre subsisteixen aquelles espècies sacramentals del pa i del vi.

Té ple sentit unir la festa de l'eucaristia i el «dia de la caritat». Jesús va voler que l'ofertament de la seva vida al Pare per amor dels germans es perpetués sacramentalment instituint l'eucaristia. Per amor ens ha donat el seu Cos i la seva Sang. En l'eucaristia es troba «la font i l'exigència de caritat fraterna». Així el Concili Vaticà II pot afirmar que «per tal que aquesta celebració sigui autèntica i plena, ha de conduir a les diverses obres de caritat i d'ajuda mútua».

La societat del benestar no aconsegueix dissimular la realitat de la pobresa i marginació que sofreix un bon nombre de persones. La societat del progrés tècnic i científic va deixant persones marginades, incapaces de seguir el tren que avança constantment. Davant d'aquesta realitat, sovint sorgeix del nostre cor un sentiment de compassió i de dolor. Però cal que hi hagi també una decisió de ser solidaris amb els nostres germans que pateixen la pobresa i la marginació.

El Catecisme de l'Església catòlica afirma amb radicalitat que «l'eucaristia compromet a favor dels pobres. Per això, a fi de rebre veritablement el Cos i la Sang de Crist lliurats per nosaltres, hem de reconèixer el Crist en els més pobres, germans seus». L'eucaristia alimenta la caritat i la solidaritat per tal d'estimar com Crist estima. Per això, Joan Pau II ens diu que el pròxim «ha de ser estimat, encara que sigui enemic, amb el mateix amor amb el qual l'estima el Senyor, i per ell s'ha d'estar disposat al sacrifici fins a l'extrem».

Càritas invita sempre a compartir i a la solidaritat, tot realitzant una missió profètica en les comunitats cristianes i en la societat. Càritas és l'organisme de l'Església que treballa amb seriositat, competència i honestat al servei dels pobres i marginats de la societat, tot sensibilitzant-nos constantment envers els problemes i necessitats socials.

La festa de Corpus Christi d'aquest any jubilar té una forta exigència de solidaritat, de perdó, de condonació, per tal de compartir i d'acollir i créixer així en la construcció d'una societat més justa i fraterna.

opinió

Zoom

El president de Corea del Sud, Kim Dae-jung (a l'esquerra) i el màxim dirigent de Corea del Nord, Kim Jong-il (a la dreta) van firmar el 14 de juny passat a Pyongyang, capital de Corea del Nord, en un clima de gran cordialitat i esperança, els primers acords entre tots dos governs des de la divisió de la península coreana el 1953. Es tracta d'un acord històric que obre el camí a la reunificació després de mig segle de divisió i enemistat. «Sòm el mateix poble», va afirmar Kim Jong-il. El seu homòleg polític va replicar: «Fem història a partir d'ara.» El primer pas ja està fet.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

On és el Tercer Món?

Un fill mata el seu pare, un altre mata la seva mare, dues noies maten una amiga seva... Són fets esgarifosos publicats fa poques setmanes als mitjans de comunicació. Aquests actes esborronen el més pintat, i tothom pregunta on anirem a parar.

Com sempre, es busquen les causes d'haver arribat a aquests extrems. Cada pedagog, sociòleg o polític hi diu la seva. La policia busca els culpables, facilita dades i revela presumptes motivacions; els tribunals van a la recerca de testimonis sobre els fets, i els jutges dicten sentències per als assassins o assassines que, per a més inri, són joves i alguns, menors d'edat.

Mentre això passa al nostre país, d'un nivell econòmic i social elevat, al Tercer Món també es

donen morts sagnants; algunes per motius ètnics o religiosos.

L'any 1986 el papa Joan Pau II beatificava al Congo una noia, Clementina Anuarite, religiosa de la congregació de la Sagrada Família. Sor Clementina s'havia consagrat a Déu l'any 1957 i feia l'ofici de sagristana al convent de Bafwabaka.

El 29 de novembre de l'any 1964 els rebels simbes van envair la província congoleesa de Kisangani. Van saquejar i assassinar bona part de la població civil. Van arribar al convent de Clementina i van obligar les 36 religioses, novícies i postulants, a pujar en un camió per traslladar-les a Wamba. Només arribar van separar sor Clementina del grup de monges per ordre del coronel Olombe, el qual se li va acostar i la va convidar a passar la nit amb ell. Davant la negativa persistent de sor Clementina, el militar la va matar d'una cruel pallissa.

Clementina Anuarite és un signe vivent de la capacitat de fidelitat que els cristians africans saben demostrar en els moments difícils.

Al l'Europacivilitzadahi hajoves quematen cruelment els propis familiars sense saber bé el perquè. A Àfrica moren joves per defensar la seva dignitat humana.

On és el Tercer Món?

Impromptu

Oriol Camps

Jutges pinochetistes

Quan veig una informació sobre l'aforament o el desaforament del dictador Pinochet, procuro, gairebé sempre i d'un temps ençà, girar full i buscar altra mena de notícia més gratificant.

Perquè ens hem passat un any —o més!— dia sí i demà també, llegint tota mena d'intrigues sobre el cas. Si mantindrà l'aforament parlamentari, si els jutges xilens l'anul·laran... Si Pinochet esternudà, si li fa mal el ronyó, etc. Quan, finalment, el van traslladar a Xile, vam veure l'espectacle de la seva miraculosa curació

aixecant-se de la cadira de rodes, repartint estretes de mà i besades a tort i a dret...

Ara bé, els jutges, segons sembla, després d'allargassades discussions en les quals tots expressaren el seu punt de vista, arribaren a l'acord de desaforar el general, cosa que vol dir que se'l pot jutjar per delictes criminals i contra els drets humans... Tots els seus enemics, els que patiren les conseqüències veient caure assassinats o desaparèixer familiars i amics van respirar.

Però malauradament l'alegria dura poc a casa dels pobres, i uns jutges de filiació pinochetista han fet una declaració en què qualifiquen les execucions dutes a terme durant la dictadura d'«actes de govern». O sigui que, segons aquests jutges, tot queda justificat... i no cal parlar-ne més!

Estupefacte, només puc dir: Senyor! Perdoneu-los que no saben el que fan ni el que diuen!

Ni Maquiavel hauria defensat millor Pinochet.

Notes insignificants

Germà Adrià

La nostra Eucaristia

Senyor, com cada diumenge, vinc a parlar amb Tu de l'Evangeli que ens proposen.

Avui és Corpus, Senyor. Quantes coses s'han escrit sobre Corpus! Jo no sóc teòleg, ni expert en la Bíblia, ni entès en temes d'ocultisme, però sóc un creient en Tu, Senyor. Un cristià que intenta seguir-te. I vull, sobretot, donar-te les gràcies, clamar-te la meua gratitud pel Corpus.

Gràcies, perquè vas voler reunir els apòstols en el Sant Sopar, i donar-los, per a nosaltres, el teu cos i la teva sang. I oferir-los els secrets del teu amor.

Des d'aleshores, Senyor, celebrem el Corpus, l'Eucaristia cada dia, i la celebren tots els sacerdots i la celebren tots els fidels al voltant del sacerdot, al teu voltant.

Semblava que esperaves l'últim sopar per obrir-te de bat a bat als apòstols i per donar-los el millor. Després, vas creure que ja podien afrontar amb Tu els moments més terribles de la teua vida: el martiri, la creu.

Nosaltres, moltes vegades, sembla que tan sols assistim a les eucaristies, els Corpus, per plaer. Per plaer espiritual. Per sentir-nos estremits del teu amor. I després, a viure la nostra vida, a ser com érem abans.

És Eucaristia la missa que no comporta un lliurament al sacrifici i al do, com va ser la teua Eucaristia?

És missa, és Corpus, la missa que queda allà, tancadeta a l'església quan sortim al carrer?

No heu sentit mai la temptació de fer també la nostra eucaristia i preparar el sopar (o el dinar) per a algun amic o enemic o, fins i tot, algun desconegut?

No hauríem d'aprendre de Tu el fet de compartir els nostres aliments, el nostre Anyell?

Deixa'm que t'expliqui tres de les vegades en què m'he sentit convidat a compartir i m'he sentit més a prop teu:

—Era l'any 38. Baixàvem del front del Pirineu per refer forces i cobrir les baixes. La nostra companyia, molt minvada, s'emparava al poble de Montferrer.

Jo anava amb dos amics. La nostra cara i la misèria pregonaven la fam. Vam passar pel costat d'una casa i un ancià ens va cridar.

«Sou soldats que veniu d'allà dalt. Jo també hi tinc un nét, a la guerra. Passeu, la meua dona us prepararà alguna cosa...» I ens va fer patates amb mongetes i botifarra. I tota la llet i el pa que vam voler. I la velleta ens va fer un petó a cadascú com si el fes al seu nét. Aquests vellets ens havien ofert la seva Eucaristia.

—També fa anys, anava pel carrer Escudellers amb una parella de drogoaddictes quan aquesta malaltia no es coneixia gaire. Gairebé no podien ni caminar. Ens va veure l'amo del restaurant Los Caracoles. Un senyor grassonet i bonàs. Em va cridar. Ens va asseure en un racó del segon pis. Ell no va poder dinar amb nosaltres però venia a estones a asseure's a la nostra taula. Els dos drogoaddictes es van sentir estimats pel famós amo de Los Caracoles.

Quan la noia va morir vuit dies després, i el noi vint dies després al Cel devien explicar l'eucaristia de Los Caracoles.

—Un estiu vaig anar a la presó de Badajoz. I vaig visitar la mare d'una presonera. Aquesta va insistir que dinés amb ells. En una taula molt pobre s'asseien la mare, el marit, set nens i una tieta... Una escudella, una poma i un cafè... Una eucaristia pobre, però compartida, alegre i saborosa...

Sabem celebrar eucaristies així? O tan sols anem a missa?...

Senyor, perdona les meves històries.

Punt de vista

Jordi Bassas i Ribalta

Escriptor i teòleg

Els sagraments en crisi

La crisi de comprensió dels sagraments, que patim en general els cristians d'Occident, és, en opinió meua, una de les moltes conseqüències de l'individualisme i del utilitarisme generats per la Il·lustració. En efecte, si la dignitat suprema de l'home consisteix simplement a ser un individu de l'espècie humana, i la seva activitat específica és el domini del medi que l'envolta, res no impedirà el camí cap a la uniformització de les persones i la dessacralització de la natura. La preeminència absoluta del subjecte com a realitat pensant (*res cogitans*) atribuirà a la raó especulativa un primat que, en èpoques anteriors, compartia amb la raó contemplativa. La racionalitat es converteix en racionalisme i la realitat externa a l'individu (*res extensa*) no té altre valor i significació que la que el propi individu li atorga. Les coses deixen de tenir valor per si mateixes i depenen de la valoració subjectiva que hom en faci. Això ho resumirà Kant en la seva ètica de l'imperatiu categòric: «Comporta't de tal manera, que la màxima de la teua voluntat pugui valer sempre i en tot lloc com a principi d'una legislació universal.» Una forma elegant de dir que el criteri de moralitat no prové de la natura de les coses, sinó d'una voluntat de consens. La natura de les coses, en realitat, ha passat a segon terme davant l'imperi de la voluntat.

En aquest entorn ideològic, que afectarà de forma variable els països europeus occidentals de tradició cristiana, és fàcil de deduir que el concepte de sagrament sigui cada cop més difícil d'entendre. Aquesta dificultat derivarà cap a postures errònies i contraposades: unes, de caire dogmàticopositivista, tendiran a veure en el sagrament una eficàcia gairebé automàtica del signe, i concebran el ritual com una mena d'operació entre màgica i miraculosa. D'altres, de caire laxista, tendiran a prescindir dels sagraments en la vida de la fe o, a tot estirar, a considerar-los com a referència purament simbòlica. Això, sense parlar del sagrament concebut només com a esdeve-

niment social, com passarà amb molts baptismes i primeres comunions.

En el cristianisme oriental, la situació és diferent. En aquest entorn cultural on la petja del racionalisme il·lustrat gairebé és inexistent, la noció de sagrament entronca amb el misteri d'una realitat no objectivable per la raó humana. Aquí el sagrament conserva encara les connotacions de la primitiva paraula grega *mysterion*, i de cap manera entra en l'esfera de l'utilitarisme i de l'individualisme occidentals. El signe material del *mysterion* remet a la significació transcendent de la mateixa matèria. L'aigua, l'oli, el pa, el vi, el sexe dels qui es casen i també dels qui s'ordenen, no són elements aleatoris, ni intercanviables, sinó expressions d'una realitat més profunda, que només pot ser predicada a partir d'aquests signes materials. De fet, el sagrament expressa la realitat última, i doncs, misteriosa, dels mateixos signes materials, vinculada amb la persona de Crist que dona sentit a la totalitat del cosmos.

Per això és difícil que pertocant als sagraments, el cristià oriental caigui en positivismes dogmàtics, o en actituds laxistes. Al cristià oriental, no se li acudiria dir mai que el sagrament és un prodigi miraculós, ni tan sols l'Eucaristia, però tampoc no seria capaç de concebre la vida cristiana, la pregària i la litúrgia sense els sagraments. Per a ell, no tindrien cap sentit les nostres discussions sobre la presència real a l'Eucaristia, o l'accés de les dones al sacerdocí, perquè ni la matèria sacramental del pa i el vi, ni el sexe del ministre sagrat, són qüestions arbitràries, sinó icones del misteri global de la realitat salvada per Crist. (En aquesta mateixa direcció anaven les paraules del papa Innocenci III, l'any 1202, quan, referint-se al sagrament de l'Eucaristia, declarava que fins i tot la carn i la sang de Crist eren signe d'una realitat més última, a saber, la «*virtutis unitatis et caritatis*» (la força de la unitat i la caritat).

El mur de ressentiments i malentesos que ens separen dels cristians orientals ha estat nefast per a ells i per a nosaltres. Ells, hereus directes de l'espiritualitat alexandrina i antioquena, conserven el sentit primigeni de la sacramentalitat de la fe. Nosaltres, hereus de la força cohesionadora de la seu romana, conservem el sentit de la unitat d'aquesta mateixa fe. Dos aspectes que, en aquella *ecclesia indivisa* que tantes vegades evoca Joan Pau II, haurien de ser perfectament complementaris. Tant de bo que algun dia no llunyà arribin a ser-ho.

saber escoltar

Deu consells per celebrar el Jubileu (i 2)

Segueixen la resta dels «Deu consells» que l'arquebisbe Mons. Fernando Sebastián adreça als seus diòcesans:

6. Invoca a la Verge Maria a fi que t'ajudi a creure en Crist amb amor, amb fidelitat, amb coherència. Ella és mare i model dels deixebles, de tota l'Església. Jesús la preparà per tal que fos la mare espiritual de tots els seus germans. Acut a ella amb confiança de fill.

7. Viu amb més sobrietat. Conformar-te amb el que tens. Frena les ambicions i els capricis. Pensa en els que tenen menys que tu. Ajuda'ls amb el teu temps i els teus diners. Amb el teu amor.

8. Parla de Jesucrist als teus amics, als teus veïns, als teus companys de treball. Parla'ls de la bondat de Déu, de l'esperança de la salvació, de la possibilitat i l'alegria de

ser cada dia una mica millors estimant Déu i fent el bé. Sigues apòstol.

9. Compleix les obligacions de cada dia amb amor, amb alegria, amb el goig d'ajudar a viure els altres i d'anar construint un món de fraternitat i d'esperança. En nom de Jesús.

10. Estima el teu món. Defensa i protegeix la vida. Posa't al costat dels necessitats, dels pobres, dels infants, dels immigrants, de tots els qui necessiten el nostre ajut. Dona gràcies a Déu perquè t'ha cridat a col·laborar amb Ell en la construcció d'un món de germans. Fins que et cridi.

Deu consells que, certament, poden ser un bon ajut per a un fructuós Jubileu de l'Encarnació.

Joan Guiteras i Vilanova

a propòsit de...

Convencions en plena natura

Això diu un cartell a prop de l'església i a molts, per a les seves festes de nom cristià, sembla que aquest lloc els va molt bé. Tant és així que, quan hi ha molts cotxes aparcats davant del restaurant, sovint sento dir: «Hi deu haver alguna comunió» (*sic*).

Continuo on ho vaig deixar la setmana passada. Es tracta d'una història explicada a Ft 8:9 ss. El bon diaca Felip predicava amb fervor, la gent acceptava la fe cristiana amb sinceritat i es batejava. Així ho va fer un personatge de renom, pel seu valer, astúcia i influència social. La màgia que el text sagrat diu que practicava un tal Simó, es dedueix pel context que no devia ser dolenta. El bon home, quan va observar els efectes que proporcionaven les imposicions de mans que feien els apòstols Pere i Joan sobre els neòfits, va anar a demanar, encara que fos pagant, poder fer ell també els prodigis que veia. La resposta dels deixebles de Jesús va ser dura, ara diríem que mal educada i impertinent. Van refusar les seves proposicions i van condemnar la seva actitud. I el pobre home que tan sols pretenia quedar bé amb els seus clients...! Allò no era caritat cristiana, diríem avui dia!

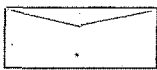
Alguna cosa semblant observo en algunes persones que demanen la clau de l'església per celebrar, en diumenge, algun esdeveniment i que afegeixen la crossa que porten el seu sacerdot. Aquest incís denota, sens dubte, que l'acte gaudirà de la solemnitat corresponent, i que exclouen implícitament la dimensió eclesial. I a vegades passa, que el tal sacerdot amic, no és altra cosa que un diaca conegut d'algun familiar. El grup es va mantenir a prop de l'església, però no van entrar a la celebració de la missa, tot i que era diumenge. Quan aquesta es va acabar i tots vam sortir, ells van entrar i, segons em va explicar el bon diaca, els llegiria uns textos de la Bíblia i els donaria la comunió. Aquella litúrgia, i no missa, amb el sacerdot que portaven ells mateixos, que no ho era, els semblaria que donava un to molt singular, a aquella festa. Fets com aquest, manipulació de clergues per obtenir èxit social entren, sens dubte, en l'àmbit de la simonia.

Altres vegades veig que m'esperen a fora, sense entrar a la celebració dominical; els que quan jo surti, em demanaran batejar la seva criatura i, quan els manifesto la desraó de quedar-se a fora, els que pretenen introduir el nen en l'Església, i veuen que parlo seriosament, em donen com a raó suprema, que ja tenen reservat el restaurant i avisats els amics i els familiars. Davant d'aquest comportament, com explicarem la licitud del procedir de l'Església catòlica, que bateja nens incapaços d'una fe personal, fet que rebutgen altres confessions cristianes? Una tasca ministerial que no es fonamenti en una teologia autèntica i en una pastoral serena i profunda, no condueix a bon terme, per molt boniques que siguin les cerimònies. La postura radical severa dels apòstols va donar un bon resultat, no crec que ho aconsegueixi l'educada mediocritat que malauradament observo moltes vegades.

P-J Ynaraja,

Capellà del Montanyà (ynaraja@retemail.es)

Cartes del lector

□ «Diari de l'ànima», de Joan XXIII

Sr. Director,

Ara que es parla de la propera beatificació, el mes de setembre, del Sant Pare Joan XXIII, he recordat que l'any 1964, poc després de la seva mort, es va publicar el seu diari íntim, amb el títol *Diari de l'ànima*, que havia anat escrivint al llarg de la seva vida. Va ser publicat per l'Editorial Nova Terra i va ser un èxit editorial. Se'n van fer nombroses edicions en molts idiomes.

Voldria recomanar la lectura d'aquest llibre, que segurament deu ser a totes les biblioteques, a les persones que guarden un bell record de la seva bonhomia, la qual el va fer proper i estimat per tothom. En el breu temps que va ser al capdavant de l'Església hi va fer entrar una gran alenada d'aire fresc, que va fer molt bé als creients i als no creients.

Potser alguna ploma millor que la meua ens podria comentar com amb la base d'una vida, ja des de la infància i la joventut, d'austeritat i de profunda pietat i espiritualitat —tal com es reflecteix en el seu diari— es va forjar la personalitat que tan bon record va deixar a l'Església i a tota la societat.

DANIEL PINYA BATLLELL
Sabadell

□ En qui confia el cardenal?

Sr. Director,

En primer lloc vull assenyalar que som molts, potser moltíssims, els fidels d'aquesta diòcesi de Barcelona que ens sentim dolguts per l'article publicat a la «Revista del Domingo» el 21 de maig passat a *La Vanguardia*, amb el títol *Carles se queda con los de siempre*. Ens sentim dolguts perquè l'article resulta, en la meua opinió, a més, de tendencios, equivocat i, per tant, enganyós.

Dic això, perquè llegint l'article sembla que s'estigui parlant més dels corrents de poder dins d'algun partit polític o d'algun equip esportiu, que tant ocupen darrerament la premsa, que no pas d'una part de l'Església i dels homes de l'Església. Crec sincerament que és impossible qualificar l'actuació dels homes de l'Església des de punts de vista que no són religiosos, que res no tenen a veure amb la fe.

Les declaracions del P. Cassià M. Just

La setmana passada publicàvem en aquesta secció un bon gruix de cartes adreçades pels nostres lectors al voltant de les declaracions que va fer a Catalunya Ràdio l'exabat de Montserrat el P. Cassià M. Just i la resposta en aquesta secció de Mn. Pedro Iglesias.

Després d'aquestes cartes rebudes, han arribat a aquesta secció una gran quantitat de noves aportacions i valoracions sobre el mateix tema. Lamentem no poder-les publicar ja que és materialment impossible fer-ho (necessitaríem un número monogràfic només de cartes al director). Tampoc seria bo publicar-ne unes quantes més, ja que es discriminarien les altres. Així doncs, volem agrair a tots els que ens han fet arribar la seva opinió la seva participació en aquesta secció i demanem disculpes perquè ja no n'és possible la publicació. Estem molts satisfets d'haver creat un diàleg tan ric i intens sobre el tema, però cal dir que la resposta ha superat les nostres expectatives.

És bo també recordar que aquesta secció recull l'opinió diversa dels nostres lectors i amics, i que en cap cas la direcció s'identifica amb les cartes publicades que han de ser un reflex plural del col·lectiu que llegeix el nostre setmanari.

Gràcies a tots per la vostra participació.

LA DIRECCIÓ DE «CATALUNYA CRISTIANA»

Segons el meu parer, voler qualificar l'encert o no de l'arquebisbe (als fidels ens obliga més el títol d'arquebisbe que el de cardenal) de Barcelona, pel seu acostament més gran o no a un partit polític concret és, sincerament, ridícul per a la majoria de fidels actuals d'aquesta diòcesi. Llegia, no fa gaires dies a la premsa, una ressenya molt imparcial sobre Joan Pau II; entre els mèrits que li reconeixia hi havia haver apartat el clergat de l'acció política directa, que no s'ha de confondre amb callar les injustícies socials. Potser, dic jo, el nostre arquebisbe té el mateix encert que el Sant Pare.

En qui confia el cardenal? Potser és una gosadia, però crec que li ho puc contestar jo mateix.

En primer lloc, confia en qui l'ha elegit com un dels seus apòstols, Crist, que és la Vinya i ell una de les seves millors sarments, i confia en l'acció de l'Esperit Sant que, no cal dir, està segur que és més fort que ell mateix i tota la cúria junts.

Crec interpretar-lo bé si dic que també confia en molts clergues i seglars fidels d'aquesta diòcesi, potser els més joves, no s'equivoquin. Per exemple: els homes i les dones seglars que dirigeixen cinc de les delegacions de Pastoral diocesana de més gran compromís amb la joventut, més de deu mil catequistes amb què comp-

ta la diòcesi, tres càtedres de Teologia a la universitat, la pastoral obrera i la d'adults que s'ha més que doblat durant el seu govern, i un llarg etcètera.

Diu l'Evangeli: «Pels seus fruits els coneixereu» i jo, que fa 27 anys que milito en un moviment secolar de base, puc dir que no he vist mai una connexió més gran entre les bases joves i el Sr. Arquebisbe que la que hi ha actualment. Sóc parcial? Potser sí, però del que estic ben convençut és que el Sr. Arquebisbe pertany a aquella Església que no és història, que és viva i, per tant, continuarà evangelitzant, cosa que està molt per damunt de fer política de partit.

JESÚS E. BENEYTO PUCHADES
Barcelona

□ «Gràcies per escoltar-me»

Sr. Director,

Miguel Gil, assassinat vilment mentre cobria la informació de la guerra sagrant que assota Sierra Leone, va estar fa uns mesos al Col·legi Major Bonaigua en una tertúlia cultural en què ens va explicar coses de Txetxènia. En el llibre de signatures hi va deixar escrit: «Gràcies per escoltar-me.»

Miguel va donar veu als qui no en tenen. No es va acovardir davant de les dificultats i els obstacles. Va donar la seva vida perquè el món conegués la veritat. Una altra cosa és que, a vegades, malgrat una vida, vulguem escoltar.

FINA TRÈMOLS
Gestió Cultural del Col·legi Major
Universitari Bonaigua Barcelona

□ Al bisbe Joan Carrera

Sr. Director,

Aquesta comunitat laical, immersa des de fa anys en la realitat pastoral de la diòcesi i que col·labora en les diverses iniciatives des del Consell Pastoral Arxiprestal, ha vist i viu amb gran preocupació els darrers esdeveniments de la vida de la nostra diòcesi. O potser ens caldria dir, per precisar millor, de la vida de la seva cúria diocesana. Des del nostre punt de vista, aquests afers han somogut les estructures diocesanes amb cessaments i renúncies.

Amb goig volem expressar al nostre bisbe, el de la nostra demarcació, el nostre acord sobre la forma de deixar el càrrec de direcció curial barcelonina com a resposta immediata als cessaments duts a terme pel cardenal.

La nostra adhesió a la persona i a la seva manera de fer en aquests esdeveniments té per finalitat esperonar el nostre bisbe Joan a encetar arreu un diàleg serè que ens faci retrobar el compromís cristià en la nostra ciutat amb un llenguatge nou que ens apropiï a tots.

Potser la nostra demarcació es troba en expectativa davant dels esdeveniments curials, però cal sortir de l'impasse i fer possible el retrobament de marcs referencials dins de l'Església local i diocesana que ens duguin a fer del compromís cristià un referent social.

Sr. Bisbe, des de la nostra comunitat rebeu el nostre suport en les vostres decisions puntuals. Ens posem a la vostra disposició per dur a terme, el més aviat possible, un retrobament del compromís cristià en el món d'avui dins de la demarcació desvetllant en totes les comunitats un serè compromís des de la reflexió cristiana.

EL CONSELL COMUNITARI I ELS
MEMBRES DE LA CATEQUESI
D'ADULTS · COMUNITAT CRISTIANA
PP CARMELITES DE BADALONA
Badalona

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 905 988

GESMOR

DES DE 1950

Servei permanent

24 hores

Ens desplaçem a domicili

Tramitació d'enterraments

En cas de defunció,
què s'ha de fer?

Truquen al 902 11 65 93

Descòmptes especials per a subscriptors,
paròquies i comunitats religioses

Distribuir l'Eucaristia

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

«Els el donà»

Les narracions de la institució de l'Eucaristia precisen els gestos de Jesús en el sopar: prendre el pa, fer l'acció de gràcies, partir el pa, donar-lo als deixebles. Cada vegada que celebrem l'Eucaristia no sols repetim la narració, sinó que realitzem aquests mateixos gestos de Jesús; de fet, són la trama de la celebració eucarística: partir el pa (fracció) i donar-lo (comunió, distribució de l'Eucaristia).

El gest de donar el pa eucarístic, amb les paraules que l'acompanyen per part del ministre i de qui el rep, són una petita síntesi de la fe cristiana. Val la pena contemplar-la.

El pa eucarístic «és donat». Sembla que estigui a disposició del qui el dona, com si aquest tingués alguna autoritat sobre el que està donant. Però en realitat el Do supera el donant, Jesús el Senyor és més que el ministre de l'Eucaristia. És la lògica de l'encarnació i de la re-

dempció. També podia semblar que Jesús era un home més entre els homes, però en realitat és «Déu que visita el seu poble», el Fill de Déu que el Pare ha enviat al món perquè el món pugui saber com és estimat. També podia semblar que Jesús moria a la creu sotmès inevitablement als seus enemics, però en realitat ningú no podia prendre-li la vida, era ell mateix qui la donava, perquè té el poder de donar la vida i tornar-la a prendre-la (vegeu Joan 10:17).

Als jueus que li demanaven pa, Jesús els digué: «El pa que jo donaré és la meua carn perquè doni vida al món» (Joan 6:51). Aquestes paraules, complertes en el Sopar i en el Calvari, defineixen el sentit de la distribució de l'Eucaristia, i el fruit de la comunió eucarística, íntimament vinculat al memorial de la donació sacrificial del Crist al Pare.

L'edificació del Cos de Crist

Una afirmació teològica clàssica diu

que l'Església s'edifica per la fe i els sacraments de la fe. Vol dir que l'Església viu d'un lliurament conscient i amorós al Senyor i sobretot d'una comunicació gratuïta de la vida divina que toca a l'home en la visibilitat dels sacraments, en primer lloc dels sacraments de la iniciació cristiana: Baptisme, Confirmació i Eucaristia.

Recordar aquesta afirmació esdevé una font de contemplació en el moment de distribuir el Cos de Crist als fidels. El ministre diu: «El Cos de Crist!» Heus aquí el sagrament de la nostra fe. I el que combrega respon: «Amén.» Heus aquí la fe. El resultat és l'edificació del Cos de Crist, que és l'Església. En efecte, com creix el Cos de Crist, sinó per la força del Crist ressuscitat?, ¿com es reuneix el Cos de Crist, sinó en la «recepció» del «fragment» que cadascú rep? És l'afirmació altament simbòlica de sant Pau: «El pa és un de sol, i per això nosaltres, ni que siguem molts, formem un sol cos perquè mengem un mateix

pa» (1C 10:17). No es tracta —cal precisar-ho— que el qui combrega rebí una «part» del Cos de Crist; *Integer accipitur*, diu el Lauda Sion (Crist és rebut íntegrament). Però la presència de Crist en cadascú és una realitat d'unió incontestable entre els qui combreguen.

Sant Agustí ja comentava el ritu de comunió en aquest sentit. Ell deia que quan diem «El Cos de Crist» estem, afirmant alhora el que donem, el que és aquell cristià i el fruit de la comunió. Donem el Cos de Crist a un fidel que és membre del Cos de Crist, perquè la comunió amb el Senyor el faci passar cada vegada amb més intensitat en allò que rep: el cos de Crist, *In id quod sumimus transeamus*. Que esdevinguem més allò que mengem. (Missal Romà).

Com podríem donar a l'Amén un altre sentit sinó el d'un acte de fe en el Do, d'esperança en l'acompliment, i de caritat en la comunió amb el Crist?

petites homilies

Corpus de Sang

Josep M. Aragonès, rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

No el de la sang del poble. Ni el de la sang dels qui l'esclavitzaven. La sang del Corpus és la de qui l'allibera. Això és la meua sang, la sang de l'aliança, vessada per tots els homes. La sang de Crist que cobreix totes les víctimes del pecat del món, rehabilitant-les. Els homes hem omplert i seguim omplint de grans taques de sang tots els mapes de la terra. No hi ha racó del món que se n'escapi. Tots els pobles estan tacats amb la sang dels qui la injustícia i el desamor esclafa cada dia. I al mig del bassal de sang, escarnint-la, sempre s'hi alça el dominador de torn. El pretès salvador del que sigui a costa de la sang dels altres. El triomfador de les mans tacades de sang que no és la seva. Ara, però, Crist s'ha ofert ell mateix a Déu, per l'Esperit Sant, com a víctima sense tara. Tenim, doncs, un alliberador que definitivament s'ha posat al costat de les víctimes. Víctima ell mateix, la víctima alliberadora dels altres. Per això la sang de Crist ens purificarà de les obres que porten a la mort, perquè puguem donar culte al Déu viu. El sacerdot que oficia aquest culte no s'ha servit de la sang de ningú en benefici propi, sinó que amb la seva pròpia sang ens ha redimit per sempre. I ens la dona, la seva sang. És el gran donador de sang a la humanitat agonitzant.

Cada missa és una transfusió de sang salvadora. Sang nova. Sang ardida. Sang que vivifica. Invocant el Senyor, alçaré el calze per celebrar la salvació. Compromís de lluita. Festa alliberadora. Clam de la fe esperançada. Realitat de l'amor ple en l'autèntica comunió. Qui menja la meua carn i beu la meua sang, està en mi i jo en ell,

Interpretació de l'Últim Sopar en el còdex «General Estoria de Alfonso X» (monestir d'El Escorial).

mal que hi ha en el poble. En el món. El poble sencer, a una sola veu respongué: Farem tot el que diu el Senyor. La sortida cristiana del camí de la humanitat.

Corpus de sang. La sang de Déu i la sang del poble. Transfosa per Jesús a les venes de la humanitat redimida. Comunió. Església present en el món. Aguantant ferma, dempeus, enmig de l'ensulsiada de cada època. Amb la força que li pervé de l'Eucaristia a les mans alçades. Pregària. Senyal de marxa. Pels reguerons de la sang dels màrtirs —els de llavors i els d'ara— testimonis de la Vida, va obrint en la crosta amarga del pecat del món camins de llum. Cap a l'alliberament autèntic i radical de tots els homes i dones. Eucaristia: el món combrega i Déu-és-amb-nosaltres. Acció de gràcies joiosa i esperançada.

diu el Senyor. Pa i vi de l'Eucaristia. El cos i la sang de Crist. El pa romput. El cos banyat en la pròpia sang. Aliment dels homes i dones que peregrinen allà i ençà de la història. Camí turmentat. Difícil. Senderó de la llibertat que cal guanyar cada dia. Sovint barrat. Coriol de l'esperança. Trencat. Viarany de l'amor. Capolat. Estem acorralats per camins sense sortida? Ah, Senyor, sóc el vostre servidor, ho sóc des del dia que vaig néixer. Vós em trencàreu les cadenes. Per Jesús el camí de la història té sortida. El cos i la sang per separat damunt l'altar —imatge de la mort sacrificial— es fan resurrecció en la comunió eucarística. La vida nova de Jesucrist en la nostra vida revellida. Ferment de vida perdurable. Aquesta és la sang de l'aliança que el Senyor fa amb vosaltres. L'aliança de vèncer el

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(Cicle litúrgic B; ferial II)

Temps de durant l'any

(Salteri: setmana)

JUNY

25. Diumenge

El Cos i la Sang de Crist (S) Blanc. Lectures: Èxode 24:3-8 / Salm 115 / Hebreus 9:11-15 / Marc 14:12-16.22-26

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Guillem, ab.; Gal·licà, cons. mr.; Pròsper d'Aquitània, b.; Adelbert, cfr. Santès Febrònia i Oròsia, vgs. mrs.; Eva, mja.

26. Dilluns

Fèria. Verd. Lectures: 2 Reis 17:5-8.13-15a.18 Salm 59 / Mateu 7:1-5. Si es vol: *Sant Pelai, nen mr.* (MLI) Vermell
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Joan i Pau, grms. mrs.; Salvi, b. mr.; Majenci, prev.; David, erm. Santa Perseveranda, vg.

27. Dimarts

Fèria. Verd. Lectures: 2 Reis 19:9b-11.14-21.31-35a.36 / Salm 47 / Mateu 7:6.12-14. Si es vol: *Sant Ciril d'Alexandria, b. dr.* (MLI) Blanc.ALTRES CELEBRACIONS: *La Mare de Déu del Perpetu Socors*. Sants, Zoile i comps. mrs.; Ladislau, rei.; Anecte, mr.; Samsó, prev.; Tomàs d'Orvieto, rel.

28. Dimecres

Sant Ireneu, bisbe mr. (MO) Blanc. Lectures: 2 Reis 22:8-13;23:1-3 / Salm 118 / Mateu 7:15-2

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Pau I, p.; Argimir, mjo. mr.; Plutarc i comps. mrs. Santes Potamiena, vg. mr., i Marcella, mr.

29. Dijous

Sant Pere i Sant Pau, apòstols (S) Vermell. Lectures: Fets 12:1-11 / Salm 33 / 2 Timoteu 4:6-8.17-18 / Mateu 16:13-19
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Sir i Cassi, bs.; Marcel, mr. Santa Beneta, vg. mr.

Festa Major: a Abrera, Albanyà, Alfarràs, Alp, l'Ametllà de Mar, Begur, Bigues, Calafell, Calella de Palafrugell, Cambrils, Canet de Mar, Cornellana, Figueres, Gavà, Gessa, Lles, el Masnou, Montbrió del Camp, Olopte, Osor, Perafita, Perafort, Premià de Dalt, Reus, Riudecols, el Rourell, Rubí, Sant Cugat del Vallès, Sant Pere Pescador, Sant Pere de Ribes, Sant Pere de Torelló, Sant Pere de Vilamajor, Sora i Tossa de Mar.

30. Divendres

El Sagrat Cor de Jesús (S) Blanc. Lectures: Osees 11:1.3-4.8c-9 / Isaïes 12:2-6 / Efesis 3:8-14.14-19 / Joan 19:31-37

ALTRES CELEBRACIONS: Els primers Sants Màrtirs de l'Església de Roma. Sants, Marcial, b.; Alpinia i Austriclinia, prevs. Santes Lucina, deix. dels Apòstols, i Emiliana, mr.

JULIOL

1. Dissabte

El Cor Immaculat de Maria (MO) Blanc. Lectures: Lamentacions 2:2.10-14.18-19 / Salm 73 / Lluç 2:41-51ALTRES CELEBRACIONS: *La Preciosíssima Sang de Crist*. Sants, Aaró, sacerdot de l'Antiga Llei; Gal, b.; Domicià. ab. Teodoric, ab.; Teobald, mjo. Santa Elionor, mr.

Lectures bíbliques

Solemnitat del Cos i la Sang de Crist

Cicle B

Lectura primera

Ex 24:3-8

Aquesta sang és la sang de l'aliança que el Senyor fa amb vosaltres

Lectura del llibre de l'Èxode

En aquell temps, Moisès anà a comunicar al poble tot el que el Senyor li havia dit i tot el que havia ordenat. El poble sencer, a una sola veu, respongué: «Farem tot el que diu el Senyor.» Moisès escriví totes les paraules del Senyor, i l'endemà, de bon matí, erigí un altar al peu de la muntanya i plantà dotze pedres, per les dotze tribus d'Israel. Després encomanà als joves del poble d'Israel que oferissin víctimes en holocaust i immolessin vedells al Senyor com a víctimes de comunió. Ell recollí en gibrells la meitat de la sang, i amb l'altra meitat aspergí l'altar. Després prengué el document de l'aliança i el llegí al poble en veu alta. El poble respongué: «Farem tot el que diu el Senyor, l'obedim en tot.» Llavors Moisès aspergí el poble amb la sang i digué: «Aquesta és la sang de l'aliança que el Senyor fa amb vosaltres d'acord amb les paraules escrites aquí.»

Salm responsorial

115:12-13, 15-16, 17-18 (R.: 13)

Com podria retornar al Senyor

tot el bé que m'ha fet?

Invocant el seu nom, alçaré el calze per celebrar la salvació.

R. Invocant el nom del Senyor,

alçaré el calze per celebrar la salvació.

(O bé: Al·leluia)

Al Senyor li doldria

la mort dels qui l'estimen.

Ah, Senyor, sóc el vostre servent, ho sóc des del dia que vaig néixer.

Vós em trencàreu les cadenes. R.

Us oferiré una víctima d'acció de gràcies,

invocant el vostre nom,

compliré les meves prometes,

ho faré davant del poble. R.

Lectura segona

He 9:11-15

La sang de Crist ens purifica interiorment

Lectura de la carta als cristians hebreus

Crist ha vingut com a gran sacerdot del món renovat que ara comença. Ha entrat una vegada

per sempre al lloc sant, passant per un tabernacle més gran i més perfecte, no fet per mans d'homes, ja que no pertany al món creat; i no s'ha servit de la sang de bocs i de vedells, sinó que amb la seva pròpia sang ens ha redimit per sempre. Segons la Llei de Moisès, la sang dels bocs i dels vedells i la cendra de la vedella, aspergida sobre els qui estaven contaminats, purificava i santificava exteriorment. Ara però, Crist s'ha ofert ell mateix a Déu, per l'Esperit Sant, com a víctima sense tara. Per això, i amb molta més raó, la sang del Crist ens purificarà de les obres que porten la mort, perquè puguem donar culte al Déu viu. El Crist, doncs, és mitjancer d'una nova aliança, perquè ha mort en rescat de les culpes comeses sota la primera. Per ell, els qui eren cridats a l'herència eterna reben allò que Déu els havia promès.

Al·leluia

Jo 6:51

Jo sóc el pa viu, baixat del cel, diu el Senyor; qui menja aquest pa viurà per sempre.

Evangeli

Mc 14:12-16,22-26

Això és el meu cos. Això és la meua sang

Lectura de l'evangeli segons sant Marc

El primer dia dels àzims, quan la gent immolava l'anyell pasqual, els deixebles digueren a Jesús: «On voleu que anem a preparar-vos el lloc perquè puguem menjar l'anyell pasqual?» Ell envià dos dels seus deixebles amb aquesta consigna: «Aneu a la ciutat i us trobareu amb un home que duu una gerra d'aigua. Seguiu-lo i allà on entri digueu al cap de casa: El mestre pregunta on l'allotjareu per poder menjar l'anyell pasqual amb els seus deixebles. Ell us ensenyarà dalt la casa una sala gran, arreglada amb estores i coixins. Prepareu-nos allà el sopar.» Els deixebles se'n anaren. Arribant a la ciutat ho trobaren tot com Jesús els ho havia dit i prepararen el sopar pasqual.

I mentre menjaven, Jesús prengué el pa, digué la benedicció, el partí, els el donà i digué: «Preneu-lo: això és el meu cos.» Després prengué el calze, digué l'acció de gràcies, els el donà i en begueren tots. I els digué: «Això és la meua sang, la sang de l'aliança vessada per tots els homes. Us ho dic amb tota veritat: Ja no beuré més d'aquest fruit de la vinya fins el dia que en beuré de novell en el Regne de Déu.»

Després de cantar l'himne, sortiren cap a la muntanya de les Oliveres.

Lleida

diòcesis

Solemne Jornada de la Verge de Loreto a Llardecans

■ Presentació del llibre del Certamen Marià del 1999

LLARDECANS.— El bisbe de Lleida, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, i el conseller d'Agricultura de la Generalitat, Josep Grau, van ser els convidats d'honor a la Jornada de la Verge de Loreto, que va tenir lloc el 4 de juny a Llardecans, un poble de prop de 700 habitants de la comarca del Segrià. La jornada va ser organitzada conjuntament per la parròquia i l'Ajuntament del poble, amb motiu de la presentació del llibre *Loreto en la vida de Llardecans*.

Els actes es van iniciar a les sis de la tarda, a la capella de la Verge de Loreto que s'aixeca al mig del poble. Abans, l'alcalde, Joan M. Mateu, la corporació municipal, els altres alcaldes de la comarca i les pubilles del poble, així com nombrosos vilatans, van rebre el bisbe i el conseller davant de la capella. Seguidament, van entrar al petit temple i es va iniciar un acte de benvinguda i de pregària davant de la patrona. El rector del poble, Mn. Daniel Gómez, va centrar la celebració assenyalant que aquella era una jornada en la qual la cultura i la fe es donaven la mà.

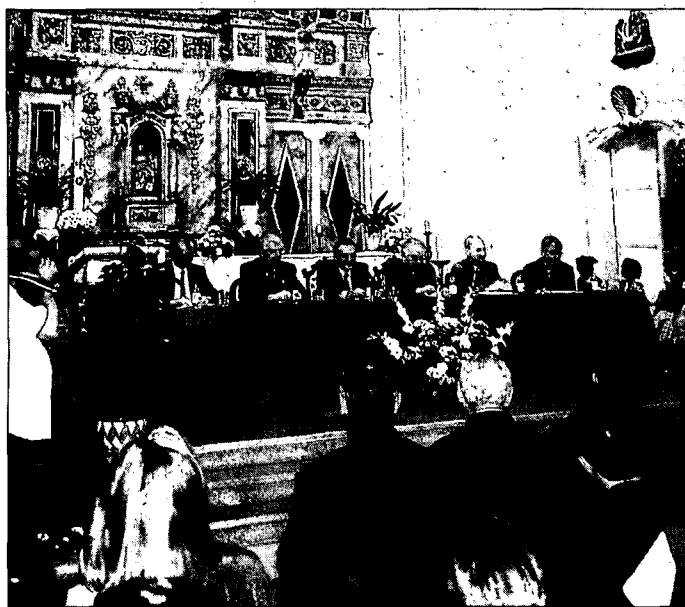
Després de fer una pregària a la Verge de Loreto i de demanar la seva protecció, dirigida per una filla del poble, i d'entonar la Salve, tots els assistents es van dirigir a l'indret conegut pel nom de *la Mateta*, situat als afores del poble i on segons la tradició va ser trobada la imatge de Loreto. El bisbe Ciuraneta va beneir un petit mondlit que recorda el fet, amb una ceràmica de la Verge de Loreto, obra i ofrena del matrimoni Nogués-Noguera, en la qual es pot llegir la *Poesia del soldat*, de Mn. Francesc Martí, guardonada també al Certamen Marià del 1999 i que evoca la tradició i la llegenda entorn de Loreto. L'acte va cloure amb el cant dels seus goigs davant de *la Mateta*.

Ja de retorn al poble i en la delicadament restaurada església parroquial de l'Assumpció, plena de gom a gom, el cor parroquial, dirigit per Joan Piñol, va oferir un petit però magnífic concert de música popular i religiosa, que va cloure amb la sardana *Sou la Moreneta*.

Tot seguit va tenir lloc l'acte de presentació oficial del llibre de Mn. Francesc Martí, que recull el treball en prosa de l'autor, així com la Flor Natural i les altres sis poesies premiades en el Certamen Literari de l'Acadèmia Mariana de Lleida, celebrat el 3 d'octubre de l'any passat i dedicat en aquella ocasió a la Mare de Déu de Loreto de Llardecans. El volum, editat conjuntament per la Diputació de

Lleida i l'Ajuntament de Llardecans, ofereix alhora el discurs íntegre del mantenidor del certamen, el conseller Josep Grau, aleshores president de la Diputació de Lleida.

L'actual rector de la parròquia de Sant Jaume de Lleida i fill de Llardecans, Mn. Jordi Pardell, va ser l'encarregat de parlar de l'autor. Va assenyalar que en els quatre anys que Mn. Martí havia estat rector del poble havia rebuscat en els seus antics arxius parroquials i que fruit d'aquell entusiasme per la història és ara el llibre que es presentava, que va qualificar de «carnet d'identitat de Llardecans». Pardell va dir de l'autor que bé és mereixeria ser nomenat fill adoptiu del poble per aquest acte d'amor a Llardecans i a la seva Verge de Loreto. «Ha fet un llibre d'història dedicat a Loreto, perquè amb ella comença la

La presentació del llibre va tenir lloc a l'església parroquial de l'Assumpció.

nostra història», va dir Mn. Pardell, esmentant així els versos de Mn. Cinto en el *Virolai*.

L'autor, en les seves sentides paraules, va recordar quan hi va arribar com a rector. «Fa 41 anys em va acollir en aquest poble i sempre us he portat en el cor per la vostra fe i germanor», va dir, alhora que va qualificar el llibre com «la història del poble de Llardecans a l'entorn de Loreto, ja que per

a aquest poble Loreto ho és tot».

El conseller Josep Grau, en la seva intervenció, es va referir a la importància que tenen les arrels dels pobles per poder tirar endavant el país, amb il·lusió i esperança en el futur. Va felicitar tot seguit Llardecans pel seu entusiasme i la seva devoció envers Loreto i va manifestar la seva satisfacció per haver estat el mantenidor del certamen.

L'acte va finalitzar amb les paraules de cloenda de Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, en la seva primera visita com a bisbe de Lleida al poble. Va aprofundir en les arrels marianes de Llardecans, alhora que va assenyalar com a molt important que es conservin aquestes arrels en aquests moments de canvi i de globalització.

Un moment molt entranyable de l'acte va ser quan M. del Carme Mor, amb arrels familiars al poble i guardonada en el Certamen Marià, va llegir la seva poesia premiada i titulada *Llardecans és el bressol*. Cal destacar també que en la jornada van ser presents molts dels que han estat rectors del poble en aquests darrers anys, així com els quatre mossens fills de Llardecans. L'actual rector ha manifestat a *Catalunya Cristiana* la seva satisfacció pels actes celebrats, tant per l'èxit de participació com per la seva solemnitat i emotivitat. «Ha estat per al poble un dia molt important i ningú no oblidarà mai aquesta jornada de Loreto», va dir.

Jordi Curcó

Fotos: Jordi Curcó

Després de cantar la Salve a la capella de Loreto, la gent es va traslladar a «la Mateta».

Un soldat va deixar la imatge al poble

El magnífic volum *Loreto en la vida de Llardecans* ofereix alhora un recull fotogràfic amb imatges antigues. És el cas d'una col·lecció singular de postals colorades del poble de l'any 1925 i altres del 1920 o la reproducció de l'única fotografia que es coneix de l'antic retaule de Loreto del 1779 i que va ser cremat el 1936. També hi ha un bon recull d'imatges de les festes del segon centenari de la capella, amb les enramades pels carrers del poble. Un reportatge gràfic de tots els altars de l'església parroquial i dels actes celebrats el 3 d'octubre a Lleida, en homenatge a la patrona de Llardecans, completen el llibre.

En les seves pàgines podem conèixer com la devoció del poble envers Loreto no apareix fins al 1610. Francesc Martí esmenta que aquesta neix a l'entorn de la llegenda popular que narra com un soldat que tornava d'alguna guerra (potser Lepant) portava a la seva motxilla una petita imatge de la Verge de Loreto, que havia recollit en una església destruïda. «A Llardecans passà la nit i deixà la imatge —diu l'autor— davall d'una mata. En llevar-se de bon matí, no va poder aixecar-la i la deixà al poble, que li dedicà per dues vegades una petita capella que al dia següent trobaven enderrocada, fins que en construïren una de nova a l'actual indret i des de la qual es pot veure *la Mateta*.»

Els interessats a adquirir el llibre es poden dirigir a la parròquia de Llardecans, tel. 973 13 06 98.

Tortosa

Jubileu Sacerdotal en el marc de la mostra «Fidei Speculum»

■ Conferència sobre els orígens, el present i el futur de l'exposició

TORTOSA.— El 5 de juny, la missa jubilar sacerdotal va tenir un pròleg a la sala de conferències del Palau Episcopal. Van presidir l'arquebisbe de Tarragona i primat, Mons. Lluís Martínez Sistach; el bisbe de la diòcesi, Mons. Xavier Salinas, i el vicari general, Josep M. Tomàs. Mn. Manuel García Sancho, historiador i degà-president del Capítol, va llegir una conferència sobre els orígens, el present i el futur de la mostra *Fidei Speculum*, art litúrgic diocesà

Va reconèixer que si bé les gestions més eficients van començar fa sis anys, ja des de molt abans, l'anterior degà, Aureli Querol, i ell mateix en parlaven moltes vegades. Així, en ocasió del VIII centenari de la Baixada de la Cinta (1978), al refectori dels canonges es va exposar una mostra reduïda de peces amb rètols il·lustratius. Poca cosa, i només referent a la catedral.

En les exposicions a Barcelona *The-saurus* (1986) i *Mil·lenni* (1989) de les diòcesis catalanes, també Tortosa hi va participar. Van passar dies i anys i les gestions es van establir entre el binomi capítol-bisbat i la cúpula de la Fundació Social "la Caixa". Expressat amb gràcia col·loquial, Mn. Manuel García va dir: «Els acords verbals es prengueren al Delta de l'Ebre i en un vol aeri Barcelona-Madrid.» A la fi es va signar un conveni per personalitats representatives de "la Caixa", el bisbat, la Diputació i l'Ajuntament de Tortosa.

Mn. García va insistir que, tret del títol, tots els referents a ubicació, presentació, assegurances i altres aspectes técnicoartístics són mèrit de "la Caixa". En concret, de la comissària Emma Liaño i del seu equip. Tots sabem, però, que el llistat de selecció va néixer molts anys abans per obra i gràcia de Mn. García.

Per ara, durant els dos primers mesos, han visitat l'exposició més de 30.000 persones. Hom pensa que els mitjans de comunicació social s'han quedat curts. També el col·lectiu qualificat de cristi-

ans, catequistes i capellans, poden ensenyar, encara més, a veure amb ulls de fe les 223 peces que no són un «tresor de diners» i sí una prova que l'Església sap inspirar, expressar, conservar i utilitzar les mediacions artístiques ahir, avui i sempre.

Retornant al fil conductor de la conferència, Mn. García va enumerar així la vàlua espiritual de l'exposició: el marc arquitectònic on s'ha ubicat, especialment l'absis amb el doble ambulatori i presbiteri, tot plegat una filigrana de llum i pedra; el fet teològic que sigui la seu catedral del bisbe com a pastor i mestre i font de comunió i d'unitat, la casa pairal de la diòcesi; el valor evangelitzador i catequètic del conjunt exposat, destaquem els còdexs i els pergamins, especialment del segle XII, i una mirada contemplativa amb ulls de fe evita el reduccionisme cultural dels no creients.

Situat en el futur immediat va afirmar que a l'agost cada peça retornarà a la parròquia respectiva i propietària. Allí servirà per al culte i es conservarà amb zel i responsabilitat. Després, especialment pel que afecta a les peces del capítol catedralici, «es farà tot el que es pugui i s'hagi de fer. Una cosa és clara: la partitura no la interpretarà cap batuta estranya». El seu parlament va ser aplaudit per la presidència i el col·lectiu de preveres.

Tot seguit va prendre la paraula l'arquebisbe primat, que, seguint una línia gairebé col·loquial —va estar cinc anys a Tortosa com a bisbe amic—, va confir-

Portada del tríptic de l'exposició «Fidei Speculum».

mar els punts del conferenciant i va explicar com, també ell, va contribuir que "la Caixa" fos la mecenes generosa i competent. Va acabar amb gairebé un acudit: «L'exposició és d'altura perquè els acords es van prendre en un vol Barcelona-Madrid.» Va afegir que el retard imposat per "la Caixa" va ser providencial ja que calia arreglar primer la teulada. Avui

tenim la teulada nova i l'exposició oberta.

Acabat l'acte acadèmic, tots plegats van poder visitar l'exposició, guiats per Mn. García i Joaquim Iturat.

La missa jubilar

En la monició d'entrada, el bisbe de Tortosa va presentar la jornada com un signe de comunió amb la resta de diòcesis de la Tarraconense. També com un repte de fidelitat i creativitat i estima del nostre poble. «Celebrem la festa de Jesucrist suprem sacerdot i fem memòria de sant Joan d'Àvila, patró del clergat espanyol», va destacar en l'homília el primat, que va afegir que «Joan Pau II en la carta dirigida a nosaltres en ocasió del Dijous Sant va dir-nos: "El ministeri eucarístic és el cor de l'Església. Els preveres la preparem en la catequesi i després la projectem servint en la caritat del dia a dia."». Finalment, va afirmar que «el sacerdoti ministerial neix de l'amor de Crist el Dijous Sant. Per això cal que aprofundim la fraternitat sacramental entre els bisbes i tots els membres del presbiteri. A Tortosa es viu aquesta realitat ontològica. Cal, però, eixamplar-la més, amb la mirada extradiocesana i amb més autoestima».

L'eucaristia, per l'hora tardana i el plantejament, no va tenir participació de laics. Després, tots plegats van celebrar al Seminari—renovat en personal directiu i instal·lacions— un bon dinar de germanor.

J. Blanc i Bahima

UNA VEU EXULTANT

"UN CANTORAL INDISPENSABLE" EN EL TERCER MIL·LENNI.

ARA TAMBÉ AMB ACOMPANYAMENTS D'ORGUE

Cantoral litúrgic amb tres edicions: Una amb lletra sola, altra amb lletra, música i acords i una tercera amb lletra, música, acords i acompanyaments d'orgue. Les seves 275 cançons estan enregistrades en 17 cassettes o 17 CD.

Editorial Claret S.A. c/ Roger de Llúria 5, 08010 Barcelona.
Tel. 933 010 887. Fax: 933 0174 830

CASA
GAY

SERVEI DE LLOGUER PER A
FESTES I BANQUETS.
CADIRES, TAULES, CRISTALLERIA,
VAIXELLA, ETC.

ROGER DE LLÚRIA, 12 i 14
Tels. 933 181 495 - 933 016 731- Fax: 934 124 455

Tortosa

Festes en honor de la Mare de Déu de l'Aldea

■ L'ermita ha començat una nova època d'esplendor

ALDEA.— El poble de l'Aldea (Baix Ebre) va celebrar les seves festes els dies 10, 11 i 12 de juny. Com que són en honor de la Mare de Déu de l'Aldea, es va fer la novena i es va traslladar la imatge des de l'ermita fins a la parròquia de Sant Josep. El rector va introduir la benedicció dels xiquets davant de la Mare de Déu, mentre que enguany s'ha pogut guanyar el Jubileu.

El dia 11 es va fer la festa solemne, cantava la coral parroquial, i l'endemà un sacerdot operari va fer una predicació especial en honor del beat Manuel Domingo i Sol, que va ser rector de la parrò-

quia l'any 1862.

Segons explica en unes notes el rector de l'Aldea, Mn. Alfonso Monfort, la primera notícia que hi ha de la Mare de Déu de l'Aldea es troba a l'Arxiu Capítular de

Tortosa i indica que el cavaller Bernat de Bell-lloc va rebre del comte Ramon Berenguer IV el senyoriu de l'aldea el 4 de febrer del 1147. També li va donar l'autorització per edificar una casa per al capellà. Els historiadors suposen que el lloc es va poblar amb una comunitat cristiana al costat de la musulmana i es va construir una església. Sobre la imatge de la Mare de Déu, va néixer una llegenda en què un pastor va trobar la petita imatge de la Mare de Déu de l'Aldea en el tou d'un tronc d'olivera. Aquesta imatge és classifi-

cada en l'inventari del bisbat de Tortosa, anterior al 1936, com una talla del segle XII.

L'ermita té una torre de vigilància i cases adossades. Havia arribat a un moment de molta deixadesa fins que el 18 d'octubre del 1974 l'aleshores bisbe de Tortosa, Mons. Ricard M. Carles, va manar al rector de l'Aldea que tingués cura de l'ermita. Ha començat ara una nova època d'esplendor, s'ha restaurat l'ermita i s'ha refet la confraria.

Antonio Bordàs
Rector de Batea

TARRAGONA

Berenar de la Fam de Mans Unides

El berenar es va fer al Reial Club Nàutic de Tarragona.

TARRAGONA.— En la 41a campanya, Mans Unides de Tarragona va celebrar el 26 de maig el Berenar Simbòlic de la Fam, a les instal·lacions del Reial Club Nàutic de Tarragona, cedides desinteressadament per a aquesta activitat solidària. El berenar va reunir unes 200 persones, entre les quals hi havia diverses autoritats de la ciutat, per compartir un àpat senzill, al preu (donatiu) de 1.200 pessetes. Posteriorment hi va haver un concert a càrrec del cor Allegro de

Tarragona, formació integrada per onze joves cantaires que també va actuar gratuïtament per a la campanya de Mans Unides. Així mateix, es va procedir al sorteig d'una aquarel·la, obra d'un pintor tarragoní. Tal com va manifestar Nativitat Moncusí, delegada a Tarragona de Mans Unides, «la recaptació del berenar ha estat destinada per finançar els projectes que Mans Unides s'ha compromès a assolir dins de la campanya "Fem del món la terra de tothom"». (J.B.)

Trobada de joves de Confirmació

VALLBONA DE LES MONGES.— Un total de vuitanta joves de catequesi de Confirmació van protagonitzar una trobada arxiprestal de la Conca de Barberà a Vallbona de les Monges, amb celebració de l'eucaristia. Posteriorment hi va haver el Taller Testimonial, amb l'assistència també de nou persones convidades com a testimonis de servei en diferents sectors de la societat. (J.B.)

Conveni per a l'ús i gaudi del monestir de Santa Oliva

SANTA OLIVA.— L'arquebisbat de Tarragona i el Consistori de Santa Oliva han signat un conveni de cessió d'ús i gaudi de la casa rectoral, coneguda com *el Monestir*. Aquest edifici monàstic data del segle XII i està adossat a l'església parroquial de Santa Maria, amb la qual forma un conjunt arquitectònic de gran valor artístic. Les condicions del conveni signat estableixen que l'Ajuntament de Santa Oliva, dins d'uns terminis que aniran de tres a sis anys, haurà de reparar la teulada de l'església, construir un habitatge per al rector, de 30 metres quadrats; un conjunt de sales polivalents, de 90 metres quadrats, reservat a ús exclusiu del clergat, i destinar els 400 metres quadrats de l'edifici a finalitats de tipus cultural i social. (J.B.)

BALCLI'S
SALA DE SUBHASTES

DES DE 1979

932 175 607
932 377 663

**COMPRAVENDA DE PINTURES I ANTIGUITATS
AL COMPTAT**

PINTURA CATALANA I ANTIGA
MOBLES
JOIES I PLATA...
ANTIGUITATS

VALORACIONS PER A TESTAMENTARIES.
GESTIÓ DE VENDA

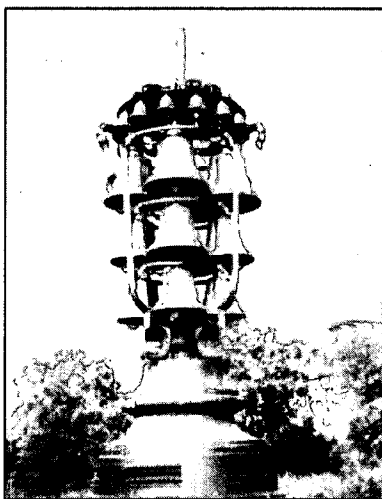
VALORACIONS GRATUÏTES PER A SUBSCRIPTORS,
CONGREGACIONS I PARRÒQUIES

C/ ROSSELLÓ, 227 - 08008 BARCELONA

ERMEC

Tots els serveis per al campanar

Experiència
Tradició i
Tecnologia.

CAMPANES NOVES
JOUS I BATALLS
SOLDADURES DE CAMPANES
AUTOMATISMES
RELOTGERIA MONUMENTAL
CARILLONS
EQUIPS MEGAFONIA

Distribuïdor oficial:

CAMPA
clock-o-matic

Alcalde Móstoles, 42-44 Tel. 934 501 600
08025 Barcelona Fax 934 330 885
ermec@ermec.com http://www.ermec.com/campanario.htm

Sarral ha viscut amb intensitat el Gran Jubileu

La parròquia de Santa Maria «ha volgut sotragar la fe de la gent del poble»

L'engalanament de carrers, amb catifes i domassos, va manifestar l'entusiasme del poble.

Baixada de les imatges dels sants Cosme i Damià en processó des de l'ermita fins a la parròquia.

SARRAL.— La joia del Jubileu s'ha viscut d'una forma d'allò més reeixida a la parròquia de Sarral, a la comarca de la Conca de Barberà. La religiositat i la participació és el fet més remarcable d'aquest poble que s'ha abocat, refermant-se en la fe, a una setmana inoblidable, curulla d'actes pietosos i de reflexió. En definitiva, una proposta i un estil de vida per afrontar el segon mil·lenni, tot festejant els dos mil anys de la vinguda de Jesucrist.

Del 26 de maig al 4 de juny, Sarral va donar una resposta «que ha sorprès tothom», afirmen alguns vilatans. I aquesta resposta «es deu, en bona mesura, a l'engrescadora crida feta pel rector, Mn. Jordi Díaz», asseguren els sarralencs. En aquest any de gràcia del Senyor i sota el lema «Jesucrist ahir, avui i sempre», la parròquia de Santa Maria de Sarral «ha volgut sotragar la fe de la gent del poble», com diu el rector. El vehicle per aconseguir aquesta sensibilització va ser l'organització de trobades destinades a col·lectius, de xerrades, d'una diada adreçada a la gent gran i d'una jornada destinada a la família.

El missatge dirigit als sarralencs, des de la parròquia, va anar adreçat «als joves, com a garantia d'un futur millor, a tanta gent gran dels que es poden aprendre tantes i tantes coses, i als infants com el planter per construir un món nou, més frater i amb més caliu per a tots».

CELEBRACIONS MULTITUDINÀRIES

D'entre els actes religiosos i eucarístics viscuts a Sarral destaquen les misses estacionals oficiades a les sis capelles del poble, com també la baixada de les imatges dels sants Cosme i Damià, en processó des de l'ermita fins a la parròquia, circumstància que no es produïa des de l'any 1967. L'engalanament de carrers, amb catifes i domassos, va manifestar l'entusiasme del poble davant d'aquest esdeveniment del dissabte 27 de maig. La processó va ser presidida pel plebà de Montblanc, Mn. Albert Palacín, i la vetlla de pregària

va ser dirigida per Mn. Jordi Figueras, vicerector del Seminari Interdiocesà.

No hi va manca l'encoratjament del pastor diocesà, l'arquebisbe Lluís Martínez Sistach, que l'endemà, diumenge, va presidir l'eucaristia, amb l'assistència d'un miler de fidels, en honor dels patrons sant Cosme i sant Damià, així com la processó que després va recórrer els carrers de la població. El retorn dels sants metges a l'ermita es va fer també en processó, el dissabte dia 3 de juny a la nit, amb l'assistència d'unes 600 persones.

Pel que fa al diumenge dia 4, el tradicional aplec dels Sants Metges va coincidir amb la cloenda dels actes del Jubileu 2000 impulsats per la parròquia. Hi va

L'arquebisbe Lluís Martínez Sistach va presidir l'eucaristia en honor dels patrons, amb l'assistència d'un miler de fidels.

haver missa solemne, homenatge al sarralenc absent i el lliurament de sengles premis de concursos de redacció i de poesia, a més de ballada de sardanes i de dinar de germanor a base de «cassola de tros», un àpat que ja s'ha convertit en element indispensable a l'aplec de Sarral, declarat d'Interès Comarcal pel Consell Comarcal de la Conca de Barberà.

El retrobament en la fe ha vingut propiciat per la missió que la parròquia de Santa Maria de Sarral ha organitzat amb motiu del Jubileu. Conferències i reflexions, recolliment i pregària, han estat el fil conductor de les jornades. Anunciar la paraula de Jesucrist, el compromís amb els pobles, la figura de Maria o el món del sofriment han estat alguns dels temes que han emplenat l'esperit dels sarralencs de totes les edats.

Joan Boronat

T2000 EL PRODUCTE QUE LI RESOL DE DEBÒ EL PROBLEMA DE NETEJA DE CAMISES I ALTRES PECES

A més, altres productes:

Detergents líquids (a mà i a màquina)
Blanquejant de juntes de rajola
Cera per a mobles multiús llevagreix
Netejadors de sabates (líquid, lluna, esponja, etc.)
Netejadors de metalls (plata i tota classe de metalls)
en líquid i pasta

BARCELONA
del 17 al 21 de juliol

TARRAGONA
del 31 de juliol al 5 d'agost

escola d'estiu
per a
catequistes

Secretariat Interdiocesà de Catequesi de Catalunya i les Illes Balears

per a informació el SIC telèfon 93 302 10 41

Girona

Minicol·loqui Europeu de Parròquies a Banyoles

BANYOLES.— La Casa Diocesana d'Espiritualitat Cardenal Jubany de Banyoles (Pla de l'Estany) serà l'escenari els dies 7, 8 i 9 de juliol del minicol·loqui que organitza la Delegació nacional del Col·loqui Europeu de Parròquies present a Catalunya.

Amb vistes a l'any 2001, quan se celebrarà la trobada biennal a Girona, aquest minicol·loqui de Banyoles servirà per reflexionar sobre el tema triat per a l'ocasió: *Europa i solidaritat. Dimensió social de la fe en les comunitats cristianes*. Així, en el col·loqui del 2001, que tindrà lloc del 7 al 13 de juliol, ajudaran a reflexionar sobre el tema els ponents Gaspar Mora, professor de Teologia Moral de la Facultat de Teologia de Catalunya; Joaquim Cervera, professor de la Facultat de Filoso-

fia de Catalunya; Maria Gironès, coordinadora de catequesi interparroquial de Confirmació a Girona, i Mn. Enric Sala, delegat episcopal de Càritas de Girona. El col·legi dels germans maristes serà la seu del col·loqui.

La història del Col·loqui Europeu de Parròquies arrenca l'any 1959, quan va ser creat a iniciativa d'un sacerdot francès, el P. François Connan. Des de la primera trobada, el 1961, hi van ser presents preveres de set nacions: Bèlgica, Alemanya, França, Itàlia,

Àustria, Suïssa i Espanya. Van decidir de trobar-se cada dos anys per compartir experiències, posar en comú idees i fer així la seva aportació a la construcció d'una Europa que sigui «comunitat de pobles». Per primera vegada l'any 1973 s'hi van afegir laics i des de llavors la seva participació ha anat augmentant. El 2001 serà la tercera vegada que el Col·loqui té lloc a Catalunya, concretament a Girona, després que el 1967 se celebrés a Barcelona i el 1985, a Tarragona.

Per participar en el minicol·loqui que se celebrarà a Banyoles, es pot fer efectiva la inscripció telefonant a la Casa d'Espiritualitat de Banyoles (972 57 17 58) o als delegats nacionals: Ignasi Mora (938 920 646) i Maria Gibert (933 315 587). (C.C.)

Una parròquia es manifesta a favor del immigrants

GIRONA.— L'assemblea parroquial de Santa Eugènia de Ter del mes de maig va elaborar un manifest en què es dona suport a la integració del immigrants a Girona com uns ciutadans amb els mateixos drets que els altres. El rector, Mn. Joan Valls, en un comunicat adreçat al bisbe i als mitjans de comunicació declara que intenten «contribuir a crear un estat d'opinió favorable, comprensiu i acollidor al fenomen de la immigració».

Després de constatar que el barri en què la comunitat està situada és una de les principals àrees receptores, assenyalava que la societat està cridada a evolucionar cap a ser no sols receptora sinó també «acollidora», i il·l·loa l'actitud «positiva i el desig de convivència normalitzada» de la majoria de veïns.

També s'indica que la solució a la immigració, tot i que és un fenomen «normal i habitual al llarg de la història», s'ha d'aplicar en les injustícies socials i econòmiques que pateixen els països d'origen, però reconeix que l'intercanvi cultural és una riquesa per als dos col·lectius.

Per últim es fa un llistat de mesures concretes, com mantenir l'actual llei d'estrangeria, possibilitar una inserció laboral justa, no deixar exclusivament en mans del mercat els habitatges, reconèixer la llibertat de consciència, o afavorir els centres de culte i els espais de trobada mixtos.

Precisament en la glossa del diumenge 4 de juny, el bisbe de Girona, Mons. Jaume Campródon, analitzava els contactes entre cultures i creences diferents. Tot i que el prelat es desmarca del «pensament eclèctic que tot ho dona per bo», afirma que «hem d'aprendre a valorar allò que tenim i som en comú». (G.F.)

SANT PERE, FESTA UNIVERSAL!

Patró de més de cinquanta ciutats, pobles, parròquies i ermites de Catalunya!

Francesc A. Picas

ofereix als amants del teatre l'obra teatral

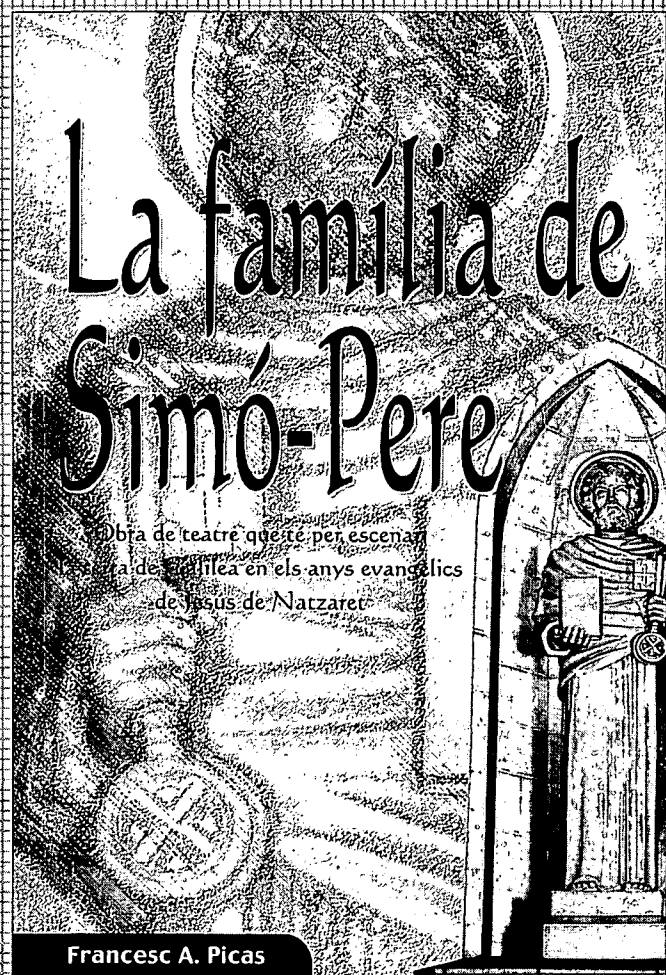
LA FAMÍLIA DE SIMÓ-PERE

Escenes històriques i populars del pescador de Galilea i cap de l'Església de Crist. Desfilen a l'escenari Jesús de Natzaret, la seva mare, Joan, Andreu, Judes, el Centurió de Cafarnaüm (dolçament enamorat de Sara), Maria Magdalena, Llätzer, el bandoler Dimes, i la sogra de Pere, una galilea honrada, treballadora i que no té pels a la llengua.

De venda a les llibreries
Distribuidor i venda: La Formiga d'Or, Av. Portal de l'Àngel, 5 - 08002 Barcelona.
Tel. 933 022 431

La família de Simó-Pere és una catequesi que fa entrar el missatge evangèlic pels ulls i les orelles. En ocasió de l'Any Jubilar l'aportació de La família de Simó-Pere pot ajudar a descobrir el fet original de l'any 2000.

Mons. Jaume Campródon
Bisbe de Girona

Vic

«El cristià que es deixa guiar per l'Esperit coneix Jesús d'una manera nova»

■ El P. Manuel Casanova parla de la Renovació Carismàtica

El 6 de juny es va celebrar a Vic l'Efusió de l'Esperit segons el ritus de la Renovació Carismàtica, un grup que a la diòcesi de Vic reuneix més de 200 persones. Concretament, hi ha grups d'aproximadament 100, 70 i 50 persones a Igualada, Manresa i Vic, respectivament. Sobre què ofereix avui als creients la Renovació Carismàtica i quines són les seves característiques, parla en

aquesta entrevista el capellà jesuïta Manuel Casanova, que va estar deu anys a Roma com a director del projecte Evangelització 2000 per Europa (1987-1997) i havia exercit de coordinador estatal de la Renovació Carismàtica els onze anys anteriors. Actualment és a la Cova de Sant Ignasi de Manresa, on dirigeix exercicis espirituals.

—Què ofereix avui als creients la Renovació Carismàtica?

—Els ofereix una oportunitat de ser introduïts com a individus i com a comunitats cristianes en una relació personal de fe amb Déu. I aquesta experiència personal els dona un sentit més viu de Déu. Dóna ocasió de passar d'una vida cristiana tradicional i potser una mica rutinària a una vida més plena que es basa en una trobada personal amb Jesucrist per l'acció de l'Esperit Sant.

—Què pot aportar viure en comunió amb l'Esperit?

—Quan un cristià es deixa guiar per l'Esperit coneix Jesús d'una manera nova, té set de llegir i d'escoltar la Paraula de Déu, la celebració dels sagraments no és mai una rutina ni una obligació, descobreix el sentit de ser un membre viu de l'Església, cos de Crist, i sap que com a tal és cridat a la missió d'anunciar i de testimoniar l'amor de Déu per a tots, especialment als més pobres i marginats.

—Com cal comprendre els dons de l'Esperit i la seva presència enmig nostre?

—El Concili Vaticà II ens recorda que l'Esperit «distribueix els seus dons a cadascú tal com ell vol» (1C 12:11), i «distribueix igualment entre els fidels de tot ordre gràcies especials que els capaciten per assumir activitats i serveis diversos, útils a la renovació i a l'expansió de l'Església» (LG 12), és a dir, per al creixement interior i per a la missió evangelitzadora. Per tant, hauríem de ser conscients que tot cristià ha rebut un o més dons per créixer cada dia en la vida cristiana i per contribuir a la missió universal que és de tots. Ens fa comprendre que no hi ha cristians autèntics que siguin passius, i que no n'hi ha prou a quedar-se tranquils a casa.

—Durant la història de l'Església hi ha hagut diferents maneres de tenir en compte els dons de l'Esperit?

—En els primers segles eren considerats comuns entre les comunitats cristianes. Encara en els segles IV i V, els Pares de l'Església parlen del Baptisme en l'Esperit Sant i dels seus dons com d'una cosa coneguda i freqüent entre els fidels, per citar-ne alguns, Gregori Nazianzè, Dídimo el Cec, Ciril de Jerusalem, Fulgenci de Ruspe (VI), Basili el Gran (veieu *Il Battesimo dello Spirito Santo*, Giuseppe Bontivegna, s.j.). Més tard, potser per alguns excessos, la jerarquia va posar un control més estricte sobre aquestes manifestacions, però mai no van desaparèixer del tot. Es van conservar sobretot en la vida consagrada i en molts sants i santes fins al nostre segle. Amb la renovació eclesial que va portar el Concili Vaticà II, i amb el reconeixement oficial que els dons de l'Es-

perit són necessaris per edificar i dirigir l'Església, tant els dons jeràrquics com els carismàtics (vegeu LG 4 i 12), Déu ha suscitat una floració de dons tant entre els fidels seglars com entre els consagrats i ordenats.

—Hi ha algun verset bíblic que sintetitzi o representi el missatge de la Renovació Carismàtica?

—Hi ha totes les promeses de Jesús, so-

El 6 de juny es va celebrar a Vic l'Efusió de l'Esperit segons el ritus de la Renovació Carismàtica.

breret entre els capítols 14 i 16 de l'Evangeli de Joan; però en els Fets dels Apòstols hi ha els versets 1:5 —«D'aquí a pocs dies, sereu batejats amb l'Esperit Sant»— i 1:8 —«Quan l'Esperit Sant vindrà damunt vostre, rebreu una força que us farà testimonis meus».— Aquesta força inclou la transformació personal i tots els carismes.

—Per quin moment passa avui la Renovació Carismàtica a Catalunya?

—Sense dubte que uns quants milers de persones l'han conegut i l'han seguit des que va arribar a la nostra terra aquesta gràcia, cap al principi de l'any 1973. La participació varia en llocs i grups, són més aviat grups petits de vint a seixanta persones, pot haver-hi excepcions. És cert que moltes més persones han conegut el Baptisme de l'Esperit Sant o aquesta nova Efusió de l'Esperit, però després per diverses raons no freqüenten les reunions dels grups. Aquesta trobada els va ajudar molt i vull creure que encara viuen d'aquest do rebut que fructifica en la seva vida i servei eclesial.

Podem dir que en aquests 27 anys, hi ha hagut moments de més força amb gran quantitat de joves. Ara tots ens hem anat fent més grans i és veritat que no hi ha gaire jovent en els grups, amb algunes excepcions. Tot el canvi que ha experimentat la societat amb

una secularització tan forta, amb l'hedonisme i el materialisme, ha repercutit també en l'Església, en els seus grups i en els seus moviments. Des d'un principi els grups de la Renovació s'han sentit molt units a l'Església. El fet d'haver rebut influències dels protestants i dels pentecostals, si en un principi va poder desorientar algú, els dirigents, els sacerdots i els seglars van procurar de seguida buscar l'assessorament eclesial i en tots els països, les conferències episcopals van designar algun bisbe per acompanyar la Renovació.

Mirant cap al futur, ens sentim cridats a una renovació constant. No es tracta de voler portar gent als grups sigui com sigui; creiem que el testimoni d'una vida cristiana autèntica, joiosa, plena d'esperança i compromesa amb l'Església, els més necessitats i amb el món d'avui, és la missió de la Renovació Carismàtica. El compromís amb la nova evangelització i l'ecumenisme a què el Sant Pare Joan Pau II ha cridat tota l'Església és un objectiu primari per a nosaltres.

—Encara hi ha qui s'estranya de l'entusiasme de les celebracions i les pregàries carismàtiques. És un obstacle aquesta forma exterior que presenten?

—També a mi m'ho va semblar al principi, quan vaig conèixer la Renovació a l'Índia. Quan es mira des de fora, certament pot provocar una reacció negativa o de rebuig,

però, quan es passa més endins d'aquesta capa exterior i es descobreix la profunditat de la pregària i la presència de l'Esperit, aviat es veu una autenticitat i hi ha ganes d'entrar-hi. Tant de bo que les nostres celebracions litúrgiques tinguessin més vida i entusiasme, on tothom se sentís participant actiu!

—Una de les celebracions centrals és l'Efusió de l'Esperit. En què consisteix i què comporta?

—Al principi se li deia Baptisme en l'Esperit o ser batejat en l'Esperit Sant, com diuen els Fets dels Apòstols. Per evitar confusions en dir baptisme, perquè ja hem rebut el sagrament del Baptisme, se li diu també Efusió de l'Esperit o rebre una nova Efusió de l'Esperit. Consisteix a desitjar i preparar-se per renovar el sagraments de la iniciació cristiana. El que vam rebre com a sagrament que es renovi i es manifesti com una realitat conscient i viva, que la fe no sigui només recitar una fórmula, el Credo, sinó que sigui una relació personal, profunda, conscient i vital amb Jesucrist i la Santa Trinitat, que l'Esperit Sant no sigui només un article del Credo sinó una presència i una relació d'amor, que coneguem la joia de sentir-nos fills estimats de Déu i que vulguem viure com a tal.

—Quin és l'origen de la Renovació Carismàtica? Com va arribar a Catalunya?

—Va començar, entre els catòlics, ja que és una gràcia ecumènica i ja havia començat abans entre els protestants, als Estats Units, cap al febrer del 1967, entre professors i estudiants de la Universitat Catòlica de Pittsburg, Pennsilvània. D'allà va passar a la Universitat de Notre Dame, a South Bend, Indiana. I després es va estendre per tot el món. Va arribar a Bombai, Índia, on jo estava; el 1971, i a Catalunya, cap al gener del 1973. Va ser primer el matrimoni Caminero que va formar el primer grupet. Més tard, al maig del mateix any, jo vaig tornar de l'Índia i vaig col·laborar als inicis i al creixement dels grups de la Renovació en contacte amb un grup de Madrid i un altre de Tolosa (Guipúscoa).

Fàtima Alemany

PARRÒQUIA DE SANT MIQUEL DELS SANTS ANY JUBILAR D'ENTRADA AL TERCER MIL·LENNI CRISTIÀ

250è aniversari de la mort de
JOHANN SEBASTIAN BACH (1685-1750)
GRAN MISSA EN SI MENOR, BWV 232
(arranjament instrumental d'Eduard Mañé)

JOSEP VILA
Director

HORTENSIA MARTÍNEZ Soprano
MARGARIDA LLADÓ soprano
MARIONA CASTELAR contralt
XAVIER FOLCH tenor
XAVIER COMORERA baix

Cor Lieder Càmera
Director Josep Vila

Coral Bach de Sant Miquel dels Sants
Director Robert Garrigós
Ajudant de direcció Tomàs Grau

DIUMENGE, 2 DE JULIOL
DEL 2000 A LES 19.30 HORES

Barcelona

Missa Jubilar dels Migrants

■ La diversitat de procedències va quedar palesa des d'un primer moment

BARCELONA.— El dia 11 de juny, a les set del vespre, va tenir lloc a la catedral de Barcelona la Missa Jubilar dels Migrants. Després de la salutació del cardenal-arquebisbe de l'arxidiòcesi, Mons. Ricard M. Carles, va pronunciar una monició Mn. Ignasi Marqués, director del fins fa poc Secretariat diocesà de Pastoral de Migracions i de Gitanos, recentment dividit en dos organismes separats.

El que més va agradar de l'expressió religiosa dels emigrants va ser la dansa amb què el poble bubi va presentar les ofrenes.

La diversitat cultural i de procedències dels assistents va quedar palesa des d'un primer moment. Pel que fa a la primera lectura i al salm, cantat, van ser en espanyol sud-americà, mentre que la segona lectura va ser en anglès i va anar a càrrec d'una pakistanesa. Després de l'homília del cardenal, es va escenificar la pregària universal dels cinc continents que havien preparat els grups sud-americans que reuneix Mn. Pere Murillo a la seva parròquia de l'Hospitalet. Davant d'una pancarta on hi havia pintat l'anagrama del Jubileu 2000, parelles en representació dels cinc continents van anar expressant en forma d'oració les necessitats de cadascú, alhora que ho simbolitzaven en forma de colom, segons el color de la raça representada.

En representació d'Amèrica, un grup sud-americà de la parròquia de la Mare de Déu de la Llum de l'Hospitalet de Llobregat; d'Àfrica, un grup bubi de la

parròquia de Sant Joan Baptista de Santa Coloma de Gramenet; representava Àsia un grup pakistanès de la parròquia de Sant Joaquim també de Santa Coloma de Gramenet; d'Oceania, un grup filipí de la parròquia personal de la Immaculada, que es troba a Sant Agustí del Raval, i, finalment, representava Europa un grup del Centre d'Acolliment de Mataró, a l'església de Sant Pau.

Les ofrenes es van presentar acompanyades per una dansa bubi que els habitants de l'illa de Bioko (Guinea Equatorial insular) representen cada any per honorar la seva patrona, la Mare de Déu de Bisila. Les ofrenes que van presentar per a l'ocasió, a banda del pa i del vi, simbolitzaven els aliments bàsics i tradicionals d'aquella zona: nyame, cacau i fruites tropicals.

La consagració es va dur a terme amb adoració oriental i, finalment, l'urdú va ser l'idioma triat per al cant de després de la Comunió. «Gràcies, Senyor, per tots els teus beneficis», van entonar en aquest idioma del Pakistan els dotze cantants, la majoria de la regió del Punjab, regió fronterera amb l'Índia. El comiat, «Aneu-vos en pau», es va poder sentir també en diversos idiomes. (C.C.)

La universalitat de la nostra Església catòlica

«Aquí assaborim la universalitat de la nostra Església catòlica.» Així es va expressar en la seva homília el cardenal Ricard M. Carles, el diumenge de Pentecosta, amb ocasió de l'eucaristia que per celebrar el Jubileu havia preparat el Secretariat de Pastoral de Migracions de Barcelona.

Tot parafrasejant el text de la primera lectura dels Fets dels Apòstols, vam introduir la missa així: «Guineans, senegalesos, nigerians, els provinents de més enllà de l'Atlàntic, de les nacions del continent americà, i de l'Índic, del Pakistan, de l'Índia, de Filipines..., tots compartim una mateixa fe, perquè rebem el mateix Esperit d'un sol Baptisme.»

Tan bon punt l'arquebisbe ens va haver saludat en català, d'altres van traduir a través de la megafonia aquesta salutació a diferents llengües: bubi (de Guinea Equatorial), criol (de Guinea Bissau), diola (de Senegal), urdú (de Pakistan), tagalog (de Filipines) i espanyol (de les nacions sud-americanes). Llengües exòtiques, com els vestits multicolors amb què es cobrien. La nau de la catedral era plena de gom a gom i destacaven per sectors tons de pell molt diferents.

El que més va agradar de l'expressió religiosa dels emigrants, que amb tanta il·lusió havien preparat la seva celebració jubilar, va ser la dansa amb què el poble bubi va presentar les ofrenes. Coberta la seva pell negra amb cossèts i faldons de palla blanca de la canya de sucre, els peus descalços, seguien el ritme del cant i d'una mena d'esquellot de fusta. Grup que acompanya el també guineà Mn. Laurentino Toasiché, que cada any honora a Santa Coloma de Gramenet la patrona de Bioko, la Mare de Déu de Bisila.

Es va agrair a la diòcesi que amb motiu de l'any jubilar s'hagi fixat tant en els problemes que afecten els emigrants, concretament la seva adhesió a la condonació del deute extern als països pobres i el destí de la caritat jubilar a la casa d'acollida Al-Qantara per als infants magribins que viuen sense família pels carrers de Barcelona. Tres parelles de la comunitat catòlica pakistanesa que reuneix Mn. Agustí Viñas també a Santa Coloma de Gramenet, vestits ells amb kurtà i elles amb saris daurats, durant la consagració van venerar Crist present, amb suaus moviments corporals, cremant encens aromàtic i oferint pètals de rosa. Després de la comunió aquest mateix grup va cantar una bonica melodia, cant d'acció de gràcies en urdú.

Tots els assistents se'n van anar molt satisfets, després d'escoltar l'«Aneu-vos en pau» cadascú en la seva pròpia llengua, i de rebre la salutació personal de Mons. Ricard M. Carles, que els va felicitar per haver testimoniats tal «oració de catolicitat».

Mn. Ignasi Marqués

Director del Secretariat de Pastoral de Gitanos

VIC

Assemblea de Nens i Nenes del Mijac catalanobalear

VIC.— El 28 de maig passat es va celebrar al Seminari diocesà de Vic la III Assemblea de Nens i Nenes del Moviment Infantil i Juvenil d'Acció Catòlica (Mijac) de Catalunya i les Balears amb l'objectiu de decidir un nou lema que es tractarà fins a la propera assemblea, d'aquí a dos anys. El lema triat, després d'uns moments de reflexió, va ser: «No importa ni el color ni la llengua, tots som iguals.» A la tarda, es va celebrar una eucaristia i la gresca, ambientada en unes olimpíades, que consistia a superar les proves que havien preparat les diferents diòcesis. Per acabar, es va procedir a l'lliurament de medalles per premiar el grup que havia trigat més temps a fer les proves. També es van repartir a la resta de grups. (C.C.)

**FUNDACIÓ
OBRA NTRA.
SRA. DE FÀTIMA**

LLAR INFANTIL

Som molt directes perquè...

NECESSITEM UNA FURGONETA
per traslladar els nens a les seves
escoles

**ENS PODEU AJUDAR A
ACONSEGUIR-LA...?**

Truqueu directament a la Llar:
(Sor Adela) 933 575 648
o a la Fundació: 932 151 593,
Pau Claris, 119, 3r 1a, Barcelona

COSM

AGÈNCIA MATRIMONIAL

Si es troba sol o sola **cerqui la seva parella amb les màximes garanties.**

Dirigit per una psicòloga amb 24 anys d'experiència.

Les nostres psicòlogues **l'informaran gratuïtament i sense cap compromís.**

COSM. c/ Balmes, 64 3r 2a (xamfrà Aragó). 08007 Barcelona
Tel. 934 877 180 - Fax 934 877 148
Girona, Lleida i Tarragona: 902 113 812

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA BON VIURE

Som a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, servei mèdic, sanitari i humà. Estades per sempre, i per convalescències. Pocs places.

Tel. 934 274 453

PUJOLS JOIERS, els artesans de l'or

Medalles religioses, rellotgeria. Gran varietat de dissenys. Taller propi. Reparacions.

Visita'ns al carrer Hospital, 29, de Barcelona, al costat de les Rambles. Tel. 933 182 284

Barcelona

Nou moderador de la Cúria

■ El cardenal Carles va comunicar el nomenament del Dr. Jaume Riera durant la reunió del Consell Presbiteral

BARCELONA.— El Dr. Jaume Riera i Rius, promotor de justícia de l'arxidiòcesi de Barcelona des del 1996 i membre del tribunal diocesà per a l'estudi de la causa de beatificació de l'arquitecte Antoni Gaudí, ha estat nomenat nou moderador de la Cúria en substitució de Mons. Joan Carretera, que va presentar recentment la seva dimissió. El nomenament es va comunicar el 15 de juny durant la reunió del Consell Presbiteral de l'arquebisbat de Barcelona.

El Dr. Jaume Riera (Vic, 1926) tindrà també les facultats de pro-vicari general de la diòcesi per exercir-les especialment en els casos d'absència a la diòcesi del cardenal i dels bisbes auxiliars. Com que Jaume Riera ja formava part del Vicariat General com a fiscal diocesà, caldrà nomenar una nova persona per a aquest càrrec.

En la reunió del Consell Presbiteral, format per cinquanta preveres i religiosos dels diversos ordes i congregacions presents a la diòcesi, el cardenal Ricard M. Carles va insistir en el seu parlament en tres aspectes: la necessitat de la renovació interior, de treballar plegats i de fer una purificació de la memòria diocesana

en el marc de l'any jubilar. En aquest sentit, el cardenal va destacar: «Fem bé de demanar indulgència, però també hem de concedir-ne. Pensem en els perjudicis mutus, la desqualificació apriorística de les persones, la murmuració, el derrotisme, la desconfiança, els recels entrè els grups i les sensibilitats... Són aspectes de la nostra memòria col·lectiva que ens cal purificar dia a dia. Aquest ha de ser un any de perdó recíproc, de comunió en la diversitat i de renovada confiança dels uns en els altres, també en l'àmbit de la comunitat diocesana.»

A les paraules del cardenal van seguir 26 intervencions dels consellers i dels bisbes auxiliars presents, en què es va

El Dr. Jaume Riera i el cardenal Carles durant l'obertura oficial del procés diocesà de beatificació de Gaudí.

remarcar que les darreres notícies sobre la situació de la diòcesi havien escandalitzat i fet patir molts cristians. És per això que les paraules finals del cardenal van ser: «Desitjo de tot cor que retrobem la pau i la concòrdia i que assumim amb

humilitat i respecte envers les persones —que és fer-ho també amb caritat— les discrepàncies legítimes que puguin donar-se entre nosaltres.»

Pel que fa als estralls provocats pels aiguats a Catalunya, el cardenal Carles va reiterar la petició de solidaritat amb les cinc víctimes mortals i amb tots els afectats, i en especial amb el monestir de Montserrat. Al mateix temps, va demanar al P. Lluís Planas, monjo de Montserrat i membre del Consell Presbiteral, que informés el Consell de la situació ac-

tual dels treballs al monestir per reparar les destrosses dels aiguats, així com que fes arribar a l'abat, Josep M. Soler, i a la comunitat la solidaritat del Consell Presbiteral i de tota la diòcesi. (C.C.)

URGELL

Els catequistes celebren el Jubileu a la catedral

LA SEU D'URGELL.— Els catequistes del bisbat d'Urgell es van aplegar el dia 3 de juny a la Seu d'Urgell per celebrar junts el Jubileu 2000, a la catedral, amb el bisbe, Mons. Joan Martí Alanís.

La diada va començar al col·legi de La

Salle, on el prevere Joan Tusquets va explicar qui són els catequistes i què fan en les comunitats cristianes d'avui. La conferència va seguir les narracions bíbliques de la vocació de Jeremies, la pregària d'Abraham davant de Sodoma, el salm 126 i el camí dels deixebles d'Ema-

ús. Sempre ressalta la vocació del Senyor, la resposta generosa i confiada del profeta i l'empara divina.

Els catequistes van anar de tres en tres cap a la catedral, com els deixebles d'Emaús, intentant redescobrir la crida del Senyor a la missió. A la catedral van acostar-se a rebre el sagrament del perdó i va iniciar-se la concelebració eucarística, presidida pel bisbe, acompanyat dels seus preveres i diaques. En l'homilia va dir que l'acció dels catequistes «forma part de la funció maternal de l'Església», que continua engendrant els nous fills del Regne. Ells encomanen «unes conviccions profundes als joves» i formen part dels nostres col·laboradors.

El bisbe va fer una exhortació a l'esperança perquè, malgrat les precarietats actuals, avui tenim més eines. En aquest camp el bisbe va donar una primícia informativa: la Conferència Episcopal Tarraconense acaba d'aprovar el Projecte Pastoral Catequètic, amb les propostes del Congrés de Catequesi. Les paraules adreçades a sant Pau van glossar l'exhortació: «No t'espantis, estic amb tu, parla, parla...»

Va ser una festa i un consol la trobada d'un centenar de catequistes al costat del bisbe i del seu presbiteri. El bisbe Joan va donar unes dades esperançadores: avui a l'Església hi ha 25.000 diaques permanents, 51.000 missioners laics i 2,3 milions de catequistes. Una perspectiva inèdita i esperançadora de l'Església d'avui. (A.M.)

Text català de l'any 1150

LA SEU D'URGELL.— En un estudi publicat al volum XIII d'*Urgellia*, l'historiador Cebrià Baraut i el lingüista català Josep Moran coincideixen a fixar la data d'un text català cap a l'any 1150. Es tracta d'una versió al català del *Liber Iudiciorum*, el fragment és custodiat a l'Arxiu Capítular de la Seu d'Urgell i procedeix de Conques (Pallars Jussà). És un fragment d'un pergament manuscrit, que s'havia utilitzat com a coberta d'un llibre. L'anvers apareix força malmès i el revers, en més bon estat. La lletra és minúscula carolíngia.

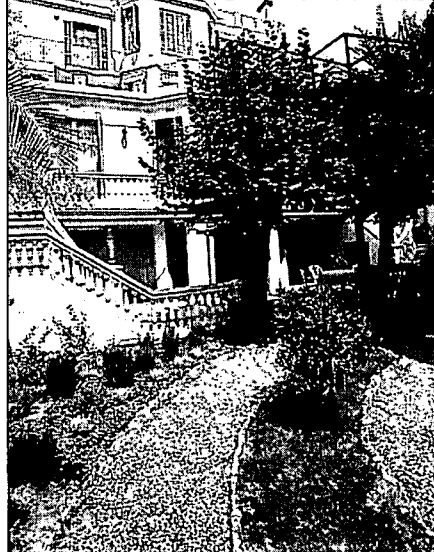
Existeix a Montserrat una altra versió al català del *Liber Iudiciorum*. L'historiador Anscari M. Mundó la situa als anys 1180-1190. Per a Cebrià Baraut el text d'Urgell és més antic. El medievalista afirma que «el llenguatge del manuscrit urgellès és més arcaic i les característiques de l'escriptura són més pròximes a la minúscula carolíngia que a la protogòtica».

La versió catalana de les lleis godes contingudes en el fragment manuscrit de l'Arxiu Capítular d'Urgell, per l'anàlisi

paleogràfica i lingüística, és independent de la traducció de Montserrat. Per a Cebrià Baraut podria ser una traducció contemporània a una suposada versió catalana dels Usatges de Barcelona, feta durant el regnat de Ramon Berenguer IV (1131-1162). La hipòtesi és afavorida pel contingut i el caràcter complementari dels dos còdexs jurídics.

Josep Moran en fa l'estudi lingüístic i les seves conclusions són: el text presenta en general uns trets ben típics i definits de la llengua catalana; degué ser escrit dins del segle XII, més concretament durant la primera meitat d'aquest segle; des del punt de vista dialectal, apareixen un tret septentrional i elements que indiquen una procedència pirinenca i pallaresa; la traducció catalana de Montserrat lingüísticament presenta uns trets relativament més moderns que la versió de la Seu d'Urgell; la majoria de documents coneguts escrits en català al segle XII procedeixen del bisbat d'Urgell, però no solen presentar uns trets tan arcaics com el fragment de l'Arxiu Capítular d'Urgell. (A.M.)

JARDÍ RESIDÈNCIA PEDRALBES

Residència assistida, totalment nova, adaptada a tot tipus de discapacitats i sense barreres arquitectòniques.

Ens avalen 18 anys d'experiència en geriatria.

Situada en una zona privilegiada. Habitacions dobles i compartides, amb bany. Cuina pròpia que permet adaptar-se a les necessitats dietètiques de cada persona.

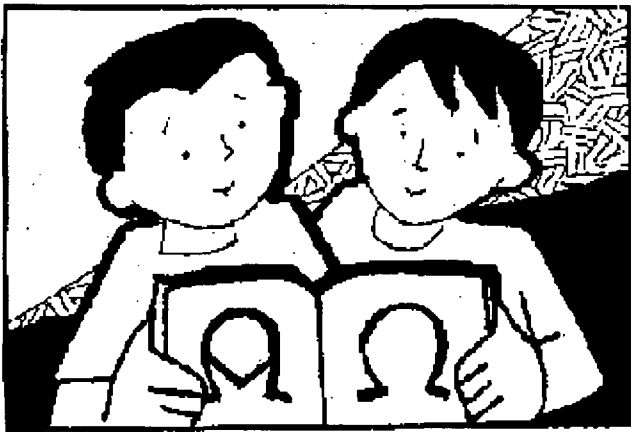
c/ Bisbe Català, 14 - 08034 Barcelona
Tel. 932 051 103
932 036 095

Catequesi

Amb la col·laboració del P. Justino Martínez, combonià

1. HISTÒRIES PER ENCANTAR LA VIDA

Amics i amigues de «Catalunya Cristiana»

A Brasil, on he passat deu anys, vaig trobar uns nois i noies de la comunitat de Nostra Senyora de Fàtima que em van demanar que els expliqués la Bíblia.

Vam fer durant tres nits una taula rodona per respondre les seves interminables preguntes. Un altre dia, vaig trobar la Carla, una noia de 13 anys que em va demanar un altre curs sobre l'Apocalipsi. Vam fer tres setmanes sobre l'Apocalipsi: una el 1995, una altra el 1996 i la tercera el 1997, on van participar setanta-cinc nens, i cent cinquanta joves i adults.

En arribar a Barcelona, em van dir que hi havia molts nois i noies a Catalunya que volien conèixer més bé la Bíblia. He anat descobrint l'interès creixent de molta gent per conèixer la Bíblia. Hi ha molts grups i comunitats cristianes que tenen la seva reunió setmanal o cada quinze dies. Són molts els que realitzen trobades d'estiu, o cursos per correspondència, per conèixer cada vegada més la Paraula de Déu. El Concili Provincial Tarraconense (1995), com ja ho feia el Concili Vaticà II, destaca, en l'apartat segon tot el significat i la importància de la Paraula de Déu per a la vida espiritual de cada persona i de les comunitats senceres per descobrir la seva pròpia identitat i viure la seva missió.

És, per tant, una gran alegria poder conèixer i aprofundir junts la Bíblia a través de *Catalunya Cristiana*.

Aquí estem doncs amb aquesta secció bíblica dedicada a vosaltres, nois i noies, adolescents i joves, adults i gent gran. Una secció, podríem dir, només per a menors de noranta-nou anys!

Us convido a fer un viatge meravellós per la Bíblia. Una aventura que no oblidareu mai. Vosaltres, benvolguts lectors, sou convidats a participar i a construir junts aquesta pàgina, enviant preguntes, suggeriments, tot el que vulgueu saber sobre la Bíblia i a comunicar totes les coses boniques que aneu descobrint de la Paraula viva de Déu (Hebreus 4:12).

ARA EXPLICAREM HISTÒRIES: UNA NOVA FORMA DE LLEGIR LA BÍBLIA

A tots ens agrada escoltar històries. Des de petits ens van explicar històries boniques. Ens encanta sentir-les i tal vegada, fins i tot, explicar-les. Als nois i adolescents també. En la nostra memòria vam portar clavades històries que ens encanten i ens fan somiar.

Hi ha mil formes d'acostar-nos a la Bíblia, aquesta ciutat meravellosa, amb mil places i estacions de metro. A partir d'aquesta experiència joiosa de llegir i explicar històries, volem treballar tota la Bíblia amb adolescents i joves, amb nois i noies..., explicant les històries del poble de Déu per encantar, avui, la Vida.

Volem descobrir junts la Bíblia. Proponem una nova forma de llegir la Bíblia: amb mirada nova, amb cor nou; amb la mirada sempre nova i creadora de Déu que fa noves totes les coses. Amb la mirada profètica de Jesús que va anunciar la Bona Notícia als pobres i amb ells s'identifica (Lc 4:16-30; Mt 25:31-46). I tot això, perquè als nens, als senzills i als últims, homes i dones, sigui revelat el Rostre del Pare (Mt 11:25), una alegria per a les comunitats que avui segueixen les empremtes de Jesús i assumeixen la seva pràctica i la seva missió. Gran desafiament per a tots!

Prometo explicar-vos cada vegada una història meravellosa, una història interminable. Sé que aneu a participar amb alegria i amb molta il·lusió en la caça del tresor. Serem bons amics i companys de camí. Seguirem els senyals i les pistes que ens porten a l'illa del tresor, i, pas a pas, hi arribarem.

Farem jornades curtes i portarem la nostra motxilla, lleugers d'equipatge! No us preocupeu de portar moltes coses. Tampoc no us preocupeu si se us oblidia, per exemple, la cantimplora. Pel camí trobarem fonts d'aigua viva, pous on beure, trobarem

amics i amigues que també estan caminant com nosaltres en aquesta aventura i podrem compartir un got d'aigua fresca i l'alegria de caminar junts, de descobrir junts la Bíblia.

La Bíblia mostra moltíssimes coses que fan els nens i les nenes, coses senzilles i fantàstiques. Per exemple, pregunten als seus pares. «Mare, per què fem aquesta celebració?» «Pare, per què no ens expliqués aquella història de la sortida d'Egipte?» I en aquell moment el pare respira a fons, s'atura un instant, mira els ulls com a taronges dels seus fills i la seva esposa i amb una somriure als llavis comença a explicar-ho. «Hi havia una vegada un rei...» Jesús, amb les seves històries captivadores, plenes de vida i bellesa, deia que «era necessari fer-se com els nens...»

Bé, estem al començament, donant la fogonada de partida. Us convido a llegir i a deixar-vos captivar per les

mil i una històries que trobem en l'Antic Testament, o per les històries que contava Jesús. Històries que ens revelen el cor de Déu: «El regne dels Cels s'assembla...» Aquelles històries captiven els nens i els ancians, i desperten els joves i els adults.

Ja n'hi ha prou per avui. Envieu les vostres preguntes sobre la Bíblia i junts buscarem personalment i en grup les respostes a la Bíblia. Farem un viatge inoblidable. Apunta-t'hi. Comptem amb tu. Apunteu-vos-hi! Participeu-hi!

Lleugers d'equipatge i amb el cor ple de llum, us

convido a somiar. La Bíblia també ens convida a somiar, a servir i a estimar. La Bíblia, Paraula afectuosa de Déu, ens porta a la vida i a viure la Paraula.

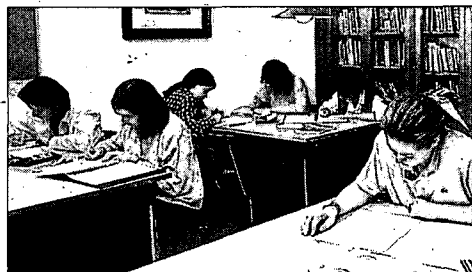
Us prometo una cosa i us dic un secret. En aquest viatge per la Bíblia el cor us saltarà d'alegria quan trobeu el tresor amagat en el vostre cor. Endavant! A caminar! A cercar! A VIURE!

El vostre amic, Justino

TERRALTA

Un nou estil d'allotjament per a estudiants

Terralta (Col·legi Major Bonaigua)
Lluís Nicolau d'Olwer, 6
08034 Barcelona

- Tens l'oportunitat de pagar-te els estudis que desitges.
- Estudiant i treballant a la mateixa residència, amb un horari flexible i compatible amb el de les teves classes.
- Pots participar en activitats culturals i esportives.
- Ambient familiar, 100 per 100 estudiantil.

Per a més informació, tel. 932 042 062 / 629 720 401

«Mar de Claror» arriba el seu programa número 150

BARCELONA.— Coincidint amb l'edició 150, el pare Cebrià Pifarré va parlar de l'encarnació en el cristianisme primitiu i es va tractar el significat bíblic del «dissabte» i el «diumenge».

El programa de Ràdio Estel *Mar de Claror* va arribar el dimecres 14 de juny, a la seva edició número 150. L'espai està elaborat per la Delegació diocesana de Catequesi de l'arquebisbat de Barcelona i té com a objectiu aprofundir i difondre el missatge cristià.

El programa inclou les seccions: Cristologia, amb el monjo de Montserrat Cebrià Pifarré, Lèxic Bíblic, amb el germà marista Ignasi Farreras, Viure el Jubileu, Música Cristiana i Moment d'oració, entre altres.

Mar de Claror està dirigit per Mn. Felip Juli Rodríguez, presentat per la delegada episcopal de Joventut de l'arquebisbat de Barcelona, Rosa Deulofeu, coordinat per Víctor Subirana, amb la col·laboració de Mn. Octavi Sánchez. (C.C.)

Reivindicació social des de les aules

■ Físics per al Desenvolupament aplega universitaris amb inquietuds socials

BARCELONA.— La universitat ha estat des de sempre un focus important d'activisme social. En els darrers temps, amb tot, s'imputava als joves estudiants un cert conformisme i passivitat davant dels problemes de la societat. No és el cas de Físics per al Desenvolupament, una associació nascuda fa cinc

anys com a resposta a una necessitat que sentien estudiants de la Facultat de Física de Barcelona de «ser participants de la nostra pròpia història de presa de consciència i d'implicació en la possible resolució de problemes que assetgen el planeta», explica el seu president, Mario Negre.

Cap a l'any 1995 i coincidint amb la guerra cruenta de Bòsnia, es gesta a la Universitat de Física de Barcelona un moviment solidari d'ajuda als afectats de la guerra. S'hi envien alguns camions d'aliments i es comença a formar un grup de gent disposada a comprometre's i lluitar contra determinades injustícies socials. Són els primers passos del que poc temps després serà Físics per al Desenvolupament.

En els inicis, amb prou feines eren uns 15 estudiants, ja implicats en diverses ONG i iniciatives solidàries, però que volien també des de la facultat i des de la seva pròpia branca de la ciència impulsar un marc ètic que ajudés al desenvolupament sostenible de la humanitat. Era una idea ambiciosa, però dur a terme a mig i llarg termini, i que volia combinar la formació i reflexió ètica amb la implicació en coses més tangibles.

Com a estudiants de Física i joves implicats en el compromís social se sentien interpel·lats sobre el funcionament del sistema i sobre les causes de la pobresa. Creien que des de la seva especialització també podien aportar llums a un desenvolupament tecnològic que cada cop s'està allunyant més del benefici més gran de la humanitat per centrar-se en el benefici més gran d'uns quants. La necessitat de crear un marc ètic referencial per a la professió, sorprenentment inexistent en una professió amb tantes implicacions, es convertia en una de les seves prioritats. Aquest marc, però, havia de ser el resultat d'anys i anys de reflexió, de posada en comú d'idees, de formació i de compromís.

Físics per al Desenvolupament neix de manera senzilla, són un grup d'amics, companys de facultat, que se senten cridats a donar una resposta davant d'una realitat que no els acaba d'agradar. Fugen del conformisme i de la passivitat que en cert sentit envoltà el jovent actual. La seva

Físics per al Desenvolupament ha impulsat sobretot l'àmbit educatiu a Nicaragua.

protesta és gairebé vocacional, els mou un esperit de denúncia i de lluita davant d'un sistema actual que vol créixer al marge de criteris físics, biològics, humans, socials... Molts d'aquests joves comparteixen també inquietuds religioses i desitjos de fer viu el missatge cristià.

Una de les paradoxes que provoquen les Ciències Físiques, que en elles mateixes responen a un desig per conèixer i saber canalitzar les lleis físiques del planeta, és la seva aportació destacada a la indústria armamentística. Físics per al Desenvolupament és una associació declaradament pacifista i per això denuncia fermament tot el que sigui posar la Física al servei de «saber matar més bé», que és com anomena Mario Negre el militarisme. El Codi deontològic que pretenen desenvolupar de mica en mica centraria gran part del seu contingut en aquests aspectes. La ciència al servei de l'exèrcit i de la investigació militar és per a aquests joves una de les pràctiques mancades de tota ètica que s'han d'evitar.

Al llarg d'aquests cinc anys de vida, Físics per al Desenvolupament ha volgut també intervenir de manera pràctica en

realitats que considera injustes. Des que es va fundar l'associació, diferents membres de Físics han anat periòdicament a un barri marginal de Managua, capital de Nicaragua, on han intentat durant un o dos anys que la gent de la zona produeixi el seu propi desenvolupament. Allí han aprofitat també per experimentar el veritable significat de la pobresa, una cosa que els ha ajudat a madurar i a posar cara i ulls al seu compromís. Des de Físics s'ha ajudat a les comunitats amb les quals es convivia a formar-se, s'han presentat propostes de desenvolupament i fins i tot s'han aportat ajudes econòmiques, encara que s'ha evitat sempre crear-ne dependència. S'ha animat a crear teixit associatiu i reivindicar els seus drets. L'objectiu, això no obstant, no ha estat tan sols treballar sobre el terreny i incidir en el desenvolupament d'aquest lloc, sinó també actuar més globalment. Aquests joves són conscients que gran part dels problemes del Tercer Món s'han de solucionar des d'aquí. Per això s'han implicat amb molta força en moviments més globals com el del Deute Extern: «Són problemes globals que necessiten lluites globals», assegura Mario Negre.

Un altre dels àmbits que també ha merescut una comissió a l'associació és el del medi ambient i la seva relació amb el món econòmic i les lleis de mercat. Físics per al Desenvolupament s'ha unit a una xarxa d'ONG ecològiques, tot i sense deixar d'impulsar molt entre els seus membres la reflexió i la crítica en aquest àmbit. Es denuncia amb severitat la lògica d'un sistema econòmic actual, «injust i depredador, que no pot continuar subsistint sense seguir cap criteri físic ni científic». Des de les Ciències Físiques, aquests joves creuen que es pot aportar moltíssim al desenvolupament sostenible, i permetre estudiar noves formes d'energia, de reutilització de la matèria, crear consciència de la finitud del sistema...

Pel que fa al voluntariat més proper, el del Quart Món, també ha merescut la seva atenció. Alguns membres d'aquesta associació han col·laborat en el Projecte Home, han donat classes a drogoaddictes i han participat en el seu procés de desintoxicació i inserció en la societat.

Tant dinamisme obert en tants fronts no ha necessitat, però, grans estructures. Són pocs membres, actualment uns 30, cosa que facilita molt les coses. El seu sistema d'organització és assembleari i totes les decisions són preses per consens. El seu pressupost, dedicat fonamentalment a Nicaragua i les campanyes de sensibilització que emprenen en l'àmbit universitari, amb prou feines supera anualment el milió i mig de pessetes.

Actualment els fundadors de Físics per al Desenvolupament ja han acabat els seus estudis i la majoria d'ells es troben immersos en el món laboral. Alguns són professors, altres treballen en les noves empreses de reciclatge o d'energies renovables i altres han optat per les ONG. El canvi generacional està per caure, però sembla que la continuïtat està assegurada. Els que ja no són estudiants, no obstant, no pensem a abandonar la seva vinculació amb Físics per al Desenvolupament, encara que sí que donaran més veu a les noves generacions perquè pugui continuar sent un important focus d'activisme social des de la universitat.

Samuel Gutiérrez

**FÍSICS PER AL
DESENVOLUPAMENT**
C/ ARIBAU, 152
08036 BARCELONA
TEL. 932 188 312
A/e catitlan@teleline.es

Catalunya
Un país de voluntaris

Dóna
Suport
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la
Formació
dels voluntaris

Facilita
Informació

incaVol

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

El poder hereditari

La mort del president de Síria, Hafez al-Assad, ha portat una vegada més una escena repetida de llarg a llarg de tot el món. Mort el líder, el succeeix el seu fill. Ara es diu Baixar però fa uns mesos es deia Mohamed VI (Marroc) i una mica abans es deia Abdal·là II (Jordània) i tirant més enrere es deia Kim Jong-il (Corea del Nord). Hi ha un elevat nombre d'estats en què la llarga permanència en el poder d'un dirigent porta a aquest i els qui l'envolten i el serveixen a considerar l'Estat, la nació, el poble que governen com si fos de la seva propietat (l'acudit del nét del Franco que en veure el mapa d'Espanya deia: «Anda, la finca del abuelo»). Aleshores, resulta natural que el líder tingui com a successor el seu fill, l'hereu. Ara bé, aquest mecanisme polític tan sols és possible en estats dictatorials o autoritaris com la comunista Corea del Nord o la dictatorial Síria o les monarquies autoritàries del Marroc i de Jordània (i les àrabs en general). En el nostre món, l'occidental, la democràcia fa impossible (o extremadament difícil) la conversió de l'Estat en una finca privada que es pot deixar en herència a qui es vulgui (el més normal són als fills).

En el món àrab la pujada al poder a Síria de Baixar al-Assad, de 34 anys, precedida de la de Mohamed VI del Marroc i d'Abdal·là II de Jordània, de 38 anys, són un primer pas d'una nova generació que pren el relleu a un seguit de dirigents d'edat avançada i de molts anys en el govern. El rei Hussein de Jordània va governar durant 47 anys, el president siríà Hafez al-Assad, durant trenta. El president iraquíà, Saddam Hussein, de 62 anys, en porta en el poder més de vint i el seu successor sembla que serà el seu segon fill Qusai (el primer fill, Uday, va caure en desgràcia per ser massa ambiciós de poder i haver robat, o acumulat, molts diners en poc temps). El líder palestí, Yàsser Arafat, té 71 anys i en fa 40 que lidera el seu poble. El rei Fahd de l'Aràbia Saudita té 79 anys, i el seu successor previst és el seu germanastre Abdal·là, de 76. El president egipci Hosni Mubàrak té 70 anys i governa des de fa dinou. El president de Líbia, Muammar al-Gaddafi, té 57 anys, gover-

Baixar al-Assad saluda la multitud al costat del fèretre del seu pare.

na des del 1969 i el seu successor sembla ser el seu primogènit Seif Islam (l'Espasa de l'Islam). Tots ells, pràcticament sense excepció, han fet un ús abundant i generós de la violència per mantenir-se en el poder. Tots ells tenen un dels seus suports principals en les forces armades. Tot un panorama, força allunyat del nostre.

Una dictadura implacable

En el cas de Síria, més enllà del dol

oficial i dels condols de rigor, molts dirigents del món occidental, i especialment els israelians, hauran fet un sospir d'allevijament perquè Hafez al-Assad era un personatge conflictiu a l'escena internacional. Li deien el Lleó de Damasc i també el Bismarck de l'Orient Mitjà per la seva capacitat d'intriga, per la seva duresa i la seva determinació. En teoria Síria està governada pel partit Baas, socialista i nacionalista àrab, que considera que la nació àrab és el conjunt d'estats àrabs i que cal

reconstruir aquesta nació. Hafez al-Assad, líder del Baas siríà, en realitat era un dictador que sustentava el seu poder en el control i fidelitat de les forces armades, els serveis secrets i el Baas. La seva política era nacionalista (o patriòtica o com se li vulgui dir) siriana. Va eliminar tota oposició interna i va arribar a bombardejar i destruir el 1982 la ciutat de Hama (20.000 morts) quan va ser controlada per una revolta islamista dels sunnites. Era implacable. Va convertir el veí i petit Líban en un protectorat (hi ha 36.000 soldats sirians ocupant-lo). Va negar-se a negociar la pau amb Israel si d'entrada no se li tornaven tots els territoris ocupats durant la guerra del 1967 (el Golan). Va acollir, ajudar i instrumentalitzar tot un seguit de grups i organitzacions que el món occidental qualifica de terroristes (palestins, kurds, japonesos, armenis, iranians...). Va convertir l'Estat siríà en un dels millors armats de la zona mentre el seu poble es mou dins d'uns paràmetres que els occidentals considerem de pobresa.

La seva desaparició ha obert les portes a l'esperança que el fill sigui diferent, obri el país a la resta del món, el modernitzi i el condueixi cap a la pau amb Israel. De fet, Baixar s'ha format a Londres i té costums i gustos occidentals (li agraden els cantants Phil Collins i Whitney Houston, és partidari d'Internet, etc.). Primer, però, haurà d'afermar-se en el poder i en el lideratge de la minoria alauita (branca religiosa emparentada amb els xiïtes) que domina la major part dels comandaments de l'Estat, començant per l'exèrcit. La condició de minoria de l'elit governant alauita ha portat a una mena d'aliança amb l'altra minoria del país, els cristians. La majoria dels sirians són musulmans sunnites.

Donada la duresa dels règims àrabs, en general, els canvis de pares a fills són acompanyats pel món occidental amb la creença que introduiran canvis graduals en el sentit oberturista, tant en els afers econòmics com en els polítics tot assegurant l'estabilitat d'unes societats inestables i veïnes, pel sud, de la nostra opulent i democràtica Unió Europea. Benvinguts siguin els canvis si són per a bé, tant per als pobles àrabs com per als seus veïns europeus.

Antoni Reig

Periodista i professor de la UAB

...amb un dibuix

AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

SORTEIG TRADICIONAL 2000

En el sorteig efectuat davant notari, han resultat premiats els números següents:

1r premi
28.160

2n premi
24.373

3r premi
53.099

**premi especial
de portada: 0099**

Moltes gràcies per la vostra col·laboració

Som gairebé a totes les llars

És del tot segur que a la seva llar, com a la de milers i milers de famílies, hi ha instal·lat algun producte Roca.

Al llarg de més de 75 anys, el nostre objectiu constant ha estat augmentar la qualitat de vida proporcionant confort i benestar màxim, a tots els gustos i necessitats.

Això ens obliga a millorar allò que moltes vegades sembla immillorable.

Conegui les novetats de Roca. Hem aconseguit aplegar els últims avenços tecnològics amb el disseny més actual.

CAMBRES DE BANY
AIRE CONDICIONAT
CALEFACCIÓ
CERÀMICA

Roca

societat

Salut i dietes

Alimentació del discapacitat

La Isabel té una filla discapacitada i li és difícil aconseguir que faci una dieta equilibrada.

Les persones amb alguna discapacitat física poden tenir problemes a l'hora d'aconseguir una bona ingestió de nutrients, a causa d'una dificultat per alimentar-se per elles mateixes o per haver perdut parcialment la capacitat per manipular, tallar, xuclar, mossegar, mastegar, deglutir o empassar-se aliments i begudes. També poden tenir problemes els pacients amb artritis, ja que les articulacions dels seus dits, colzes i esquena poden estar afectades i fer-los impossible l'autoalimentació.

Per saber el mètode d'alimentació que s'haurà de fer servir per ajudar a desenvolupar les capacitats de la persona, caldrà determinar-ne les necessitats nutricionals amb relació a l'edat, talla, pes i nivell d'activitat i es determinarà si hi ha cap afecció que en requereixi la modificació del règim alimentari. En alguns pacients, s'haurà de posar una atenció especial en la

consistència dels aliments.

Els nadons i els infants que presenten anomalies neuromusculars requereixen que se'ls ensenyi a menjar seguint un programa especial que els permeti desenvolupar les seves facultats per alimentar-se per ells mateixos.

Per autoalimentar-se caldrà poder:

- Xuclar.
- Mantenir-se assegut amb el cap dret.
- Tenir control de les extremitats superiors per dur la mà fins a la boca.
- Poder agafar la tassa, el got i els coberts.
- Poder xuclar i beure el líquid d'una tassa o d'un got.
- Poder agafar amb els llavis el menjar de la forquilla.
- Tenir capacitat de mossegar, mastegar i deglutir amb un mínim de salivació.

Problemes de capacitat motora

Posició del pacient. La posició normal per menjar és amb el tronc i el cap drets. Si no pot mantenir el cap dret corre

el perill que els aliments i les begudes se'li introdueixin en els bronquis. Si, per contra, és el tronc el que no es manté dret, el malalt pot ser subjectat a la cadira. Els peus han de reposar fermament perquè l'atenció i l'esforç del pacient es fixi en l'acte de menjar i no en mantenir l'estabilitat del seu cos. Si en lloc d'una cadira es fa servir una butaca, es col·locarà un coixí a tots dos costats del pacient i el seu cap descansarà en un altre coixí. El menjar es col·locarà en una tauleta amb vorell a una alçada adient.

Succió. La dificultat de succió és un dels principals problemes de l'infant discapacitat. Primer, la mare friccionarà la galta del nadó per produir-li un estímul de la boca i obtenir un reflex de succió. De vegades, en els primers mesos l'infant és alimentat per sonda perquè pugui rebre els nutrients necessaris. Una altra forma de xuclar és beure mitjançant una canyeta, cosa que a més ajuda al desenvolupament dels músculs bucals i facials. A mesura que la persona aprèn a xuclar, s'augmenta la longitud i el diàmetre de la canyeta, i s'aconsegueix així l'absorció de líquids més espessos amb un contingut calòric i vitamínic més gran.

Mossegar, mastegar i deglutir. Els pacients amb dificultats per mossegar i mastegar, però amb capacitat de deglutir, han de prendre aliments tous o semisòlids, com purés en petites quantitats, i vigilar que tots dos costats de la boca tinguin alternativament el menjar i que el pacient faci servir la llengua per desplaçar-lo. Els pacients incapaços de deglutir s'hauran d'alimentar per sonda.

Material d'adaptació. S'utilitza en els casos de succió deficient, d'incapacitat per subjectar, de feblesa dels membres superiors i de coordinació insuficient del moviment de dur la mà a la boca. La incapacitat de subjectar es pot millorar mitjançant l'ús de forquilles i culleres proveïdes d'una canellera. Les tasses amb una nansa a cada costat i les tasses petites i lleugeres són més fàcils de subjectar amb les dues mans. El pacient amb les extremitats superiors febles s'autoalimenta més bé si disposa d'una taula més alta del que és normal.

Algunes discapacitats físiques poden provocar dificultats per a una bona ingestió de nutrients.

Quantitat de líquids. El pacient capaç de xuclar només petites quantitats de líquid es pot deshidratar. Però si se li administren líquids per via intravenosa, la hidratació pot ser excessiva, per tant, s'ha de portar un control rigorós dels líquids. Els líquids ingerits en quantitat suficient eviten les infeccions de les vies urinàries i la formació de càlculs renals.

Consistència dels aliments. Cal tenir en compte el valor nutritiu dels aliments i passar d'una dieta equilibrada a una dieta cada cop més consistent, a mesura que millora l'estat del pacient. L'ús excessiu de la llet, amb els cereals i altres aliments, pot introduir una quantitat excessiva de calci en l'organisme.

Control de pes. El control de pes és un aspecte molt important. Els pacients amb paràlisi i altres disfuncions motores, que minven la seva activitat física, necessiten menys calories per satisfer les seves necessitats energètiques. Els seus menús han de contenir els nutrients necessaris sense excés de calories.

Restrenyiment. La immobilitat i la dieta tova solen provocar restrenyiment en les persones que tenen paràlisi. En aquest cas s'ha de prevenir mitjançant un ajustament en la dieta, amb la presa de fàrmacs i amb una pràctica mínima d'activitat física.

M. José Camps

Amb l'assessorament mèdic del Dr. F. Tognetta

CAMPANYA PERMANENT PER A L'AUTOFINANÇAMENT DE L'ESGLÉSIA DIOCESANA

Et sents Església? Vols ajudar-la?

Si aportes l'1% dels teus ingressos i poses la creueta a la casella de l'Església catòlica a l'imprès de la declaració de la renda...

- L'Església caminarà cap a l'autofinançament.
- Possibilitarà la presència de l'Església a tota la societat.
- Es podran impartir els sagraments en locals dignes.
- Facilitarà que l'Evangeli arribi a més gent.
- Podràs ajudar l'Església sense deixar de col·laborar amb altres fins d'interès social.

*Digues-ho als teus amics i familiars
i convida'ls a fer el mateix!*

Bisbats
de Catalunya

Noves investigacions sobre el Parkinson

BARCELONA.— El VI Congrés Internacional de Parkinson i Trastorns del Moviment, que es va celebrar a Barcelona entre el 10 i el 17 de juny, va palesar que els pacients amb un diagnòstic precoç de la malaltia de Parkinson tenen menys complicacions motores si són tractats amb el fàrmac pramipexol. Aquest assaig clínic va ser dirigit pel Grup d'Estudi del Parkinson de l'Acadèmia Americana de Neurologia. La malaltia de Parkinson és un trastorn que afecta 1 de cada 200 persones més grans de 60 anys. (C.C.)

Montserrat, després de la tempesta...

■ L'abadia espera poder acollir pelegrins per a la festivitat de Sant Joan

MONTSERRAT.— Les tasques de reconstrucció de la malaguanyada abadia de Montserrat continuen actualment a marxes forçades. Està previst que aquest cap de setmana es puguin tornar a obrir les portes de la basílica als pelegrins i turistes i que la comunitat benedictina pugui celebrar juntament amb els fidels la festivitat de Sant Joan. La que no es podrà celebrar

és la benedicció abacial del P. Josep M. Soler, prevista en un principi per al 24 de juny. Aquesta es podria produir durant la primera quinzena d'agost. La urgència ara, no obstant això, és continuar treballant en la rehabilitació del monestir perquè aquest pugui acollir amb garanties la gran quantitat de visitants que s'esperen aquest estiu.

Ja han passat gairebé quinze dies des de la catàstrofe. Els treballadors i els monjos més joves de l'abadia no han parat de treure runa durant tot aquest temps. El pitjor ja ha passat i els exteriors del monestir sembla que recuperen la normalitat. A la vista ja gairebé no queden restes de llot, pedres o runa, però darrere d'aquesta aparença encara falta molt per fer. Moltes estructures d'edificis han quedat afectades i la majoria dels serveis de l'abadia necessiten una rehabilitació a fons que ja s'està portant a terme.

Després d'una primera avaluació de les pèrdues, hi ha molta feina a fer. Les cel·les, l'hotel, els menjadors, les oficines d'acollida, la Fundació Montserrat 2025 o l'edifici de la Pastoral són algunes de les infraestructures més malmeses. Tot el sistema informàtic, tot just estrenat i encara sense pagar, també ha quedat inservible. Les seqüeles de la inesperada tempesta són enormes i per això des de l'abadia s'insisteix a demanar ajuda perquè el monestir pugui oferir com més aviat millor els serveis d'atenció i d'acollida que

Les imatges que arribaven de Montserrat, després de la catàstrofe, eren impressionants.

la nostra pregària i amb la nostra ajuda efectiva per poder superar com més aviat millor la situació actual.»

De tota manera, malgrat la magnitud de la catàstrofe, els monjos no han deixat de trobar-hi aspectes positius. Si la tem-

Montserrat. Durant la vigília de Sant Joan s'espera poder tornar a obrir les portes al públic i celebrar juntament amb els fidels una de les festes més representatives de Catalunya. No obstant això, no se celebrarà la benedicció abacial prevista per al 24 de juny. El nou abat Josep M. Soler, elegit el 16 de maig passat, probablement haurà d'esperar fins a l'agost per rebre la benedicció com a abat de mans de l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Ricard M. Carles.

Montserrat ha ofert, sens dubte, algunes de les imatges més espectaculars provocades pel temporal; però no hem d'oblidar poblacions com Collbató, on l'aigua i el fang han afectat especialment Can Dalmases, Can Guineu i la carretera que dona accés a les coves del Salnitre, o el Vendrell, on va quedar arrasat el centre comercial i els barris marítims de la ciutat. Als danys materials cal sumar-hi les cinc vides que s'ha cobrat la catàstrofe: una velleta que va morir ofegada a casa seva a Sant Vicenç de Castellet (Bages) i dos guàrdies civils que van morir durant el rescat de dos germans d'Esparreguera, els cadàvers dels quals es van trobar a la depuradora d'Abrera. (C.C.)

Ajudem Montserrat!

La tragèdia montserratina ha provocat la posada en marxa de nombroses iniciatives d'ajuda a l'abadia. Les tasques de reconstrucció acaben de començar, i després de la neteja de fang i de pedres, encara queda la major part de la rehabilitació. Poc després de la catàstrofe, el mateix abat Josep M. Soler agràia «de tot cor les nombroses mostres de suport i d'ajuda rebudes per part dels ciutadans, les empreses i les administracions públiques». La renovació es portarà a terme mitjançant la Fundació Abadia de Montserrat 2025, a la qual es poden fer arribar donatius al número de compte de «la Càixa»: 2100-0215-34-0200032689. Caixa del Penedès també ha volgut participar d'aquesta solidaritat amb Montserrat i ofereix també a qui vulgui col·laborar un número de compte per fer-ho: 2081-0000-87-3300-111236. Entre les nombroses iniciatives suscitées per la catàstrofe, destaca la que el cap de setmana passat van emprendre *La Vanguardia* i TV3. Aquests dos mitjans de comunicació es van unir per posar el seu granet de sorra en la reconstrucció. Amb el diari del diumenge dia 18 s'oferia als lectors un CD de l'escolania al preu de 750 pessetes; els beneficis íntegres del qual han anat a parar a la Fundació Abadia de Montserrat 2025.

sempre l'han caracteritzat. El mateix arquebisbe de Barcelona, el cardenal Ricard M. Carles, demanava als fidels en l'homília de l'11 de juny passat una especial solidaritat amb el monestir de Montserrat: «La nostra diòcesi de Barcelona i la resta de diòcesis de Catalunya sempre esperem i rebem molt de Montserrat, que porta a terme una gran missió al servei de l'Església i del nostre poble. Per això, és just que en aquests moments tan dolorosos per al santuari, per a la comunitat de monjos i per a l'escolania, tots donem suport amb

pesta s'hagués produït cinc hores més tard, les conseqüències haurien estat irreparables. Al cap i a la fi els danys materials sempre són susceptibles de reparació. I encara més si es tracta de Montserrat, estandard de Catalunya, on diàriament acudeixen milers de visitants. Les administracions, per la seva banda, ja han promès la seva ajuda en la reconstrucció, a més de nombroses iniciatives privades que han sorgit durant aquests quinze dies.

Aquest cap de setmana, si no hi ha cap imprevist, ja es podran acollir pelegrins a

PRIMERS PLATS

Carxofes «à la maintenon»

Ingredients

1 kg de carxofes
75 g de mantega
50 g de ceba
50 g de pastanaga
1 ou

50 g de formatge ratllat
30 g de farina
1/2 l de llet
3 cullerades de nata
sal, pebre i llimona

Poseu un anunci a les fitxes de "Les Recettes de la tieta Montserrat".

Un preu realment econòmic, només 10.990 ptes.

cultura

Apunts històrics sobre el Corpus Christi

El Corpus Christi és una festivitat de l'Església catòlica que se celebra el dijous o el diumenge següent al diumenge de la Santíssima Trinitat per commemorar amb solemnitat especial l'Eucaristia. Ignasi Carbonell ha consultat sobretot dues fonts —el llibre *La fiesta del Corpus* (1943), d'Agustí Duran i Sanpere, i el *Full Dominical* de la diòcesi de Barcelona (març 1950)— per elaborar la ressenya històrica sobre el Corpus Christi que oferim tot seguit.

• En el segle XIII es produeixen miracles arreu d'Europa i visions místiques de la beata Juliana de Lieja (Bèlgica). Aquesta beata, de l'orde del Cister, proposa instituir la festa del Cos de Crist per augmentar la fe.

• 1264. El papa Urbà IV, que va ser confident de la beata Juliana quan era ardiaca de Lieja, institueix la festivitat del Corpus Christi.

• 1274, 20 d'agost. El rei Jaume I el Conqueridor publica una pragmàtica adreçada als cristians, als jueus i als sarraïns on se'ls obliga a tenir el respecte pertinent vers la sagrada forma.

• 1293, 13 de març. El canonge Peré de Noguera estableix en el seu testament dos beneficis sota l'advocació del Corpus Christi de la catedral de Barcelona i disposa que s'hi edifiqui una capella amb la seva titulació en el claustre, lloc on ell va elegir la seva sepultura.

• 1311. El papa Climent V confirma la festivitat del Corpus al Concili de Viena.

• 1314. Se celebra la festa del Corpus a Girona, instituïda pel canonge sagristà

Foto: Josep Masip

Una imatge de l'«ou com balla».

assisteix a la processó de Corpus Christi de Barcelona. Porta el bordó del pal·li amb els senyors consellers i altres personalitats. Les confraries i els gremis (com els flequers, mercaders, assaonadors, fusters, vidriers, sabaters...) financen les moixiganges o entremesos. Ja es disposa

de la descripció dels entremesos: personatges al·legòrics, corals i balls (gegants, feres, dimonis i àngels, ball de bastons, ball de la moixiganga i altres).

• 1501. Es concedeix el rès del Corpus al Capítol Catedralici de Barcelona per a tots els dijous de l'any.

• 1501, 11 de juny. El capítol acorda que tots els dijous de l'any se celebri la missa de Corpus Christi a la catedral, segons la litúrgia del còdex del segle XV.

• 1505, 16 de juny. Es publica una proclama per a la festivitat del Corpus i la seva octava.

• 1508, 8 de juny. Els consellers ordenen l'assistència de totes les confraries i gremis de la ciutat de Barcelona

a la processó del Corpus.

• 1515, 13 de juny. Es publica l'*Orde-nança dels Consellers de Barcelona*, per tal de donar un esplendor més gran a la festivitat de Corpus Christi.

• 1519. L'emperador Carles V, en record del XIX Capítol del Toisó d'Or, que es va celebrar en el cor de la catedral de Barcelona, fa l'ofrena d'un collar guarnit amb perles, topazis i esmalts per a la Custòdia de la processó del Corpus Christi. El 23 de juny el comte Carles I porta el pal·li a la processó barcelonina.

• 1522, el 15 de setembre. Es fa l'inventari de la Custòdia de la catedral barcelonina a càrrec dels senyors canonges, sagristans i tesorers.

• 1530. És l'any en què la processó de Corpus Christi va sortir a les 7 del matí i va retornar a la catedral a les 9 (no es determina si al matí o a la tarda).

• 1535, 27 de maig. L'emperador Carles participa a la processó del Corpus Christi com a portador d'un bordó del pal·li de la Custòdia de la catedral.

• 1542. El bisbe Joan de Cardona i els senyors consellers de la ciutat comenten que la processó del Corpus Christi es realitzarà a la tarda.

• 1546. A Barcelona, es decideix portar el Santíssim Viàtic sota pal·li, trajecte que s'inicia a la catedral.

• 1561. Amb la petició dels consellers, a partir d'aquest any s'inicia la processó de Corpus Christi a la tarda.

• 1628, 20 de març. A començaments del segle XVII es té la primera referència tradicional de portar la mainada a la festivitat del Corpus, durant l'octava, a veure l'«ou com balla».

• 1952, 31 de maig. Se celebra el XXXV Congrés Eucarístic Internacional a Barcelona.

Berenguer de Palol, sense processó.

• 1316. Se celebra la primera festa del Corpus a Barcelona sense processó. La butlla papal convoca a celebrar la festa.

• 1319. Edicte dels consellers i prohoms de la ciutat de Barcelona, per tal que en el futur se celebri la festivitat del Corpus Christi cada dijous després de l'octava de la Pentecosta.

• 1320. Es fa la primera processó per l'interior de la seu de Barcelona. Fou la segona processó del món.

• 1322, 10 de juliol. Quan era bisbe de Barcelona Ponç II de Gualba, se celebra la primera processó del Corpus Christi.

• 1323. La processó ja segueix un itinerari pels carrers de la ciutat de Barcelona.

• 1344. El rei Pere IV el Cerimoniós ordena que la processó del Corpus Christi fos amb el Santíssim Sagrament muntat en una Custòdia digna (formosa) i sota pal·li.

• 1366. És l'any en què els argenters construeixen la cadira de la Custòdia de la catedral.

• 1377. Els mutilats de guerra funden la Confraria del Corpus Christi.

• 1379. El rei Pere IV el Cerimoniós assisteix a la festivitat del Corpus i porta un bordó del pal·li.

• 1391. La presència del príncep Martí, duc de Girona i futur comte de Barcelona, fa enriquir la qualitat dels entremesos de la processó del Corpus. Participa a l'entremès amb la figura del rei David i el gegant. Martí l'Humà porta un bordó del pal·li en la processó.

• 1395. Ja són presents algunes de les confraries a la processó.

• 1400. En temps de fra Joan II d'Armengol, bisbe de Barcelona, és robada la Custòdia de la catedral.

• 1423. En el mes de maig són elegits quatre canonges de la catedral per portar la Custòdia del Corpus Christi barceloní.

• 1424. El comte Alfons el Magnànim

Forma de preparació:

Netegeu bé les carxofes i aprofiteu-ne només el cor. Bulliu-les en un litre d'aigua amb el suc de la llimona i una cullerada de farina prèviament dissolta en aigua freda i una mica de sal. Coeu-les destapades fins que estiguin ben toves. Separeu-les del foc i manteniu-les calentes.

Preparació de la salsa:

En una cassola col·loqueu els 20 g de mantega, la ceba i la pastanaga tallades ben fines. Poseu-la al foc i sofregiu-ho tot lentament durant 20 minuts. Afegiu-hi la llet i deixeu-ho coure uns 10 minuts més. Coleu i reserveu la llet.

En un pot poseu la mantega restant i la farina i sofregiu-ho uns minuts. Afegiu-hi la llet i barregeu-ho bé. Quan comenci a bullir, incorporeu-hi la nata i les 2/3 part del formatge ratllat. Separeu unes culleradetes de la salsa, dissoleu-hi el rovell de l'ou i torneu-la a barrejar amb la resta. Deixeu-la bullir uns minuts.

Escorreu bé els cors de les carxofes i assequeu-los. En una plata de forn poseu-hi una mica de la salsa i, tot seguit, col·loqueu-hi les carxofes i cobriu-les amb la resta de la salsa. Escampeu-hi el formatge restant per sobre i introduïu-les al forn per gratinar.

PRIMERS PLATS

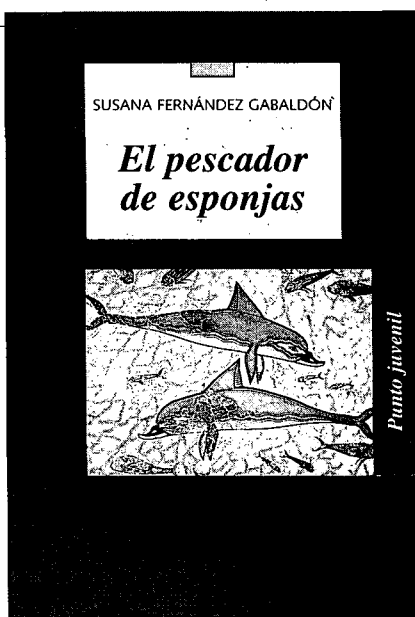
Ignasi Carbonell

Llibres

Una civilització mediterrània fascinant

Ja fa més de 3.500 anys va florir al mar Egeu una de les cultures més brillants de tota l'antiguitat: la civilització minoica. L'illa de Creta va ser el seu bressol i, segons els relats d'alguns historiadors grecs, el mític rei Minos va governar, des del palau de Cnossos, el període més fascinant de la seva història. No obstant això, el món cretenc va canviar sobtadament i inesperadament el rumb de la seva existència just en el moment del seu més gran apogeu. Nombrosos investigadors han intentat reconstruir el seu passat. En aquest relat, Susana Fernández Gabaldón novel·la uns fets situats en aquella època, tot creant uns personatges amb gran força narrativa que intervenen en allò que va poder ser la fi de la cultura minoica. (C.C.)

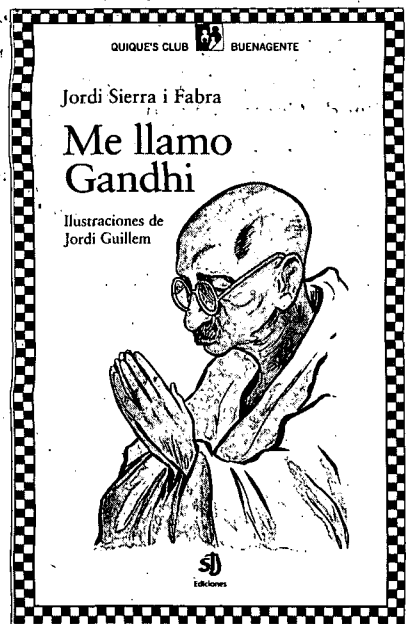
Susana Fernández Gabaldón, *El pescador de esponjas*. Editorial Casals, Col·lecció Punto juvenil, Barcelona 2000, 230 pàg.

Un símbol de la pau

Mohandas Karamchand Gandhi, més conegut com a Mahatma Gandhi, va néixer el 1869 i va morir el 1948. Va viure molts anys de la seva vida a Sud-àfrica, on es va convertir en el líder contra el domini britànic, i ja a la seva terra, a l'Índia, va ser el cap visible de la lluita del seu país per la llibertat i la independència. Però les seves armes no eren violentes: emprava la paraula, la raó i la resistència pacífica. L'Índia va aconseguir finalment el seu objectiu i, al cap de poc temps,

Gandhi va morir assassinat. Avui és un símbol de la pau. La seva història i el seu llegat mereixen el record etern. Conèixer la seva vida és créixer en l'esperança que tot és possible mitjançant l'harmonia de la pau. (C.C.)

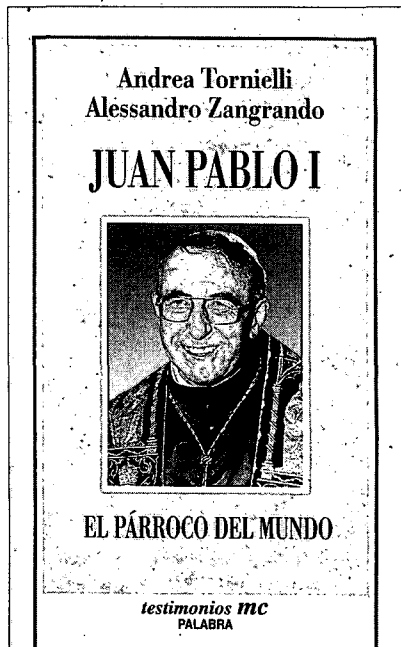

Jordi Sierra i Fabra (text) - Jordi Guillem (il·lustracions), *Me llamo Gandhi*. Edicions STJ, Col·lecció Quique's Club Buenagente, Barcelona 2000, 70 pàg.

Biografia de Joan Pau I

Darrere d'aquell somriure que no el va abandonar mai, ni tan sols en els moments més difícils, rere de la seva total disponibilitat al servei dels fidels i de la seva eficàcia total en l'esperança de l'Evangeli, hi havia una fe indestructible i un diàleg incessant amb Déu a la pregària quotidiana. Per aquest motiu els cardenals reunits en conclave per escollir el successor de Pau VI, va escollir Albino Luciani en menys de 24 hores. Senzill i humil, va ser una persona de cultura pregona, i sòlida preparació teològica. L'entusiasme que va saber suscitar en tot hom durant tot just un mes de pontificat dóna testimoni de la seva grandesa. (C.C.)

Andrea Tornielli i Alessandro Zangrando, *Juan Pablo I. El párroco del mundo*. Editorial Palabra, Col·lecció Testimonios mc, Madrid 2000, 189 pàg.

Pensadors cristians compromesos amb la raó i la fe

BARCELONA.— La sala Sant Jordi del Seminari Conciliar de Barcelona va acollir el 7 de juny passat la presentació del llibre *Deu pensadors cristians del segle xx*, l'edició del qual ha estat preparada per la Fundació Joan Maragall (FJM) i l'editorial Cruïlla. L'acte va estar presidit pel cardenal Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona, acompanyat pels degans de les facultats de Teologia i de Filosofia de Catalunya, Joan Busquets i Jaume Aymar, respectivament, i pel president de la FJM, Antoni Matabosch.

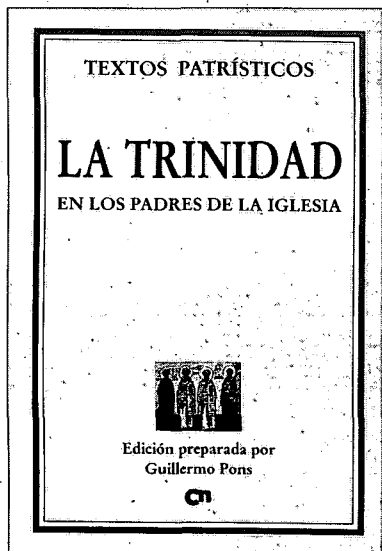
El volum és el resultat d'un curs de deu lliçons sobre sengles figures del pensament cristià del segle xx (Maurice Blondel, Gabriel Marcel, Emmanuel Mounier, Henry Duméry, Pierre Teilhard de Chardin, Karl Barth, Rudolph Bultmann, Henri de Lubac, Karl Rahner i Hans Urs von Balthasar), organitzat per la FJM i impartit per deu especialistes, que són al mateix temps els autors dels articles que formen l'obra. Així mateix, l'esmentat curs forma part d'una programació més àmplia que inclou deu figures de l'antiguitat cristiana, deu de l'edat mitjana i deu de l'època moderna, en un conjunt divers que pretén dibuixar una història del pensament cristià a través de quaranta figures, les més significatives de cada període.

En acabar l'acte, Mons. Ricard M. Carles va agrair als autors i editors la seva tasca a l'hora d'exposar la figura d'aquests pensadors cristians, compromesos existencialment amb la raó i la fe, i els va animar a continuar treballant per la mútua i fructífera interrelació entre el cristianisme i la cultura. (C.C.)

Estudi sobre la doctrina trinitària

En aquest volum s'ofereixen 133 textos de 48 Pares de l'Església, en els quals el lector pot apreciar com s'ha desenvolupat la comprensió de la doctrina trinitària en el període patristic. Començant amb els textos més antics dels primers segles, es presenten a continuació altres escrits dels Sants Pares que mostren la gran tasca que van realitzar, com a estudiosos i mestres de la fe, fins a arribar a la formulació del dogma trinitari i el seu aprofundiment teològic posterior amb la inigualable aportació de sant Agustí. En els següents capítols apareixen, entre d'altres temes, els indicis de la Trinitat que els Pares van descobrir a l'Antic Testament, la relació entre l'eucaristia i el misteri trinitari, etc. (C.C.)

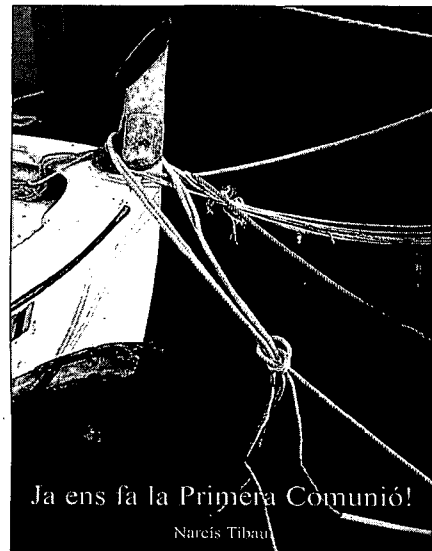
Guillermo Pons, *La Trinidad en los Padres de la Iglesia*. Editorial Ciudad Nueva, Madrid 1999, 135 pàg.

El centre de la vida cristiana

«La Primera Comunió és una trobada memorable amb Jesús, un dia que recordarem sempre com un dels més feliços de la nostra vida... Cada noi i cada noia de família catòlica coneix molt bé aquest costum: la Primera Comunió es viu com una gran festa de família», escriu Narcís Tibau en un dels apartats d'aquest llibre. La Primera Comunió és un moment molt important a la vida de tot creient perquè en el sagrament de l'eucaristia es troba el centre i la culminació de la vida cristiana. La catequesi ajuda a iniciar els nens en les diverses esferes del misteri cristià, procurant el creixement no només en l'àmbit de coneixements teòrics sinó també de la vida. (C.C.)

Narcís Tibau, *Ja ens fa la Primera Comunió!* Editorial Albada, Col·lecció Papers d'Espiritualitat, Terrassa 1995, 68 pàg.

El llibre de la setmana

Romanç de cec tràgic

L'escriptora mallorquina Carme Riera, ens sorprèn una altra vegada amb una novel·la extreta de la història i de les tradicions de la seva illa. I no ho fa deixant-se endur per arguments fàcils; entra en el nucli més dur i complex de la seva realitat sociològica i, no sabria dir si per afany reivindicatiu, o simplement, per desig de justícia, exposa, amb tota la seva veritat, la relació conflictiva de la societat jueva mallorquina amb el seu propi entorn.

Perquè si a *Dins el darrer blau* narrava la crònica d'una persecució col·lectiva, que va acabar amb desenes de jueus mallorquins a la foguera, aquí ens explica les vicissituds d'una noia d'origen jueu, de classe senzilla, traslladada a l'illa de Cuba, i empeltada sense saber gairebé per què en l'opulenta societat d'«indians» enriquits, per acabar sent condemnada al garrot vil. I potser salvada, a última hora, per un estrany mongolfier.

Amb habilitat narrativa, i amb el seu tradicional domini de la llengua, de l'estil i de les circumstàncies històriques, Carme Riera presenta la societat dels indians, les seves intrigues, la prepotència odiosa dels governants espanyols, el món de l'escla-

vitut, els conciliàbuls dels independentistes, els negocis bruts dels que s'enriqueixen a costa de mercadejos inconfessables... Tot això queda minuciosament reflectit en la narració, l'argument del qual és cantat pel cec que entona els seus romanços «a la plaça de Santa Eulàlia, camí de l'Argenteria».

La desgràcia de Maria, la protagonista, és una excusa per parlar de les desventures d'una dona que representa tot un poble. I la seva peripècia és la d'aquells que s'han de sotmetre a la incomprensió històrica que es va mantenir des de fa segles a l'illa. Tot el seu drama, a més, no és senzillament un drama familiar, ple de circumstàncies imprevistes, d'una gelosia que no perdona, de discussions inacabables per l'ansia dels diners; hi ha alguna cosa més. La societat illenca de Cuba no

és altra cosa que el reflex d'un moment històric en què es forja la decadència de la presència colonial, i va a les arrels d'allò que inquietava la generació del 98. Aquí no és el crit de Joaquín Costa, «*despensa, escuela y siete llaves al sepulcro del Cid*», sinó la radiografia realista d'una corrupció que va conduir implacablement al desastre. Tot i les frases solemnes amb què a vegades s'intenta cobrir de glòria la sèrie de derrotes que jalonen els nostres annals des de fa massa segles. Va començar amb el «no he enviat les meves naus a lluitar contra els elements», de Medina Sidònia, per acabar amb el «val més honra sense vaixells, que vaixells sense honra», de Cervera.

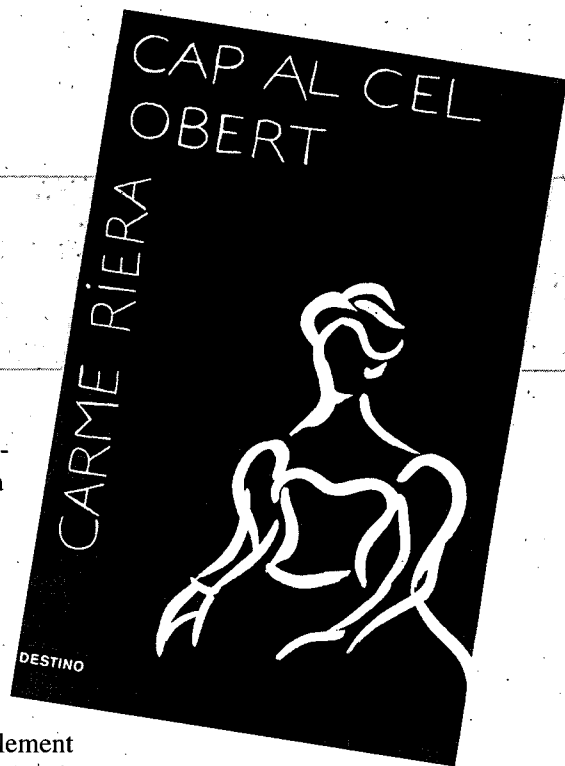
La història de Maria Fortesa és la d'una noia víctima d'unes circumstàncies socials absurdes, però que van passar

malgrat que ens dolgui.

Encara que el romanç del cec sempre ens deixa en el dubte de si, en realitat el seu final va ser tan tràgic, ja que baixa un globus del cel, en el moment en què li anaven a aplicar el garrot vil, hi ha un gran enrenou, i

«...mai les seves despulles aparegueren després...»

Cristóbal Sàrrias

Catalunya Cristiana
Una xarxa per a l'evangelització

Subscriviu-vos-hi ara
només per 11.180 ptes./any

Desitjo subscriure'm al
setmanari CATALUNYA CRISTIANA
durant un any (52 números)

Edició en català ☐ Edició en castellà ☐

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament d'11.180 ptes. per any

☐ Amb dos pagaments
semestrals de 5.590 ptes.

☐ Domiciliació bancària
(Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Títular Data

Entitat

Oficina

DC

Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Puiggarí, 5 - 08014 Barcelona
Tel.: 934 905 988 - Fax: 934 902 035

La sardana i la dansa

Nous enregistraments de sardanes

Doble compacte monogràfic de Joan Lluís Moraleda, amb 27 sardanes, tres d'elles, a dues cobles (*Pertu, Josep Maria, A l'amic Fèlix i Als tres amics absents*). En la discografia de Joan Lluís Moraleda mancava un recull de la seva producció sardanística fins al moment actual, mancança que queda complerta amb aquest enregistrament, on ell mateix dirigeix les cobles Sant Jordi-Ciutat de Barcelona i Mediterrània.

Obres per a cobla de Fèlix Martínez i Comín: *Canigó, Concert per a trompa i cobla, Suite per a percussió i cobla, Elegia, Retaule centellenc i Plany*. Cobla Mediterrània. Un rècord pòstum de l'obra d'un dels compositors contemporanis més importants.

Compacte monogràfic del compositor sabadellenc Agustí Borgunyó, que ofereix no precisament les seves sardanes més populars a la plaça, però sí aquelles que han prestigiats el seu nom en concursos i concerts. Una glòria, com ja és de coneixement general, obtinguda vivint immers en l'àmbit del món nord-americà, més propi a la música moderna i ballable.

Sardanes obligades de tenora en un compacte enregistrat per la cobla La Selvatana, on s'hi recullen algunes de les pàgines més espectaculars escrites per a tenora de Ricard Viladesau, però també d'altres compositors més estretament vinculats a Banyoles, com els germans Saderà i Martirà Font. El compacte es va enregistrar el dia 17 de juny, a la plaça Major de

Banyoles.

Música per a dues cobles, en una gravació de la Cobla de Cambra de Catalunya, que inclou les obres *Fra Garí*, de Martínez Comín, *A Montserrat*, de Joaquim Serra, *Montserrat al cel*, d'Antoni Juncà, *La pressó de Lleida*, de Joaquim Serra, *Virgiliana*, de Manuel Oltra i *Per a tu, Josep Maria*, de Joan Lluís Moraleda.

10 anys de La Bisbal Jove, una mostra amb 14 sardanes de ressò obtingut per aquesta formació, però també del grau de qualitat de les seves interpretacions.

Cassà, Ciutat Pubilla, avui un enregistrament inexcusable en el total d'actes que conformen un Pubillatge. A la sardana *Cassà, Ciutat Pubilla*, de Josep Camps, se n'hi afegeixen tretze més, totes relacionades amb Cassà, sigui per l'autor o per la dedicació de l'obra. La interpretació és de la cobla La Selvatana.

L'Agrupació Sardanista de Piera ha celebrat els seus 25 anys i en perpetua el record amb un disc compacte, amb quinze sardanes interpretades per la cobla Sant Jordi-Ciutat de Barcelona. El compacte és també un reconeixement de dos compositors pierencs, Josep Marimon i Figueras, que va viure en els anys 1883-1953, i Josep Mata i Balart, nascut el 1922, encara actiu en la vida musical, principalment en el seu vessant de pianista.

Josep Ventura

Pensadors cristians del segle xx (22)

Chiara Lubich: redescobrir l'evangelí de la unitat

Una veritable teòloga en la vivència contagiosa de l'autèntic cristianisme. Una dona senzilla, amb un pensament i una vida radicals, que desborda les seguretats humanes. Chiara Lubich és el testimoni viu de la força expressiva i la novetat de l'Evangelí enmig de la postmodernitat desorientada.

MESTRA, FUNDADORA I ESCRIPTORA

Nascuda a Trento (Itàlia) el 1920, la seva vida és la d'una nena normal que creix enmig d'una família catòlica. El 1939 es dirigeix a Loreto a un congrés d'estudiants catòlics. Hi concep la idea d'un nou carisma, decidí per a l'Església actual.

Chiara ofereix en secret la seva vida a Déu (1943), origen del moviment que ella mateixa funda (els Focolars). El 1944 la seva casa familiar és bombardejada, i tot i que els seus abandonen la ciutat, ella decideix quedar-s'hi, per ser a prop de les seves primeres companyes. El 1948 coneix J. Giordani, diputat catòlic. Tots dos col·laboraran en el nou carisma focolar: cercar la unitat de tots els creients.

Va ser estudiant de filosofia i mestra en un col·legi d'orfes a Trento. Estimava els seus alumnes i ells l'estimaven a ella. Fins i tot, mirava de transformar l'ensenyament en joc, perquè aprenguessin més bé. És en aquest col·legi, dirigit per pares caputxins, on entra en contacte amb el carisma de sant Francesc i de santa Clara d'Assís. Canvia el seu nom de pila (Sílvia) pel de Chiara, atreta per l'elecció radical de Déu de la santa italiana.

El contagi de la seva forma de vida es propaga per la societat, i al cap de pocs mesos ja eren cinc-cents. Aprofitat l'estatut del Moviment focolar, el carisma s'estendrà fins a l'actualitat arreu del món, i creà al seu pas un gran nombre d'obres d'apostolat i de caritat. Com a gratificació a la seva immensa tasca rep el premi Templeton per al progrés de la religió (Londres, 1977). El 1985 va ser auditora del Sínode extraordinari als vint anys del Concili Vaticà II.

Chiara ha pronunciat innumerable conferències per diversos indrets del món i ha escrit molt. D'entre els seus llibres destaquem: *Meditaciones, Que todos sean uno, Saber perder, Fermentos de unidad, Palabra de Vida, El sí del hombre a Dios...*

FOCOLARS: SIGNE D'UNITAT

El 1943 la caseta de Loreto revela en el cor d'una jove inquieta una cosa miste-

riosa però certa: el quart camí. Quart camí que esdevé una convivència de verges i casats, a imatge de la Sagrada Família, tots lliurats a Déu.

Difós en més de 180 països, el Moviment «dels Focolars» (de *focolar*, «foc de

Chiara Lubich.

llar» en el dialecte tridentí) porta a la unitat entre els pobles, les races i les religions, entre pobres i rics, en tots els àmbits socials. Un ideal clar: respondre als grans interrogants dels temps moderns des de la unitat: «Que tots siguin u» (Jo 17:21).

L'espiritualitat focolar vol construir una nova humanitat. Res utòpic. Des de l'amor mutu evangèlic desarma el cor d'odis i rancors entre pobles i individus. Chiara Lubich, explicant el carisma focolar, s'expressa així: «Per a nosaltres estimar i servir l'Església significa estimar i servir-ne concretament tots els membres amb sinceritat i dedicació.» Vet aquí la síntesi d'un carisma tan atractiu.

El Moviment viu en un continu diàleg ecumènic i interreligiós. Una de les intervencions més importants de l'última gran Assemblea Ecumènica d'Europa, la de Graz, va ser la de Chiara Lubich. Va

oferir un camí concret de renovació espiritual vàlid per a totes les confessions cristianes, capaç d'arribar a la unitat dels cristians no com una utopia, sinó com una conquesta.

LA DONA EN L'ESGLÉSIA

Quin lloc hi ha per a una dona en l'Església d'avui? Chiara respon a aquesta qüestió afirmant l'existència de nous horitzons per al paper de la dona en l'Església (cf. *La aventura de la unidad*, 1991).

Enfront de les postures progressistes que defensen el sacerdocí femení, la fundadora italiana considera que aquesta és una qüestió àrdua. En efecte, apareixen serioses implicacions ecumèniques en les relacions amb la comunió anglicana. Però cal albirar els valors i la força insubstituïble que la dona aporta en l'Església.

Tot i que Jesús no es va pronunciar sobre el tema del sacerdocí femení, va donar a la humanitat femenina un model, que cap home no pot superar: Maria, la seva mare. Ella és el model de les grans dones cristianes de tots els temps. «De la mateixa manera que la Mare de Déu, la dona té en l'Església una funció diferent, però molt important i indispensable: ha d'afermar (...) el valor, el primat de l'amor per damunt dels altres trets

(...), inclosa l'altíssima dignitat que revesteix els que estan cridats al sacerdocí» (*La aventura de la unidad*).

Per a Chiara, la dona té un paper destacat, avui dia, en l'espiritualitat cristiana, en la vida quotidiana i en la societat. Constatem que la dona està present; no com abans, per tots els àmbits: familiar, laboral, escolar, parlamentari, en hospitals i teatres... i en els organismes de l'Església. En tota dona cristiana hi ha subjacent una espiritualitat mariana, que n'impulsa el testimoni. Elles estan especialment predisposades a estimar, i estimant, aporten tota la riquesa de la seva feminitat.

EL DIÀLEG I LA NOVA ESPIRITUALITAT

La teologia que Chiara Lubich ens transmet és netament espiritual. Centrada en l'Evangelí de Jesús, defuig qualse-

vol escolasticisme. I és que la vivència senzilla de la quotidianitat és suficient per comprendre el que Crist espera de nosaltres. Els cristians hem d'humanitzar la vida diària i les estructures socials des de la llum evangèlica.

Però, per aconseguir-ho, el diàleg és bàsic. L'espiritualitat dialògica que Chiara manifesta és extraordinària. En l'Església, fomentant la col·laboració entre els diversos carismes i sensibilitats, sense marginar ningú. Cercant que arribi a ser un costum el fet de treballar tots els cristians units, sense detriment de la funció que a cadascú li ha estat encomanada, des de la cooperació i la caritat fraterna. Així, «desapareixerien els possibles prejudicis, mentre que l'estimació i la comunió fraterna augmentarien, sobretot pel testimoni de la unitat que el món espera dels cristians» (*La aventura de la unidad*).

Això no obstant, per mantenir l'esperit d'unitat, l'Evangelí és indispensable. És aquí quan Chiara Lubich parla d'una nova espiritualitat. En efecte, no n'hi ha prou a saber-s'ho de memòria, sinó que cal practicar-ho. Veure la presència de Jesús enmig de nosaltres (Eucaristia), el lligam de la unitat amb la jerarquia de l'Església (cf. Lc 10:16), caminar al costat de Maria, i deixar-se impulsar per l'Esperit.

Aquestes són les claus de la renovació cristiana que tots esperem. Una renovació idèntica a l'evangelització dels primers temps del cristianisme. Precisament, amb la frescor i la profunditat del seu missatge, Chiara trasllueix una espiritualitat clara i directa, i construeix aquest camí anhelat per arribar, algun dia, a la unitat.

Joan Manuel Gutiérrez Delgado

Escriptor i humanista
stein@mixmail.com

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA
(edició setmanal)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA
(edició mensual)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA
(edició anual)

RÀDIO ESTEL

Informeu-vos al telèfon: 934 905 988
c/ Puiggari, 5 - 08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catcrist.com

Es pot dir que «els cosmòlegs han vist l'origen de l'univers»?

La notícia va aparèixer en un diari amb aquest títol: «Els cosmòlegs veuen l'origen de l'univers». A què es referia, aquesta solemne afirmació? No podem negar que es tractava d'un avenç de la ciència cosmològica, però la cosa no era de tanta ambició. El que s'havia aconseguit era una nova confirmació del que Georges Smoot ja havia obtingut amb el satèl·lit *Cobe* l'any 1992: comprovar que la radiació del fons còsmic de 2,735 °K no era perfectament homogènia sinó que presentava fluctuacions de desenes de milionèsimes de grau. Expliquem-ho: si és certa la teoria del Big Bang, al cap d'uns 300.000 anys d'haver-se iniciat la gran «explosió» (que pròpiament caldria dir-ne «expansió») de la gran massa universal concentrada en un punt a altíssima temperatura, les partícules còsmiques primigènies s'havien distribuït pertot arreu amb una gran uniformitat, però no absoluta, sinó que en refredar-se, fins als 2,735 °K, s'haurien originat petites diferències de només desenes de milionèsimes de grau com hem dit, d'uns punts a uns altres, perquè si no hi hagués hagut cap diferència no s'hauria produït la condensació en grumolls de matèria, gèrmens de les galàxies. Per això ja va ser important que el *Cobe* detectés aquestes diferències que preveia la teoria.

Ara bé, s'ha volgut obtenir una nova constatació d'allò que s'havia «vist» el 1992. Ha estat el projecte «Boomerang», depenent de la NASA, però amb

la participació de 36 científics de 16 centres de recerca de 4 països sota la direcció de Paolo Bernardis de la universitat de Roma. S'ha realitzat amb un globus col·locat a 37 km d'alçada. Fou enlairat el 29 de desembre del 1998 des de la base de McMurdo, i va anar sobrevolant el cel netíssim de l'Antàrtida prenent dades amb un telescopi i altres aparells. I s'ha obtingut el que s'esperava. L'alta resolució de les imatges preses del fons còsmic presenten un mapa més nítid que el del *Cobe*, però sense contradir gens el que aquest satèl·lit havia mesurat. I encara s'ha fet més: dins de l'exactitud que ha estat possible, s'ha vist que l'univers és «pla», cosa que vol dir que és la geometria euclidiana que hi vogeix, no l'«esfèrica» o la «hiperbòlica». I això què vol dir: que l'expansió durarà indefinidament (fins que Déu vulgui, és clar) i no s'aturarà després de tornar enrere, que és el que hauria passat si l'univers fos «esfèric» i no «tancat». Cada vegada l'home escateix més coses sobre el cosmos. Creiem que això entrava en el pla de Déu.

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

La matemàtica i els matemàtics

29 René Descartes, més filòsof que matemàtic

El segle XVII, sobretot cap a la segona meitat, tingué indiscutiblement França per centre de la investigació matemàtica. És aquí, més que a Itàlia o a altres nacions europees, on hi ha ara un refluïment d'interès per aquesta ciència. Aquest interès provoca un progrés gràcies a un fenomen nou: sense haver-hi encara cap organització de tipus professional s'hi origina una intercomunicació entre els qui conreen la matemàtica que fa que s'estimulin recíprocament, es comuniquin els resultats i s'ajudin a l'hora d'aconseguir-ne de nous. L'aglutinant d'aquesta intercomunicació va ser Marin Mersenne (1588-1648), religiós de l'orde dels Mínims (el fundat per sant Francesc de Paula) que, sent amic de Descartes, Fermat, Roberval, Desargues i d'altres polaritzà les descobertes que s'anaven fent. Ell era un científic que es considerava deixeble de Galileu, i encara que té poques contribucions a la matemàtica (només alguna idea sobre teoria dels nombres), va escriure meritòriament sobre temes de física, sobretot de mecànica i acústica, a més de musicologia. I acabà fundant l'*Academia Parisiensis* per enllaçar els estudiosos de l'època. Quan va morir es trobaren a la seva cambra piles de cartes de setanta-vuit corresponents diferents. D'entre els que tingueren relació epistolar amb ell parlarem primer de René (Renàt) Descartes (1596-1650), que era un contemporani de l'italià F. B. Cavalieri (1598-1647) i també d'Evangelista Torricelli (1608-1647), un altre italià que prometia molt en el camp de la ciència però que morí jove, als 39 anys, i que ja havia començat a treballar en matemàtiques, seguint la direcció de Cavalieri. Però Descartes no rebé cap influència d'aquests italians, i sí del francès F. Viète (1540-1603) que com ja vam dir, havia començat a aplicar mètodes algebraics a la geometria.

Delicat de salut i revolucionari de la filosofia

René Descartes va néixer el 31 de març de 1596 a La Haye, Turenà, de família noble. El seu pare era membre del Parlament de Bretanya. Als vuit anys ingressà al col·legi dels jesuïtes de La Flèche, on estudià fins als setze. Allí ja conegué un alumne vuit anys més gran que ell amb qui mantindrà relació d'amistat tota la vida: Marin Mersenne. Com que era malaltís des del naixement, el rector del col·legi l'autoritzava a llevar-se una hora més tard que els seus companys, però la seva vivesa intel·lectual va fer que igualment pogués seguir endavant, en els estudis com els altres. Després estudià Dret a Poitiers i tingué contactes amb la «vida de societat» de París. Aviat se'n va avorir i va preferir tancar-se a casa, a Faubourg Saint-Germain, per dedicar-se a l'estudi.

El 1617 es va allistar a l'exèrcit de Maurice de Nassau, cosa que li permeté conèixer altres terres i persones, com els matemàtics holandesos S. Stevin i I. Beeckman. Deixà l'exèrcit i seguí viatjant. El 1619 participà en una altra campanya militar al costat del duc Maximilià I de Baviera. Però no va ser mai un militar professional. Quan l'exèrcit entrà a Praga la seva il·lusió va ser anar a visitar la casa de Tycho Brahe, per venerar la memòria d'aquest astrònom. Ja en aquesta època de soldat es plantejava qüestions científiques i filosòfiques, germen de la seva famosa obra del *Discurs del Mètode*.

Deixada la milícia i després d'alguns viatges més, s'instal·la el 1629 a Holanda, on romandrà vint anys dedicat a l'estudi i a la redacció dels seus pensaments. Només hi haurà esporàdiques sortides a París, on es trobarà amb Mersenne, i a alguns altres llocs. El 1638 publica l'obra que inaugurarà una nova època per a la filosofia, *Dis-*

cours de la Méthode pour bien conduire sa raison et chercher la vérité dans les sciences. El llibre causà sensació. La seva fama traspasà fronteres i la reina de Suècia, Cristina, el va invitar a la cort d'Estocolm per a fer-li de professor particular. Era l'octubre de 1649. És un enigma històric el motiu pel qual Descartes va acceptar. Fredolenc com era i delicat de salut des de sempre, anar-se'n a la capital sueca de cara a l'hivern era per a ell gairebé un suïcidi. A més, havia de fer la classe de filosofia a les cinc del matí, ja que la reina ho volia així perquè, deia, era l'hora en què la ment es troba més desperta. I ell, que des de nen sempre s'havia llevat tard, només va aguantar quatre mesos el fred i les exigències de la sobirana. L'1 de febrer agafava una pulmonia que el va portar a la tomba en deu dies. Va morir assistit pel P. Viogué, agustinià, d'acord amb la seva fe catòlica que sempre havia professat. Encara no havia complert els 54 anys.

Pare de la geometria analítica

Descartes se sentia més filòsof que no pas matemàtic. Tanmateix va escriure una obra que va fer època, *La Géométrie*, que contenia un desenvolupament de càlculs algebraics aplicats a problemes geomètrics. Però la publicà simplement com un dels tres apèndixs que va posar al *Discours de la Méthode*. Els altres dos apèndixs eren una contribució seva, no desdenyable, a la ciència física: *La Dioptrique*, amb la primera exposició raonada de la llei de la refracció de la llum, que ja havia enunciat Snell com un fet empíric, i *Les Météores*, amb l'exposició quantitativa correcta del fenomen de l'arc de Sant Martí, cosa que ningú havia sabut explicar abans que ell.

El seu tractat matemàtic de *La Géométrie* constituïa un avenç important per a l'aplicació dels mètodes algebraics a la geometria. És per aquesta obra que Descartes és conegut amb el nom de pare de la geometria analítica. Un autor, Zeuthen, ha dit que a partir de Descartes la matemàtica va passar de l'època de l'artesanía a la de la gran indústria. I és que no es limita a trobar

la solució de problemes particulars sinó que estableix els principis generals (la indústria) per poder resoldre els casos que es presentin. Cal notar que no fa simplement una reducció de la geometria a l'àlgebra, com de vegades es diu (i és el que fa primàriament la geometria analítica) sinó que el que pretén és arribar a la construcció geomètrica després d'analitzar la cosa algebraicament. Comença estudiant el problema geomètric per reduir-lo al llenguatge d'una equació algebraica i un cop simplificada aquesta equació, explica la manera de resoldre-la geomètricament.

S'anomenen «eixos cartesians» dues rectes, generalment perpendiculars, que serveixen de referència per als punts del pla. El nom de «cartesians» els ve de *Cartesius*, nom llatinitzat de Descartes. Són els eixos de «coordenades». Però cal advertir que ell no va fer servir mai aquest nom de «coordenades» i molt poc els eixos de referència i generalment no els col·locava perpendiculars. Ha estat posteriorment que la cosa s'ha generalitzat. Ara, hem de reconèixer que la idea, en germen, ja es troba en l'obra de Descartes.

Però malgrat el gran mèrit i la perspectiva de les múltiples aplicacions *La Géométrie* no va tenir, de moment, l'èxit que es mereixia. Potser per causa de l'omissió de molts detalls elementals, cosa que feia un xic difícil la seva lectura. Ell mateix, que vol ser filòsof abans que tot i considera el que ha escrit sobre geometria com un simple episodi dins les seves reflexions, diu al final del tractat que no tenia intenció d'escriure un gros volum sinó que ha intentat dir molt en poques paraules, exposant un mètode que permet resoldre problemes més complicats «i espero — acaba dient — que els nostres besnèts m'agraïran no tan sols el que he recollit aquí sinó el que he deixat de posar-hi deliberadament per facilitar-los el plaer de trobar-ho ells».

Descartes veia en les matemàtiques no la materialitat dels enuncis dels teoremes, sinó el resplendor de la veritat en idees clares i distintes, i això és el que ell volia per a la filosofia, on tingué la seva major aportació.

RÀDIO

Des de les 02.15 a les 8.00 hores, selecció de música instrumental.
Reflexió matinal a les 7.00 hores.
Informació general, d'Església i solidaritat, serveis i cultura, cada quart d'hora.
Comentari de l'Evangeli a les 2.00, 7.30 i 15.30 hores.
Pensament humà i cristià, cada hora.
Comentari creient sobre l'actualitat, a les 9.30 i 17.30 hores.

Dilluns

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè* (informatiu i tertúlia). Presentat i dirigit per Francesc Rosaura.
21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika* (espai infantil).
21.15-22.00 *Cinc Cèntims* (economia). Presentat i dirigit per Xavier Vilà.
22.00-23.00 *Nit d'Estels* (Església i solidaritat). Presentat i dirigit per Montse Girbau.
23.00-00.00 *Planisferi* (actualitat internacional). Presentat i dirigit per Dani Vilaró.
00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical). A càrrec de Maria Sierra Rodríguez i Albert Murillo.
02.00-02.05 *Espurna d'Alba* (poesia). Presentat per Carme Catà i Jaume Rocosa.
02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics* (efemèrides musicals). Presentat per Joan Úbeda.

Dimarts

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
21.15-22.00 *Cum Laude* (ensenyament i universitats). Presentat i dirigit per Oriol Freixenet.
22.00-23.00 *Nit d'Estels*
23.00-00.00 *Vianants* (tertúlia intergeneracional). Presentat i dirigit per Teresa Pou.
00.00-02.00 *La Gran Diferència*
02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics*

Dimecres

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
21.15-22.00 *Planeta Blau* (medi ambient). Presentat i dirigit per Marta Cailla.
22.00-23.00 *Nit d'Estels*
23.00-00.00 *Mar de Claror* (catequesi). Presentat i dirigit per Rosa Deulofeu.
00.00-02.00 *La Gran Diferència*
02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics*

Dijous

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
21.15-22.00 *Bojos per la Ciència* (ciència i tècnica). Presentat i dirigit per Antoni Paris.
22.00-23.00 *Nit d'Estels*
23.00-00.00 *De Pares a Fills* (família). Presentat i dirigit per Montserrat Esteve.
00.00-02.00 *La Gran Diferència*
02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics*

Divendres

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
21.15-22.00 *On tu em diguis* (cultura). Presentat i dirigit per Oriol Garangou i Aure Farran.
22.00-23.00 *Nit d'Estels*
23.00-00.00 *Amb Llum Pròpia* (personatges). Presentat i dirigit per Joan Armengol.
00.00-02.00 *La Gran Diferència*
02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics*

Dissabte

- 21.00-22.00 *Pentagrama de quatre* (música en català). Presentat per Xavier Pujol.
22.00-23.00 *La Tercera Lluna* (actualitat musical). Presentat per Joan Albert Lligonya.
23.00-00.30 *Ningú No És Perfecte* (cinema). Presentat i dirigit per David Serra.
00.30-01.00 *Fila 7* (teatre musical). Presentat per Sergi Corbella.
01.00-01.30 *Cova de Jazz* (jazz i blues). Presentat per Gemma Abellán.
01.30-02.00 *De nou n'heu* (noves músiques). Presentat per Joan Dalmau.
02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics*

Diumenge

- 09.00-10.00 *Tot Sardana*. Presentat per Josep Maria Rojo i Josep Maria Palau.
18.45-20.00 *Eucaristia*
21.00-21.30 *La Prorroga* (esports). Presentat i dirigit per Xavi Puig.
21.30-22.00 *Des de Nashville* (música country). Presentat per Roger Serra.
22.00-23.00 *Els Noms de la Música* (música clàssica). Presentat per Joan Úbeda i Roger Padullés.
23.00-00.00 *Temps de Paraula* (bíblia i teologia). Presentat i dirigit per Anna Molins.
00.00-00.05 *Moments a mitjanit* (reflexió cristiana). Presentat i dirigit per Xavier Morlans.
00.05-00.30 *Missatge en una ampolla*. Presentat i dirigit per Miquel Albert Soler i David Ciscar.
00.30-01.00 *A tot cor* (música coral). Presentat per Joan Casas.
01.00-02.00 *Passió pel cant* (òpera). Presentat per Toni Roig.
02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics*

RÀDIO BARCELONA

RÀDIO BARCELONA (OM 666) - Diumenge de 22.05 a 23.00h, *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista al Dr. Manolo Peña, canonge penitenciari de Jaén i José Moya de Linares, testimonis de Lolo; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard M. Carles (edita i presenta: J. M. Alimbau).

Desconnexions de Ràdio Estel

De dilluns a divendres:

07.00-07.05 *Un bon motiu per viure*
12.00, 16.00, 18.00 *Punts informatius*
9.15, 13.30, 17.30, 19.30 *Temps*
9.30, 12.30, 16.30 *Agenda*
10.30, 14.30, 18.30 *Recomanació turística*

Dilluns

09.00-09.15 *Informatiu matí*
14.00-14.30 *Informatiu migdia*
20.00-20.30 *Informatiu vespre*
20.30-21.00 *Conversant amb el bisbe Joan (R)*

Dimarts

09.00-09.15 *Informatiu matí*
14.00-14.30 *Informatiu migdia*
20.00-20.30 *Informatiu vespre*
20.30-21.00 *Estels sobre el Principat*

Dimecres

09.00-09.15 *Informatiu matí*
14.00-14.30 *Informatiu migdia*
20.00-20.30 *Informatiu vespre*
20.30-21.00 *Església d'Urgell*
23.00-23.30 *Generacions vives*
23.30-00.00 *On anem?*

Dijous

09.00-09.15 *Informatiu matí*
14.00-14.30 *Informatiu migdia*
20.00-20.30 *Informatiu vespre*
20.30-21.00 *La Taula de l'Evangeli*

Divendres

09.00-09.15 *Informatiu matí*
14.00-14.30 *Informatiu migdia*
20.00-20.30 *Informatiu vespre*
20.30-21.00 *El Tresor de la Història*

Dissabte

01.00-02.00 *Senda Sonora*
10.00-10.30 *On anem? (R)*
12.30-13.00 *Conversant amb el bisbe Joan*
13.30-14.00 *In Corpore Sano*
20.30-21.00 *Estels sobre el Principat (R)*

Diumenge

08.30-09.00 *La Taula de l'Evangeli (R)*
18.00-18.30 *El Tresor de la Història (R)*
21.30-22.00 *Anirem tots cap al Cel*

* Cada primer de mes publicarem la resta de la programació de les diferents diòcesis.

TELEVISIÓ

Diumenge 25

08.45 *Tiempo de creer* (programa protestant)
«Narrativa hispanomagrebí.» El poeta i escriptor Jacinto López Gorge ens parla de la narrativa hispanomagrebina a través de la seva obra *La nueva antología de relatos marroquíes*. (Comunitat musulmana.)

09.30 *Pueblo de Dios* (repetició del dilluns 19).
«La herida luminosa.» A Ruanda l'hospital de Nembu, construït per l'Església de Navarra el 1974, funciona gràcies al manteniment de Càritas Espanyola i Medicus Mundi. La gran causa de malalties i de mortaldat infantil és la desnutrició.

10.00 *Últimas preguntas*
«Cantemos al amor: Corpus de Puenteareas.» Avui és la festa del Corpus i el Dia Nacional de la Caritat. El poble de Puenteareas guarnex els seus carrers per a aquesta festa sense descuidar la dimensió de l'amor al necessitat.

10.25 *Testimonio*
Meditació sobre un tema religiós (catòlic).

10.30 Santa Missa

Retransmissió des de la parròquia de Sant Esteve d'Ordal (Alt Penedès).
(Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Víctor Subirana.)

11.20 Esglésies de Catalunya

Dilluns 26

17.20 *Pueblo de Dios*

Dissabte 24

09.30 *Signes dels Temps*

Programa setmanal que ofereix diversos reportatges i entrevistes de contingut cristià. Compta amb les seccions habituals, comentari de llibres, espai de cinema i comentari de l'Evangeli a càrrec de Mn. Ballarín. (Presentat per Teresa Pou.)

Signes dels Temps repeteix l'emissió el diumenge, a les 12.00 h del migdia, pel Canal TVC SAT; i el diumenge, a les 00.00 h de la nit (després del programa *Gol a Gol*), pel Canal 33.

Divendres 23

20.30 *Creure avui*: «Una mirada a Càritas Interparroquial de Mataró.» Presenten: Dolors Fernández i Marta Loire. Coordina: Albert Dresaire.

El programa repeteix l'emissió els dilluns a les 13.30 h.

Cada dijous

21.40 *Paraula i vida*
Glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach.

Paraula i vida repeteix l'emissió els divendres a les 14.40 h.

L'últim dijous de mes

23.00 *Aquí, tots*: Magazín de notícies, reportatges i comentaris des del punt de vista de l'Església.

Cada divendres

22.30 *Camí de vida*
Recull de notícies i entrevista sobre un tema d'actualitat a càrrec de la Delegació de Mitjans de Comunicació. Presentat per Carles Sánchez.

JUNY ÉS EL MES CONSAGRAT AL SAGRAT COR DE JESÚS

Altres bisbats

• **MULTIFESTIVAL DAVID.**— Del 13 al 16 de juliol, tindrà lloc una nova edició del Multifestival David a la diòcesi d'Osma-Sòria: música, teatre, pintura, literatura... una festa per a tota la família amb celebracions, tallers, entreteniments... El tema del seminari d'enguany serà *Comunitats de Vida, Comunitats virtuals: el repte eclesial del segle XXI*. Més informació: Rivadeneyra, 6, 4t - Barcelona, tel. 934 122 424 o Seminari Diocesà de Sòria, Rodrigo Yusto, 33 - El Burgo de Osma, tel. 689 489 108.

• **TROBADES MISSIONERES SILOS.**— Del 4 al 14 de juliol, per a nois i noies d'11 a 15 anys. Animadors de grups, missioners, catequistes... Hi haurà convivència, reflexió, celebració i festa. El lema serà «Que la comunió sigui "pega" per a un món trencat». Més informació: tel. 915 944 112, fax 915 943 532, a/e: csfsilos@csf.es, Internet: www.csf.es

• **NOVA HUMANITAS.**— Del 15 al 17 i del 21 al 23 de juliol, sessions de formació humana sobre *Descobreix-te a tu mateix*, a càrrec de M. Ángeles de los

Ríos. Més informació: c/ Don Felipe, 6, 3r 5a - Madrid, tel. 915 212 089.

Camps de treball

• **RELIGIOSOS PASSIONISTES.**— Proposen una experiència amb el món del dolor i del crucificat, i des d'aquesta realitat contemplar la passió del món. Per això organitzen Basida, a Aranjuez, un camp de treball que consisteix a conèixer amb malalts de sida i fer-ne un signe d'amor, del 12 al 20 de juliol. Més informació: Antonio, tel. 913 020 607.

• **ASSOCIACIÓ AUXÍLIA.**— Necessita voluntaris majors d'edat per a un casal a Barcelona, destinat a nens amb plurideficiències, i per a un taller ocupacional, per a persones majors de 18 anys amb deficiències físiques i psíquiques, durant els mesos de juny i juliol. Més informació: tel. 932 042 269 (Marta Soler).

• **CAMPAMENT JUVENIL.**— Els missioners combonians, coneixedors de les inquietuds dels joves per cercar alternatives per a l'estiu, organitzen del 17 al 27 de juliol, un campament juvenil per a adolescents i joves de 14 a 17 anys a Palència. Més informació: c/ Arturo Soria, 101 - Madrid, tel. 914 152 412, a/e: jcalvera@yahoo.es

Barcelona

• **CORPUS CHRISTI A LA CATEDRAL.**— El 22 i 23 de juny, jornades

eucarístiques de preparació, de 16.00 a 19.00, exposició del Santíssim, i a les 19.00, santa missa; el 24, de 22.00 a 7.00, vetlla d'adoració oberta a tothom; el 25, a les 10.00, cant de laudes, de 8.00 a 13.30, exposició del Santíssim i benedicció. A les 18.30, davant de la catedral, eucaristia solemne presidida pel cardenal i processó amb el Santíssim per la plaça Nova i els carrers Arcs, Fontanella, via Laietana, Joaquim Pou iavinguda Catedral.

• **TROBADES DE FORMACIÓ.**— El 27 de juny, a les 19.00, el P. Josep M. Blanquet, s.f., reflexionarà sobre *Com celebrem l'Eucaristia?*, a l'església de la Sagrada Família, c/ Entença, 301 - Barcelona.

• **PRELATURA DE L'OPUS DEI.**— El 27 de juny, a les 19.30, el cardenal Ricard M. Carles concelebrarà una missa amb el vicari de la prelatura a Catalunya, el Dr. Manuel Dacal. Església de Santa Maria de Montalegre, c/ Valldonzella, 13 - Barcelona.

• **JORNADES D'ESTUDIS FRANCISCANS.**— Els dies 29 i 30 de juny, jornades d'estudi i diàleg per aprofundir en l'espiritualitat, la història i la teologia franciscanes. Les organitza la família franciscana de Catalunya, amb el suport de la Facultat de Teologia de Catalunya i estan obertes a tothom. Més informació: 934 541 600.

• **TIBIDABO.**— El 30 de juny, festa del Sagrat Cor de Jesús. Misses a les 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00 i 17.00; a les 19.00, missa concelebrada i benedicció a

indulgència jubilar participant en algun acte programat. El 2 de juliol, consagració de les famílies al Sagrat Cor de Jesús. A les 12.00, celebració eucarística i acte de consagració de les famílies presidida pel bisbe auxiliar de Barcelona Pere Tena. A les 13.15, temps de convivència familiar al Jardí Domènec Savio.

• **EXERCICIS ESPiritUALS.**— Per a religiosos del 30 de juny al 9 de juliol, dirigits pel P. Xavier Melloni, s.j. a la casa d'exercicis Sant Ignasi, c/ Carrasco i Formiguera, 32 - Barcelona, tel. 932 038 862, fax 932 802 506, a/e: cexercicis@sjtar.org

• **CENTRE CRISTIÀ DELS UNIVERSITARIS.**— Els dies 1 i 2 de juliol, trobada de col·laboradors i col·laboradores a Mas d'Arquer per valorar el curs i fruit de la convivència. Més informació: c/ Villarroel, 81, baixos - Barcelona, tel. 933 233 368, fax 934 546 890, a/e: ccu@pangea.org

• **MONTSERRAT.**— Els dies 1 i 2 de juliol tindrà lloc unes jornades de reflexió per a joves (18-30 anys) amb el lema «Ser persona a l'estil de Jesús, l'enviat del Pare, l'home per als altres». Més informació: tel. 938 777 766, fax 938 777 762 (de 9.30 a 13.00 i de 16.00 a 18.00).

• **CARILLÓ.**— El 2 de juliol, a les 12.00, concert de carilló a càrrec d'Anna M. Reverté amb el programa «Ruta turística» (melodies populars variades d'arreu del món). Plaça Sant Jaume, 4 - Barcelona.

• **HORA SANTA.**— El 2 de juliol, a les 17.45, hora santa predicada per Mn. Carles Elias i Cao, a la parròquia del Sagrat Cor de Jesús-crypta Gaudí, de la colònia Güell. Organitza: Unió Comarcal de Lligues de Perseverança del Baix Llobregat.

• **JORNADA MUNDIAL DE LA JOVENTUT.**— Un grup de 20 joves de Mataró agrupats a la Coordinadora de Joves Cristians s'uniran a la peregrinació diocesana a Roma. El termini d'inscripció finalitza el 2 de juliol. Més informació: Mn. Àlex Marzo (tel. 937 985 461) o Mn. Ramon Mor (tel. 666 474 777).

• **MISSIONERES GERMANES DE BETÀNIA.**— Del 10 al 16 de juliol,

CAMPANYA DEL ROSARI

Per cada donatiu de 1.000 ptes. que ens envieu, rebreu el llibret *Bajo Tu amparo nos acogemos* i nosaltres n'enviarem un altre a Rússia en nom vostre. També rebreu un rosari beneït pel Sant Pare.

Amb la col·laboració de tots, aviat haurem enviat milions de llibrets a l'Europa de l'Est

Ajuda a l'Església Necessitada. Associació Pública Universal de la Santa Seu Filial: c/ Lluís Antúnez, 24, 2n 2a - 08006 Barcelona - Tel. 932 373 763
c/c: 1260-2110027312 - Banco Central Hispano - Via Augusta, 6 - Barcelona

APADRINEU UN NEN/A, AVI/A

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 23 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ VOL DIR UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la labor humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliurament i servei a l'Evangeli.

NECESSITEN UN PADRÍ! VOLS SER-HO TU?
100 ptes. cada dia poden fer-ho possible.

FUNDACIÓ CRISTIANA PER A NENS I GENT GRAN
CFCA/Espanya C/ Real, 21, 2º - 47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 54 47 50 - 983 54 52 06 - Fax 983 54 47 50 e-mail: fcnpa@teleline.es

«El petit regne tan sols aspira a participar en el servei dels homes.»

極

太

Equilibrio y armonía con Tai-chi cada día

TAI - TXI ZEN CRISTIÀ

Rincón del Silencio c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona
Informació, Tel. 934 562 331

Francesc Zamora, empresari ja jubilat, i Montse Gea, psicòloga, formen l'equip del programa Joves 2000, de la Secretaria de Promoció Laboral de la Federació Catalana de Voluntariat Social. Cada setmana, al carrer Pere Vergés, 1, 11è de Barcelona, es dediquen a ajudar aquelles persones que es troben sense feina. Francesc i Montse intenten donar, com ells afirmen, un «tracte cristià i humà, amb el qual la persona es trobi a gust».

Foto: Samuel Gutiérrez

Francesc Zamora i Montse Gea ajuden persones en atur

«Mirem les coses amb el prisma de l'amor»

—Com funciona el programa Joves 2000?

—Ofereim una xerrada informativa sobre el món laboral: situació actual, possibilitats de trobar feina, nous camps d'ocupació, etc. En acabar la conferència, cada persona omple una fitxa amb les seves dades i l'orientem cap a una empresa i/o centre de formació ocupacional que li permeti millorar el seu perfil professional. Fem un seguiment fins que la persona troba la feina que vol, tot donant-li suport de forma gratuïta en tot moment. Si Déu ho vol, realitzarem cursos sociosanitaris i professionals per preparar les persones que ho necessitin.

—Quins resultats està donant?

—Aquest programa va començar el 15 de febrer del 2000 i en principi es va projectar per a 3.000 joves durant dos anys. Ara s'ha prorrogat indefinidament el seu funcionament. Malgrat que s'anomeni «Joves 2000» està obert a qualsevol persona que realment vulgui treballar: majors de 40 anys, immigrants, dones que desitgen reincorporar-se al mercat laboral, estudiants... en definitiva, a persones joves d'esperit. Els cristians hem de protegir el proïsme i no discriminar ningú. També estem contactant amb associacions sense afany de lucre, destinades a l'obra social com el grup Nova Vida, on s'ajuda persones en situació marginal. Des de la Secretaria hem obert les portes a aquestes persones aturades, amb grans problemes econòmics que estan disposades a treballar. A més,

col·laborem amb la Fundació Fundosa Social Consulting, que té borsa de treball, així com formació per a persones amb disminució psíquica i física. Tenim molta fe en aquest programa.

—Què necessiten les persones que recorren a vostès?

—Necessiten molt de suport. Les persones que recorren a nosaltres surten contentes perquè el tracte és familiar, és positiu. Procurem que la persona estigui a gust. La gent surt animada de les xerrades perquè veuen que anem a la qüestió pràctica, no tenen la sensació que els abandonem. Intentem donar un tracte humà i cristià. Ens adaptem a les necessitats de la gent. El Senyor ens empara i tirem endavant. Mirem les coses amb el prisma de l'amor, sense mesura. Tot el que es fa amb amor és un triomf segur. Aquest és el nostre èxit. L'amor ho pot tot.

—Quin missatge transmetrien a les empreses?

—Que en els llocs de feina hi hagi més humanisme. No hi ha dret que uns tinguin tant i altres tan poc. No ens podem destruir mútuament. Hem nascut per viure, no per morir. Volem que les empreses es posin en contacte amb nosaltres, que ens coneguin, poden trucar al telèfon 933 141 900, i que no oblidin les persones. Algunes empreses ja estan col·laborant amb nosaltres, ens criden i ens demanen gent.

Rosa Maria Jané Chueca

Els nens de Fàtima

El Papa ho ha dit i repetit: els *pastorinhos* de Fàtima, Francesc i Jacinta, no han estat canonitzats per les aparicions que van viure, sinó per la seva virtut. Aquestes paraules —que els pelegrins de Barcelona i de Lleida vam sentir directament a la plaça de Sant Pere, quatre dies després— suggereixen dues reflexions: una sobre la santedat dels dos nens, una altra sobre les revelacions privades.

Va ser el 1981 que Roma va obrir la porta a les canonitzacions infantils. La Congregació plenària dels cardenals havia preparat el tema amb l'ajuda de nombrosos especialistes en psicologia, en pedagogia i en teologia dogmàtica, moral i espiritual. Com ha fet notar el relator de la causa dels nens de Fàtima, Peter Gumpel, som lluny de les concepcions medievals que ja Pius X va començar a superar, amb l'admissió a l'Eucaristia dels nens tot just arribats a l'ús de raó. Avui és acceptat que els infants són capaços d'exercir la virtut en grau heroic. No cal dir que aquest exercici no comporta fets espectaculars, sinó un nivell de vida cristiana que va més enllà de l'ordinari. També els infants poden fer passar joiosament l'amor a Déu i als germans davant de gustos i interessos personals. Ho saben prou els educadors de moviments cristians infantils.

De Francesc ens admirem, especialment, els detalls del seu tracte amorós amb la persona de Jesús en l'Eucaristia: el Jesús amagat, com ell deia. El feia patir que el rector de la parròquia no accedís als seus precs de rebre la primera comunió. Quan va poder combregar, ja estava molt malalt. Tant, que no va arribar a fer-ho per segona vegada. Quan va morir tenia deu anys i nou mesos. Tant ell com Jacinta posseïen una gran capacitat de sacrifici. Aquesta va morir un any després que el seu germà, en un hospital de Lisboa. Tenia gairebé deu anys. Després de confessar-la, com que el seu estat no semblava greu, el capellà deixà l'administració del Viàtic per a l'endemà, tot i que ella insistia que moriria aquell dia. Va dir que oferia també aquell sacrifici per la conversió dels pecadors. A les deu de la nit va expirar, sense tenir al costat ningú de la família.

El llenguatge amb el qual solen anar embolcallades les biografies d'aquests nens, a molts els resulta una mica estrany. Des de la Fàtima rural i arcaica de començaments de segle fins avui, la vida ha canviat molt. Però, més enllà de les formes, es repeteix la història de sempre: «Omple de béns els pobres, i els rics se'n tornen sense res.» Des d'aquesta perspectiva, la vida de Francesc i de Jacinta és plena d'encís.

Deixo per al proper comentari la segona reflexió, sobre les revelacions privades.

Joan Carrera Planas

Bisbe auxiliar de Barcelona

Ara mateix

VALL DE NÚRIA

Una vall per a viure-la

El Santuari de Núria, lloc multiseccular de culte i romiatge a la Mare de Déu, en aquest any 2000 ha estat escollit pel bisbat d'Urgell com a **temple Jubilar**, així doncs, cada visitant i pelegrí hi pot guanyar la Gràcia Jubilar.

Aquest any, també és la **commemoració dels 1.300 anys de l'estada de sant Gil**, segons la tradició, a Núria. Amb motiu d'aquesta efemèride, a partir de l'1 de setembre, festivitat de Sant Gil, començarà tot un reguitzell d'actes tant religiosos com culturals, durant un any, any que anomenarem de Sant Gil.

El Santuari, juntament amb «Vall de Núria», vol facilitar-vos el pelegrinatge i l'estada en aquest lloc sant i oferir-vos acollida i atenció escaient: rebre-us, mostrar-vos el Santuari i la capella de la Reserva, celebració de la Missa (amb text de presentació del grup), Via Crucis comentat, xerrada catequètica o espiritual, passeig al voltant del llac, pregària de comiat, etc. El silenci i la magnificència de la natura propicia el recolliment i la meditació.

Mn. Rafael Orri
Capellà custodi

972 73 20 20

Catalunya

FGC

Estació de Muntanya Vall de Núria - 17534 Queralbs (Ripollès) - www.valldenuria.com - valldenuria@valldenuria.com